

Program de Guvernare
2009 - 2012

Program de Guvernare 2009 - 2012

CAPITOLUL 1. Contextul macroeconomic intern și internațional	6
CAPITOLUL 2. Angajamentul pentru buna guvernare a României. Principiile de guvernare. Masuri pentru reluarea creșterii economice.....	9
CAPITOLUL 3. Politica fiscal-bugetară	12
CAPITOLUL 4. Justiție și politici anticorupție.....	15
CAPITOLUL 5. Educație	20
CAPITOLUL 6. Sănătate.....	26
CAPITOLUL 7. Piața muncii.....	30
CAPITOLUL 8. Asigurări sociale.....	31
CAPITOLUL 9. Familia, protecția copilului și egalitatea de șanse.....	32
CAPITOLUL 10. Tineret și sport.....	34
CAPITOLUL 11. Mediul de afaceri, IMM-urile, concurența și protecția consumatorului.....	36
CAPITOLUL 12. Infrastructura de transport.....	39
CAPITOLUL 13. Cercetarea științifică, dezvoltarea și inovarea.....	44
CAPITOLUL 14. Societatea informațională.....	45
CAPITOLUL 15. Agricultură și dezvoltare rurală. Proprietate și cadastru.....	50
CAPITOLUL 16. Politici de dezvoltare regională, a infrastructurii publice de interes local și a turismului	55
CAPITOLUL 17. Energie și resurse minerale.....	59
CAPITOLUL 18. Protecția mediului înconjurător.....	64
CAPITOLUL 19. Reforma administrației publice.....	69
CAPITOLUL 20. Ordine publică și siguranța cetățeanului.....	73
CAPITOLUL 21. Politica externă.....	78
CAPITOLUL 22. Cultură și patrimoniu național.....	84
CAPITOLUL 23. Apărarea națională.....	87
CAPITOLUL 24. Afaceri europene.....	91
CAPITOLUL 25. Politici în domeniul relațiilor interetnice.....	93
CAPITOLUL 26. Români de pretutindeni.....	95

România a parcurs în ultimii douăzeci de ani un proces amplu și complex de transformare sistemică, de reconstrucție a cadrului legal, instituțional și organizatoric, având ca obiectiv instaurarea unui sistem democratic și tranziția la economia de piață.

Din acest punct de vedere, România sfârșitului de an 2009 este una semnificativ diferită de cea din urmă cu 20 de ani. Putem spune că astăzi România a recuperat o parte dintre valorile națiunilor moderne. Integrarea țării în NATO și aderarea la Uniunea Europeană confirmă încheierea cu succes a etapei de transformare sistemică. Instituțiile economiei de piață sunt funcționale, iar românii au demonstrat că au deprins rigorile exercițiului democratic.

Cu toate acestea, procesul de transformare este departe de a fi încheiat. Reformele realizate - de multe ori în ritmuri dezamăgitoare pentru români - sunt incomplete și imperfecte, motiv pentru care persistă disfuncționalități în multe domenii, inechități și frustrări sociale. 2009 a reprezentat anul în care executivul a demonstrat că a înțeles necesitatea unui nou moment de cotitură: au fost întreprinse primele măsuri ferme de reformă coerentă a statului, a sistemului legislativ și a sistemului de educație. Aceasta este o primă realitate de la care pornim în conturarea Programului nostru de guvernare. Continuarea reformei reprezintă prioritatea absolută.

Criza financiară declanșată în 2007 s-a propagat rapid într-o economie mondială tot mai globalizată, transformându-se în scurtă vreme nu numai în cea mai gravă criză economică postbelică, dar și în prima criză care prefigurează o reșezare a ordinii economice mondiale. România nu s-ar fi putut sustrage acestui tăvălug, dar, în plus, a fost dezavantajată de lipsa de viziune și responsabilitate politică în perioada de creștere. Pe lângă efectele evidente de scădere a producției, creștere a șomajului, deteriorare a nivelului de trai și sporire a incertitudinii și instabilității, criza a pus în evidență o serie de probleme privind eficiența unor instituții. Executivul a înțeles rapid necesitatea încheierii acordului de finanțare cu instituțiile internaționale și a creșterii capacității de absorbție a fondurilor europene. Au fost adoptate măsuri de reorganizare instituțională și de reșezare a finanțelor publice pe fundamente sănătoase.

Modernizarea administrației publice rămâne un obiectiv prioritar, căruia i se subsumează o serie de reforme. Contextul actual trebuie să fie folosit ca oportunitate pentru accelerarea modernizării instituțiilor publice. Întârzierea procesului de modernizare nu poate fi o opțiune! Sunt în joc șansele de dezvoltare pe termen lung a României în cadrul UE și în cadrul unei economii mondiale tot mai competitive.

Dincolo de prioritățile pe termen scurt, de relansare economică și de cele pe termen mediu, legate de continuarea integrării în UE, este timpul să fie declanșată o dezbatere la nivel național cu privire la obiectivele și proiectele pe termen lung. O etapă istorică s-a încheiat și trebuie să conturăm drumul pentru viitor. Deși un program de guvernare reprezintă agenda de lucru a unui guvern cu un mandat limitat în timp, el se înscrie într-o succesiune pe termen lung care trebuie să fie cât mai coerentă și consecventă cu putință. Nu ne putem permite să o luăm de la capăt iar și iar!

Programul de guvernare pe care îl supunem aprobării Parlamentului are în vedere trei etape:

- ***Pe termen scurt, prioritatea guvernului va fi legată de relansarea economică și asigurarea sustenabilității politicilor publice.*** În primul rând, avem în vedere respectarea acordului cu instituțiile financiare internaționale prin promovarea rapidă a unui buget pentru anul 2010 care să se înscrie în reperatele convenite. Acordul oferă, pe de o parte, cadrul de stabilitate macroeconomică necesar funcționării în bune condiții a economiei și, pe de altă parte, impulsul pentru reforme structurale care să asigure sustenabilitatea pe termen lung și sporirea eficienței politicilor publice. Orice derapaj riscă să aibă efecte destabilizatoare extrem de puternice. În al doilea rând, optăm pentru menținerea actualelor facilități fiscale, în vigoare în 2009. Strategia de redresare macroeconomică trebuie să se bazeze pe tripleta care se compune din reducerea datoriei și a deficitului, creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și reforma sistemului de protecție socială, componente indispensabile pentru majoritatea programelor de relansare economică din țările UE.
- ***Pe termen mediu, guvernul se va concentra pe continuarea procesului de integrare europeană, acordând o atenție specială pregătirii pentru adoptarea euro.*** Criteriile de la Maastricht, care trebuie îndeplinite ca o condiție prealabilă trecerii la euro, impun deja un cadru foarte riguros pentru politicile macroeconomice din perioada următoare. Acesta trebuie însă completat cu măsuri de ordin structural, care să asigure buna funcționare și competitivitatea economiei românești și după adoptarea euro. Astfel, investițiile în infrastructură reprezintă o prioritate, având în vedere decalajele mari care ne separă de țările europene în acest domeniu. Flexibilizarea și creșterea eficienței diverselor piețe, îmbunătățirea și în același timp asigurarea predictibilității cadrului legal și fiscal în care operează mediul de afaceri, stimularea dezvoltării de abilități și competențe manageriale sunt printre măsurile ce se vor afla în atenția guvernului în vederea pregătirii economiei românești pentru adoptarea euro. Proiectele de dezvoltare regională și de dezvoltare a infrastructurii trebuie să contribuie în mai mare măsură la punerea în valoare a potențialului economic al României, inclusiv în domeniul agriculturii și al dezvoltării rurale.
- ***Guvernul își propune, de asemenea, să inițieze elaborarea unui document în baza căruia să***

se desfășoare o largă dezbatere privind perspectivele, obiectivele și modelele de dezvoltare pe termen lung. Chiar dacă este membră a Uniunii Europene, România trebuie să-și contureze propria ei viziune privind dezvoltarea pe termen lung, pe care să o confrunte și să o negocieze în cadrul multilateral oferit de Uniunea Europeană. Strategia de la Lisabona, care va fi probabil relansată în 2010 cu un nou orizont de cel puțin zece ani, constituie o oportunitate pentru care trebuie să fim pregătiți.

Documentul va detalia în cele ce urmează aspectele menționate mai sus, insistând pe cele imediate, esențiale pentru depășirea crizei. Se prezintă, de asemenea, obiectivele și măsurile avute în vedere de guvern, atât cele cuprinse în acordul cu FMI, cât și cele ce vizează termenul mediu. Sunt prezentate detaliat obiectivele și măsurile avute în vedere la nivelul domeniilor de activitate guvernamentală.

CAPITOLUL 1

CONTEXTUL MACROECONOMIC, INTERN ȘI INTERNAȚIONAL

Economia românească se află într-o recesiune economică severă. În primele 9 luni ale anului curent, produsul intern brut (PIB) a scăzut în termeni reali cu 7,4% comparativ cu perioada similară a anului trecut. Declinul economic prognozat pentru anul 2009 este în jur de 7,0%, o redresare moderată de peste 1,0% fiind anticipată pentru 2010.

Dezechilibrul extern nu mai este o sursă de risc. Con tracția simultană a cererii interne și a celei externe, pe fondul unei prudențe crescute, al încetinerii ritmului de creștere a veniturilor disponibile și al menținerii unor standarde de creditare restrictive, a determinat o corecție severă a dezechilibrelor externe de la valorile nesustenabile înregistrate anterior. Deficitul de cont curent anticipat pentru sfârșitul anului este de 4,6% din PIB, în reducere cu aproximativ 7,2 puncte procentuale față de cel înregistrat în 2008 (11,8% din PIB, conform datelor revizuite ale BNR). Deficitul astfel rezultat devine sustenabil, fiind - în primele zece luni ale anului curent - finanțat în proporție de 94% din fluxul de investiții străine directe ale nerezidenților, care pentru perioada menționată au totalizat 3 720 milioane euro.

Deficitul bugetar a devenit un factor de risc. Deficitul bugetului general consolidat în primele zece luni ale anului curent a fost de 5,1% din PIB. Acesta a fost determinat și de diminuarea veniturilor bugetare pe fondul intensificării efectelor crizei economice. Situația din 2009, când unui deficit extern prognozat de 4,6% din PIB îi corespunde un surplus extern al sectorului privat de aproximativ 2,7% din PIB nu este nici normală, nici sustenabilă. Este de așteptat ca, odată cu reluarea creșterii economice, sectorul privat să înregistreze din nou deficite. Pentru ca deficitul de cont curent al României să rămână în limite sustenabile, este necesar ca începând cu anul următor deficitul bugetar să se restrângă sub valoarea de 7,3% din PIB estimată pentru anul acesta.

În primele luni ale anului curent au avut loc corecții importante la nivelul pieței bursiere, iar volatilitatea cursului de schimb al monedei naționale a fost mai ridicată până la momentul semnării acordului cu instituțiile financiare internaționale.

Încheierea în prima parte a anului curent a unui acord financiar extern multilateral cu Fondul Monetar Internațional, Uniunea Europeană, Banca Mondială și alte instituții financiare internaționale a avut loc pe fondul:

- Unei volatilități ridicate a piețelor financiare, caracterizată de un risc crescut de abandonare a investițiilor și retragere a capitalurilor investitorilor străini în special din economiile emergente;
- Combinării efectului crizei financiare internaționale cu următoarele dezechilibre macroeconomice specifice economiei românești:

- Ponderea ridicată a deficitului de cont curent în PIB (12,3% în 2008) și finanțarea într-o proporție crescândă a acestuia prin acumularea de datorie externă pe termen scurt.
- Acumularea de datorie pe termen scurt, preponderent privată, care a alimentat ritmuri nesustenabile de creștere a creditului neguvernamental și a crescut riscul de imposibilitate a rostogolirii respectivei datorii în momentul amplificării crizei internaționale și al reducerii lichidității pe plan internațional.
- Prociclicitatea politicilor fiscale și a veniturilor - deficitul bugetar s-a adâncit de la aproximativ 1% din PIB în 2005 la 4,9% din PIB în 2008, iar politica veniturilor a alimentat creșterea substanțială a salariilor din sectorul public, acestea ajungând să se situeze peste nivelul salariilor din sectorul privat. De altfel, pe fondul atât al creșterii salariilor individuale, cât și al majorării numărului de angajați din sectorul public, ponderea cheltuielilor cu salariile sectorului public în PIB a crescut de la aproximativ 6% în 2004, la 9% la sfârșitul anului 2008 (ceea ce înseamnă că respectivele cheltuieli au crescut mai repede decât PIB), generându-se astfel un deficit suplimentar de peste 3% din PIB. Derapaje s-au înregistrat și în politica pensiilor, unde prin corelarea *de facto* a evoluțiilor pensiilor din sistemul public cu nivelul anual al salariului mediu pe economie, s-a generat un deficit bugetar structural (pe termen lung) de aproape 2% din PIB, și aceasta fără a se lua în calcul evoluția prognozat negativă a indicatorilor demografici.
- Avansul mai rapid al salariilor reale față de productivitatea muncii până în anul 2008. În condițiile unei piețe a muncii tensionate, creșterea veniturilor exprimată în termeni reali s-a situat peste creșterea productivității, alimentând presiunile inflaționiste.
- Persistența crescută a inflației, alimentată și de existența unui exces de cerere ridicat, a limitat amplitudinea ajustărilor operate de BNR asupra ratei dobânzii de politică monetară.

Din perspectiva autorităților române, motivațiile unui asemenea acord au fost și rămân:

- Limitarea impactului, mai mare de altfel decât cel anticipat inițial, al crizei internaționale asupra economiei românești. Astfel, s-au evitat ajustări ce puteau deveni nesuportabile la nivelul populației și al agenților economici;
- Îmbunătățirea perspectivelor privind evoluția economiei românești, sustenabilitatea și coerența la nivelul politicilor publice prin angajamentul față de aplicarea unor reforme în domenii convenite cu instituțiile financiare internaționale într-un interval de timp prestabilit.
- Accesul cu costuri relativ scăzute la fonduri menite să substituie eventuala diminuare majoră a

fluxurilor de capital către economia românească.

Încheierea acordului cu instituțiile financiare internaționale a indus o serie de efecte pozitive imediate, respectiv:

- Asigurarea resurselor privind finanțarea externă atât prin atragerea treptată a resurselor împrumutate, precum și prin intermediul „Inițiativei de coordonare în domeniul bancar pentru România”, prin care băncile-mamă ale principalelor instituții de credit cu capital străin din România s-au angajat în a menține expunerea respectivelor grupuri față de România și să majoreze capitalul acestor instituții, pentru a face față eventualelor efecte negative ale crizei economice. De altfel, în prima jumătate a anului curent, gradul de rostogolire pentru datoria externă a fost de aproximativ 82%, peste proiecțiile din programul inițial agreeat cu instituțiile financiare internaționale;
- Atenuarea volatilității cursului de schimb al monedei naționale, odată cu diminuarea riscurilor legate de finanțarea externă;
- Reducerea primei de risc percepută de investitorii străini pentru România.

La nivel internațional, o serie de indicatori economici tind să sugereze o stabilizare a activității. Există totuși o serie de riscuri potențiale care pot încetini tendința curentă:

- Relansarea economiei SUA și a unor economii din zona euro a fost generată în principal de măsuri cu un caracter temporar. Perspectiva datoriei publice foarte ridicate în multe țări dezvoltate va pune o presiune crescândă pe rata dobânzii. Astfel, viteza de revenire a economiilor ar putea fi încetinită.
- Efectele stimulului fiscal din aceste țări, precum și ale ajutoarelor financiare acordate sectorului financiar se vor diminua pe parcursul anului 2010.
- Creditarea va continua să fie limitată pe un orizont de timp mediu. Este de așteptat ca economiile din Europa să fie mai puternic afectate deoarece creditarea prin intermediul sistemului bancar este predominantă.
- Absorbția lentă a șomerilor poate genera tensiuni sociale.
- Contextul regional este incert. Posibilitatea unei contagiuni datorate devalorizării monedelor unor țări baltice este încă destul de ridicată.

Economia României este puternic integrată în economia UE, astfel încât orice șoc negativ extern se va propaga rapid la nivel intern.

CAPITOLUL 2

Angajamentul pentru buna guvernare a româniei. Principiile de guvernare. Măsuri pentru reluarea creșterii economice

I. ANGAJAMENTUL PENTRU BUNA GUVERNARE A ROMÂNIEI

Obiectivele fundamentale pe care și le asumă și promovează Guvernul României sunt:

1. Revizuirea Constituției în vederea modernizării statului, a perfecționării mecanismului de funcționare a puterilor în stat și punerea în aplicare a rezultatelor Referendumului național din 22 noiembrie 2009.
2. Elaborarea unui set de măsuri care să asigure relansarea economiei și consolidarea creșterii economice.
3. Respectarea angajamentelor cu FMI, Banca Mondială și Comisia Europeană.
4. Asigurarea unui sistem fiscal echitabil prin menținerea cotei unice de 16% și reducerea numărului de taxe și impozite.
5. Regândirea impozitului minim obligatoriu bazat pe OUG nr. 37/2009 aprobat prin legea 227/2009.
6. Adoptarea și aplicarea Legii responsabilității fiscale. Trecerea la elaborarea bugetului de stat în sistem multianual.
7. Revizuirea sistemului de pensii pentru asigurarea sustenabilității financiare a acestuia.
8. Sprijinirea prin măsuri concrete a agriculturii în vederea dezvoltării industriei alimentare, modernizarea satului și reabilitarea sistemului național de irigații.
9. Restructurarea aparatului administrației publice pe principii de eficiență și performanță.
10. Descentralizarea inclusiv financiară, a administrației publice prin delimitarea clară a competențelor pe principii europene în scopul creșterii puterii de decizie, cu respectarea principiului subsidiarității și introducerea standardelor de cost.
11. Sprijinirea mediului de afaceri și elaborarea unui set de politici noi pentru sprijinirea IMM-urilor.
12. Consolidarea clasei de mijloc și solidaritate pentru cei aflați în nevoie.
13. Sprijinirea creării de noi locuri de muncă, inclusiv în mediul rural; protejarea și creșterea graduală a puterii de cumpărare a populației.
14. Realizarea Programului Național pentru construirea de locuințe sociale și pentru tineri.
15. Accelerarea sistemului de absorbție a fondurilor europene și asigurarea resurselor financiare necesare pentru cofinanțarea proiectelor realizate.
16. Dezvoltarea în ritm rapid a infrastructurii.
17. Continuarea reformei în domeniul educației potrivit Pactului Național pentru Educație.

18. Reforma în domeniul sănătății.
19. Continuarea procesului de reformă în domeniul justiției în vederea garantării independenței acesteia, neimplicării politicului în actul de justiție și asigurării accesului egal al tuturor cetățenilor la justiție.
20. Lărgirea sferei drepturilor minorităților naționale, pentru păstrarea identității culturale, etnice ale comunităților minoritare.
21. Regândirea regiunilor economice de dezvoltare pentru a promova dezvoltarea durabilă și reducerea decalajelor între dezvoltarea marilor și micilor orașe, precum și între zonele rurale și cele urbane dezvoltate.
22. Asigurarea securității energetice a României și a cetățenilor săi, inclusiv prin promovarea tehnologiilor ecologice alternative.
23. Asigurarea condițiilor necesare în domeniul cercetării științifice și tehnice în vederea afirmării activității de creație și inovare, dezvoltării unor tehnologii autohtone avansate, creșterii competitivității produselor românești.
24. Relansarea turismului și a sportului ca domenii de importanță națională.
25. Consolidarea rolului și statutului României în UE ca al șaptelea stat ca mărime în UE.

II. PRINCIPIILE DE GUVERNARE

Activitatea Guvernului se desfășoară în consonanță cu următoarele principii:

1. Principiul atribuirii competențelor exclusiv în baza celor atribuite prin Constituție și legile în vigoare.
2. Principiul egalității, nediscriminării și garantării drepturilor fundamentale.
3. Principiul respectării dreptului fiecărui individ la muncă decentă.
4. Principiul eficienței în normarea intervenției statului la nevoile reale pentru minimizarea costurilor și reducerea risipei.
5. Principiul subsidiarității pentru limitarea sferei decizionale a Guvernului la domeniile și problematicile care nu pot fi rezolvate mai eficient la nivel local.
6. Principiul proporționalității prin limitarea conținutului și formei acțiunilor guvernamentale la ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivelor.
7. Principiul contribuției și al solidarității în promovarea progresului social.
8. Principiul transparenței față de cetățeni și față de celelalte instituții ale statului, ale Uniunii Europene și față de societatea civilă.
9. Principiul integrității actului de guvernare.
10. Principiul responsabilității Guvernului României în fața Parlamentului României și a celorlalte

instituții abilitate ale statului, precum și în raport cu instituțiile europene, conform tratatelor și angajamentelor României față de UE.

III. MASURI PENTRU RELUAREA CREȘTERII ECONOMICE

Guvernul își afirmă intenția de menținere a cotelor de impozitare a venitului și profitului, precum și a taxei pe valoarea adăugată (TVA) la valorile existente - 16% respectiv 19% - pe parcursul perioadei de guvernare. Totodată, guvernul va promova o politică fiscală transparentă și predictibilă, având ca scop final îmbunătățirea condițiilor de funcționare a mediului de afaceri. În același timp, guvernul, prin asumarea unei coordonări eficiente cu politica monetară, își afirmă angajamentul de adoptare *de facto* a monedei euro la 1 ianuarie 2015.

Măsurile noului guvern vor fi subsumate obiectivelor de respectare a angajamentelor asumate față de instituțiile financiare internaționale și de susținere a reluării creșterii economice.

Materializarea riscurilor ce decurg din nerespectarea obligațiilor asumate ar conduce la:

- creșterea costurilor finanțării alternative, în condițiile în care jumătate din tranșele 3 și 4 ar trebui să contribuie la finanțarea deficitului propus pentru anul 2010;
- modificarea în sens negativ a *rating*-ului de țară al României;
- amânarea procesului de reluare a creșterii economice;
- presiuni suplimentare de depreciere a monedei naționale, cu efecte potențial negative asupra ratei inflației și sectorului financiar, având în vedere ponderea ridicată a creditelor în valută în total credite acordate sectorului privat;
- încetinirea, prin eventuala creștere a ratelor dobânzilor, a procesului de creditare a sectorului privat.

Pentru a respecta angajamentele asumate și pentru a evita materializarea riscurilor care ar contribui la adâncirea procesului de contracție economică și la amânarea procesului de redresare economică, este nevoie ca în primele luni din anul 2010 autoritățile române să ia o serie de decizii nepopulare, care necesită o voință politică deosebită:

- Aprobarea de către Parlament a bugetului pentru anul 2010 până la data de 16 ianuarie 2010, având ca parametru de bază respectarea unui deficit bugetar consolidat de 5,9% din PIB;
- Adoptarea de urgență a Legii responsabilității fiscale care să impună bugetarea multianuală și încadrarea în anvelopa bugetară aprobată pentru ordonatorii de toate nivelurile;
- Aprobarea de către Parlament a noii legi a pensiilor, care să elimine privilegiile în materie de pensii și să asigure sustenabilitatea financiară a sistemului de pensii.

Toate aceste măsuri menționate reprezintă angajamente ale României asumate în cadrul acordului cu instituțiile financiare internaționale.

Pe lângă măsurile necesar a fi urgent implementate, Guvernul consideră prioritară

îndeplinirea următoarelor obiective pentru susținerea reluării creșterii economice, precum și pentru reforma sustenabilă a sectorului public și eficientizarea acestuia, cu scopul final de a contribui la îmbunătățirea standardului de viață a cetățeanului:

- controlul eficient al cheltuielilor curente de administrare, pentru a nu periclita îndeplinirea obiectivelor fiscale în 2010 și a nu conduce la reduceri substanțiale și nedorite ale cheltuielilor de investiții, cu efecte negative asupra redresării economice;
- continuarea procesului de consolidare fiscală și a agendei de reforme structurale începând cu anul 2010, pentru a nu deteriora perspectivele de adoptare *de facto* a euro la 1 ianuarie 2015;
- creșterea semnificativă a gradului de absorbție a fondurilor de la Uniunea Europeană;
- aplicarea în limitele constrângerilor bugetare a măsurilor temporare de sprijinire a sectorului real al economiei, acceptate de către Comisia Europeană;
- reducerea fraudei fiscale și a arieratelor din economie;
- continuarea protejării acelor categorii de populație afectate grav de criza economică;
- orientarea către proiecte de investiții publice care vor atrage o parte a forței de muncă eliberate ca urmare a efectelor adverse ale crizei economice;
- eliminarea cheltuielilor în exces la nivelul întreprinderilor de stat;
- adoptarea legii responsabilității fiscale până în martie 2010;
- continuarea reformării și simplificării sistemului de salarizare în sectorul public;
- adoptarea de măsuri pentru eficientizarea comportamentului autorităților publice locale astfel încât să fie minimizeze riscurile de natură fiscală provenite din activitatea acestora.
- accelerarea procesului de descentralizare a administrației publice, prin adoptarea de măsuri concrete până la sfârșitul anului 2010, inclusiv alocarea resurselor financiare.

CAPITOLUL 3

Politica fiscal-bugetară

Obiective de guvernare

Obiectivul fundamental al politicii fiscale va fi refacerea credibilității și stabilității finanțelor publice prin:

1. Stabilirea unui echilibru corespunzător între răspunsul pe termen scurt la criza economică și obiectivele de consolidare pe termen mediu a finanțelor publice.
2. Respectarea țintei de deficit bugetar în anul 2010 și diminuarea nevoii nete de finanțare a sectorului guvernamental.
3. Continuarea consolidării fiscale în direcția îndeplinirii țintei de deficit de 3% din PIB prin

- măsuri structurale care să asigure sustenabilitatea pe termen mediu și menținerea calendarului de adoptare a monedei euro.
4. Promovarea unei politici fiscale anticiclice care să ofere sustenabilitate procesului de creștere economică.
  5. Întărirea controlului și sporirea responsabilităților unităților aflate în afara administrației centrale (autorități locale, instituții autofinanțate și companii de stat), inclusiv pentru reducerea arieratelor statului.
  6. Reforma administrației fiscale.
  7. Creșterea eficienței politicii fiscal-bugetare și îmbunătățirea predictibilității acesteia.

Direcții de acțiune

1. Adoptarea bugetului pe anul 2010

- Bugetul anului 2010 reprezintă un angajament al autorităților române pentru realizarea unui progres semnificativ și continuu în consolidarea fiscală pentru următorii trei ani.
- Pentru 2010, politica bugetară vizează reducerea deficitului la 5,9% din PIB.
- Măsurile propuse vizează corectarea raportului dintre cheltuielile curente și cele de investiții prin:
  - raționalizarea structurii instituționale a sectorului public, a numărului de angajați și a costurilor asociate.
  - consolidarea reformelor structurale în domeniul pensiilor prin lărgirea bazei de contribuție și printr-o gestionare mai strictă a pensiilor de invaliditate și a pensionărilor anticipate.
  - o mai bună direcționare a programelor de asistență socială și consolidarea celor peste 200 de ajutoare sociale existente.
  - o politică salarială prudentă în sectorul bugetar, care să țină seama de constrângerile macroeconomice și bugetare.

2. Instituirea unor politici-cadru care să asigure sustenabilitatea și predictibilitatea fiscală pe termen lung

- *Promovarea Legii responsabilității fiscale.* Politica fiscal-bugetară promovată în ultimii ani a demonstrat fragilitatea evidentă a cadrului instituțional și lipsa unor reguli adecvate care să diminueze spațiul discreționar fiscal. În acest context, Legea responsabilității fiscale va trasa principiile pe care le va urma politica fiscal-bugetară pentru a respecta obiectivele pe termen lung ale UE, precum și standardele pe care trebuie să le îndeplinească pentru a aduce valoare adăugată stabilității și creșterii economice. Legea responsabilității fiscale va stabili:

- un cadru bugetar pe termen mediu obligatoriu și proceduri îmbunătățite de elaborare a bugetelor multi anuale;
  - limite privind rectificările bugetare efectuate în cursul anului;
  - reguli fiscale privind cheltuielile și deficitul bugetar;
  - un consiliu fiscal care să asigure o analiză independentă a prognozelor bugetare și a cadrului macroeconomic pe care acestea se bazează.
- *Promovarea legii privind reforma sistemului de pensii.* România se află în grupul statelor cu cele mai mari riscuri pe termen lung, având unul dintre cele mai nesustenabile sisteme publice de pensii din întreaga comunitate europeană. Conform prognozelor UE, în următorii 50 de ani, cheltuielile României cu pensiile exprimate ca procent în PIB vor crește de la aproximativ 8 la sută (2009) la 15,8 la sută (2060) ducând România pe locul 5 în topul statelor UE27 cu cele mai mari cheltuieli cu pensiile ca pondere în PIB. Reforma sistemului de pensii urmărește:
    - asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale;
    - încadrarea cheltuielilor cu asistența socială în limitele sustenabile ale sistemului de pensii;
    - eliminarea inechităților și anomaliilor care mai există în sistemul public de pensii și a regimurilor speciale inechitabile și costisitoare de care beneficiază anumiți angajați;
    - stimularea economisirii private prin dezvoltarea sistemului de pensii facultative administrate privat.
3. Reducerea graduală a deficitului bugetar până la un nivel situat sub 3% din PIB în anul 2012
  4. Introducerea unui cadru bugetar obligatoriu pe termen mediu pentru a restabili disciplina bugetară care să prevadă:
    - Reguli fiscale cu privire la nivelul cheltuielilor și soldului bugetar.
    - Reorientarea cheltuielilor publice, prin stabilirea de priorități clar formulate, în special pentru proiectele de investiții prin elaborarea și punerea în aplicare a unui program multianual de investiții.
    - Diminuarea cheltuielilor cu salariile prin mai buna delimitare a funcțiilor diferitelor autorități.
    - Stabilirea de priorități în efectuarea transferurilor către sectoare economice.
  5. Lansarea unei evaluări instituționale a funcțiilor, structurilor instituționale și a competențelor agențiilor din sectorul public, cu scopul de a elimina suprapunerile, de a simplifica fluxurile de lucru și de a consolida profesionalismul personalului.
  6. Lansarea unui plan de acțiune multianual vizând reforma administrației fiscale prin:
    - creșterea nivelului veniturilor bugetare prin promovarea unor măsuri de lărgire a bazei de

- impozitare și îmbunătățirea colectării;
- reducerea fraudei și neconformării în domeniul TVA și reformarea procesului de rambursare a TVA pentru a soluționa întârzierile în decontarea rambursărilor;
  - îmbunătățirea gestionării arieratelor fiscale în creștere și intensificarea controlului asupra contribuabililor în cazul cărora potențialul de colectare este mare;
  - continuarea programului de reducere a parafiscalității și de punere în aplicare a planului de reducere a numărului de avize și autorizații eliberate de către instituțiile publice centrale și/sau agențiile subordonate.
7. Elaborarea în regim de urgență a unui sistem de raportare centralizată a cheltuielilor efectuate de autoritățile locale. Instituirea unei baze de date a proiectelor de investiții de la nivel local va crește transparența cheltuielilor publice și ar putea conduce la economii substanțiale de resurse publice pe termen mediu.
  8. O mai bună direcționare a programelor de asistență socială și restructurarea celor peste 200 de ajutoare sociale existente, astfel încât acestea să capete caracter complementar și să nu constituie unică sursă de venit pentru cei care au capacitate de muncă.
  9. Asigurarea interconectării sistemelor de evidență fiscală contribuabil-evidența contribuabililor la Casa Națională de Asigurări de Sănătate
  10. Perfecționarea sistemului de colectare a taxelor și impozitelor prin sistemul „Ghișeul unic”
  11. Accelerarea procesului de descentralizare a administrației publice cu asigurarea resurselor financiare corespunzătoare.

CAPITOLUL 4

Justiție și politici anticorupție

Obiective de guvernare

1. Adoptarea codurilor de procedura civilă și penală și începerea pregătirii sistemului judiciar pentru implementarea etapizată a celor patru coduri
2. Reforma Ministerului Public
3. Îmbunătățirea legislației privind funcționarea CSM
4. Combaterea corupției și a criminalității organizate
5. Ameliorarea stării resurselor umane și organizării sistemului judiciar
6. Ameliorarea coerenței legislative
7. Reducerea duratei proceselor
8. Continuarea reformelor în sistemul penitenciar

9. Continuarea implicării proactive în agenda europeană JAI
10. Continuarea reformării Ministerului Justiției

Direcții de acțiune

1. Codurile

Unul din obiectivele fundamentale ale sistemului judiciar rămâne adoptarea codurilor de procedură și implementarea celor patru coduri.

Pentru implementarea codurilor sunt necesare următoarele măsuri prealabile:

- finalizarea dezbaterilor parlamentare pentru aprobarea proiectelor de coduri de procedură civilă și penală, asigurând respectarea și echilibrul drepturilor fundamentale în spiritul Convenției Europene a Drepturilor Omului;
- elaborarea unei legi (legilor) de punere în aplicare a celor patru coduri;
- elaborarea unor studii de impact ale aplicării codurilor, pe baza cărora să se poată evalua dacă este oportună implementarea lor simultană sau etapizată, mai întâi codurile penal și procedură penală, apoi civil și procedură civilă;
- evaluarea capacităților logistice ale sistemului judiciar pentru implementarea codurilor;
- îmbunătățirea bazei logistice a sistemului judiciar și a resurselor umane.

2. Ministerul Public

Direcțiile de acțiune pentru îmbunătățirea structurii organizatorice a Ministerului Public sunt următoarele:

- desființarea unităților de parchet fără un volum de activitate care să le justifice existența;
- organizarea unităților de parchet în acord cu prevederile noului cod penal și a noului cod de procedură penală ce va fi adoptat de Parlament;
- simplificarea schemei de personal a Parchetului General;
- armonizarea competențelor D.N.A. și D.I.I.C.O.T.;
- stabilirea volumului optim de activitate.

3. Consiliul Superior al Magistraturii

Pentru îmbunătățirea capacității instituționale a CSM se impun următoarele:

- creșterea gradului de reprezentare a societății civile în CSM și reprezentarea altor profesii juridice în CSM, cum ar fi profesia de notar, avocat, executor judecătoresc;
- optimizarea competențelor Plenului, Secțiilor și a cvorumului de vot pentru diferite atribuții;
- defazarea orarului de desfășurare a ședințelor Secțiilor, astfel încât acestea să nu se

desfășurare simultan;

- asigurarea unei mai mari transparențe a organizării agendei ședințelor Plenului și Secțiilor;
- întărirea independenței și eficienței Inspecției Judiciare a CSM.

4. Combaterea corupției și a criminalității organizate

Întărirea capacității instituționale și logistice a DNA și DIICOT reprezintă condiții pentru optimizarea activității acestora.

Alte obiective și direcții de acțiune sunt:

- asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale în desfășurarea anchetelor;
- creșterea gradului de expertiză și pregătire profesională a procurorilor în domenii precum dreptul comercial, bancar, fiscal, contabil și financiar;
- depistarea cazurilor de corupție din sistemul judiciar și inculparea celor care săvârșesc astfel de fapte, indiferent de poziția acestora în sistemul judiciar;
- creșterea capacității de interacțiune și cooperare instituțională, inclusiv transfrontalieră, a unităților de parchet, inclusiv cele specializate în lupta anticorupție, crimă organizată și terorism.

5. Resursele umane și organizarea sistemului judiciar

Obiective operaționale și direcții de acțiune:

- deblocarea și finanțarea posturilor vacante de judecător, procuror, greșier, probațiune, funcționar public cu statut special în sistemul judiciar;
- îmbunătățirea integrității personalului din sistemul judiciar;
- degrevarea judecătorilor de atribuții administrative;
- redefinirea probelor la concursurile și examenele de admitere în magistratură sau de promovare în funcții de execuție și conducere;
- reformarea statutului personalului auxiliar și înființarea ordinului greșierilor;
- transparență în înregistrarea și plata orelor suplimentare;
- desființarea instanțelor cu volum mic de activitate;
- înființarea și pregătirea operaționalizării Tribunalului Ilfov;
- regândirea structurii sistemului de instanțe și parchete, în acord cu noile competențe ale codurilor;
- reforma sistemului de expertize criminalistice;
- continuarea informatizării sistemului judiciar;
- dezvoltarea instituției managerului de instanță;
- modernizarea statisticii judiciare;

- elaborarea și implementarea unor politici și instrumente noi pentru administrarea eficientă a sistemului judiciar;
- finalizarea legislației privind răspunderea magistraților.

6. Coerența legislativă

Obiective operaționale și direcții de acțiune:

- participarea la dezbaterile parlamentare asupra proiectelor de cod de procedură civilă;
- elaborarea legii (legilor) de punere în aplicare a codurilor;
- continuarea programelor de integrare a bazelor de date legislative, inclusiv în plan european;
- analiza critică a legilor cu incidență în Justiție și propunerea de proiecte pentru ajustarea acestora în scopul asigurării coerenței legislative;
- consultarea mediului de afaceri pentru colectarea de critici privind cadrul legislativ și propuneri de îmbunătățire a acestuia, urmată de elaborarea de proiecte de acte normative corespunzătoare;
- publicarea unor colecții de legi și compendii sub egida Ministerului Justiției.

7. Reducerea duratei proceselor

Implementarea noilor coduri va conduce implicit la reducerea duratei proceselor civile și penale.

Până la implementarea noilor coduri, se impun măsuri rapide și tranzitorii care pot contribui direct sau indirect la reducerea duratei proceselor, cum ar fi:

- adoptarea unor modificări ale procedurilor în vigoare (limitarea numărului acțiunilor civile introduse abuziv, reducerea la minimum necesar a înfățișării părților în fața instanței de judecată, eliminarea suspendării automate a cauzei la ridicarea excepției de constituționalitate);
- îmbunătățirea, cu consultarea corpurilor profesionale, a cadrului normativ al exercitării unor profesii juridice, pentru creșterea transparenței și celerității în activitatea judiciară în sens larg și degrevarea instanțelor de cauze minore; profesia de mediator este un exemplu în acest sens;
- adoptarea unor modificări ale reglementărilor privind activitatea executorilor judecătorești;
- schimbarea rolului grefierului cu studii juridice superioare, prin preluarea unor atribuții administrative aflate actualmente în sarcina judecătorilor;
- instituirea unor departamente specializate în cadrul instanțelor, care să se ocupe de procedura de citare;
- continuarea demersurilor pentru reabilitarea clădirilor care constituie sedii de instanțe

și parchete.

8. Sistemul penitenciar

Obiective operaționale și direcții de acțiune:

- îmbunătățirea infrastructurii prin cooperarea și dezvoltarea de proiecte în parteneriat public - privat;
- atragerea de fonduri europene pentru îmbunătățirea pregătirii profesionale, a condițiilor de detenție și a infrastructurii;
- revizuirea și optimizarea reglementărilor incidente pentru eficientizarea activităților (ex. corelarea locului de deținere cu locul de judecată, eficientizarea transporturilor);
- efectuarea unui studiu privind privatizarea administrării structurilor de penitenciar.

9. Agenda europeană

Aplicarea Deciziei Comisiei Europene privind instituirea Mecanismului de Cooperare și Verificare impune strângerea legăturilor atât cu Comisarul european de resort, cât și cu ministerele de resort din Statele Membre ale UE.

Participarea la Consiliile Justiție și Afaceri Interne și promovarea contribuției proactive a ministerului la opera de redactare și adoptare a instrumentelor legislative în plan european rămâne o prioritate.

Continuarea cooperării judiciare penale în plan european și internațional va contribui la consolidarea protecției și garantării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

10. Reforma ministerului

Continuarea reformării ministerului, începută în primăvara lui 2009 prin ameliorarea schemei organizatorice, se va face prin evaluarea profesională a personalului și, după caz, printr-o nouă ajustare a schemei organizatorice, care ar putea decurge din modificările legislative cu impact în sistemul judiciar adoptate pe parcursul anului 2010 și a introducerii unor noi reforme în Justiție.

Este necesară crearea unor mecanisme și instrumente prin care ministerul să poată detașa cu acordul magistraților și avizul consultativ al CSM, personalul cheie necesar elaborării politicilor publice în sistemul judiciar și a proiectelor de acte normative, precum și punerea la dispoziția ministrului Justiției a unor prerogative legale prin care să poată interveni în cazuri excepționale de perturbare gravă sau întrerupere a actului de justiție prin greve, pentru restabilirea legalității.

De asemenea, cu consultarea CSM și a Ministerului Public, se vor elabora mecanisme și instrumente legale prin care să fie întărite prerogativele ministrului Justiției în cazuri de indisciplină în sistemul judiciar.

Oficiul Național al Registrului Comerțului va fi reorganizat pentru a se implementa o nouă procedură de înregistrare a comercianților, actelor și faptelor de comerț prin renunțarea la

judecătorii delegați la registrul comerțului și introducerea registratorilor comerciali.

CAPITOLUL 5

Educație

Obiective de guvernare

1. Dezvoltarea capitalului uman
2. Creșterea competitivității prin formare inițială și continuă
3. Alocarea a 6% din PIB pentru finanțarea educației
4. Guvernarea va aplica strategia "Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii" elaborată în baza Pactului Național și asumată de președinția României și sindicatele din educație.

Direcții de acțiune principale

1. Realizarea unui sistem educațional stabil, echitabil, eficient și relevant

- Reforma procesului de evaluare sub forma evaluării după fiecare ciclu curricular, pentru stabilirea planurilor individualizate de învățare.
- Înființarea, prin Serviciul Național de Evaluare și Examinare, a „băncii naționale de itemi de evaluare”, pe niveluri de învățământ și discipline/module de pregătire. În acest mod se va realiza un sistem național unitar de standarde în evaluarea performanțelor la clasă și va fi o mai mare transparență în notarea elevilor la nivel național.
- Elaborarea de politici specifice pentru reducerea drastică a abandonului școlar din învățământul obligatoriu.
- Prin racordarea sistemului național unitar de evaluare la standardele internaționale se va stimula integrarea țării în spațiul european de învățământ.
- Elaborarea unei strategii coerente și unitare privind sistemul și instituțiile de învățământ prin care se pot atinge în cel mai scurt timp posibil cele opt obiective fixate în PACTUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE.
- Alocarea de fonduri pentru investiții în infrastructura școlară cu următoarele priorități:
  - Finalizarea investițiilor începute și neterminate din cauze lipsei de fonduri;
  - Realizarea de centre școlare zonale cu internat și cantină în mediul rural;
  - Construirea de noi săli de sport, bazine de înot, baze sportive.

2. Transformarea educației timpurii în bun public

- Autoritățile vor elabora un nou curriculum pentru educația timpurie. Noul curriculum va fi

centrat pe dezvoltarea competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copiilor și pe remedierea precoce a deficitelor de dezvoltare. Curriculumul trebuie să vizeze inclusiv activitățile educaționale ce trebuie întreprinse în creșe, precum și modul de compatibilizare a educației timpurii cu clasa pregătitoare și învățământul primar.

- O atenție deosebită se va acorda formării inițiale și continue a personalului implicat în educația timpurie. În prezent nu există nici o formă de pregătire a personalului care să realizeze intervenție sau terapie educațională la nivel de creșe. Cadrele didactice din grădiniță trebuie pregătite în acord cu noua legislație și noul curriculum.
- Este necesară înființarea unor echipe multidisciplinare de intervenție timpurie. Aceste echipe vor fi constituite din medici, psihologi, asistenți sociali. Echipele vor trebui să evalueze și să asiste încă din maternitate copiii cu risc și apoi să realizeze monitorizarea și asistența corespunzătoare a acestora. La nivelul celor mai bune grădinițe se constituie Centre de resurse pentru părinți care să ofere consiliere și asistență părinților care au copii cu nevoi speciale. Este de asemenea necesară extinderea activităților educaționale și de asistență la domiciliul copiilor cu deficiențe.
- Coordonarea serviciilor oferite de minister cu cele oferite de Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, pentru optimizarea serviciilor de educație timpurie. Se impune stabilirea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ca minister responsabil cu coordonarea proceselor implicate în educația timpurie, în vederea eficientizării intervențiilor și a utilizării bugetului alocat.
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora un sistem unitar de criterii și indicatori, precum și proceduri riguroase de colectare a datelor privind funcționarea instituțiilor și calitatea personalului implicat în educația timpurie.
- Un obiectiv ce trebuie atins până în 2014 este cuprinderea în educația timpurie a peste 80% dintre copiii între 2-5 ani.
- Elaborarea proiectului de buget luând în considerare faptul că educația timpurie este finanțată de stat. Se va relansa proiectul de construire a 750 de grădinițe noi pentru cuprinderea integrală a copiilor de 3-6 ani.

3. Descentralizarea învățământului preuniversitar și creșterea autonomiei școlilor

- *Descentralizare financiară*, pentru a cărei realizare se vor elabora standarde de cost specifice. Finanțarea de care va dispune unitatea de învățământ începând cu anul școlar 2010 - 2011 va avea patru componente:
  - **Finanțarea de bază**, care este formată din costul standard/elev (preșcolar) + coeficienți de corecție (pentru grupuri minoritare, dezavantajate, copii cu nevoi educaționale speciale). Ea

- va acoperi integral toate cheltuielile de personal, manuale, dotări generale și întreținere curentă. Finanțarea de bază se atribuie, prin administrațiile financiare județene - direct unităților de învățământ, din bugetul de stat.
- **Finanțarea complementară** cuprinde cheltuielile de investiții, reparații capitale și dezvoltarea rețelei școlare. Finanțarea complementară este asigurată din bugetul de stat și bugetele consiliilor locale. Consiliul local decide distribuirea finanțării complementare către școli, pe baza proiectelor de dezvoltare instituțională a acestora, precum și în funcție de nevoile de dezvoltare a rețelei școlare.
  - **Finanțarea suplimentară**, formată din fonduri de la consiliile județene (fonduri de echilibrare, alte fonduri) și consiliile locale, care stabilesc atât cuantumul, cât și destinația acestora.
  - **Autofinanțarea**, fonduri obținute direct de unitatea de învățământ în condițiile stabilite de lege, care sunt gestionate conform propriilor decizii.
- *Descentralizarea administrativă și a resursei umane*
    - Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora metodologii specifice privind angajarea, motivarea, dezvoltarea carierei, formarea continuă și concedierea personalului, astfel încât aceste decizii să se ia la nivelul unității de învățământ.
    - Directorii vor fi angajați pe bază de concurs, în baza unei metodologii specifice, de către Consiliul de administrație al școlii. Consiliul de administrație va fi format din 1/3 membri cadre didactice din școală, 1/3 reprezentanți ai părinților și 1/3 - reprezentanți ai consiliului local. Directorul va încheia cu consiliul de administrație un contract de management.

4. Introducerea unui curriculum școlar bazat pe competențe

- *Centrarea curriculumului pe 8 competențe-cheie, agreate și utilizate în Uniunea Europeană.* Aceste competențe-cheie trebuie dobândite în școală, ele trebuie să fie clar determinate pentru fiecare nivel de studiu și compatibile cu cerințele noii economii a cunoașterii. În Legea educației naționale, Curriculumul Național este fundamentat pe cele 8 domenii de competențe-cheie care determină profilul de formare al elevului din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți:
  - comunicare în limba română și, după caz, în limba maternă;
  - comunicare în limbi străine;
  - competențe în matematică și competențe fundamentale în științe și tehnologii;
  - competențe digitale;
  - „a învăța să înveți”;

- competențe sociale și civice;
  - inițiativă și antreprenoriat;
  - sensibilitate și expresie culturală.
- *Flexibilizarea curriculumului, pe două dimensiuni:*
    - prin creșterea proporției orelor în curriculumul la dispoziția școlii (CDS). Ponderea CDS în ansamblul curriculumului va fi de 20%. În acest fel școlile vor putea să se centreze pe elev și pe nevoile comunității, dar și să se diferențieze în funcție de oferta de cursuri către beneficiari.
    - prin creșterea gradelor de libertate a profesorului în implementarea curriculumului în interiorul fiecărei discipline. Curriculumul național va acoperi doar 75% din orele de predare, lăsând la dispoziția cadrului didactic 25% din timpul alocat disciplinei respective. În funcție de caracteristicile elevilor și de strategia școlii din care face parte, profesorul va decide dacă procentul de 25% din timpul alocat disciplinei va fi folosit pentru învățare remedială în cazul copiilor cu probleme, pentru consolidarea cunoștințelor sau pentru stimularea celor capabili de performanțe superioare. Pentru prima dată, flexibilizarea curriculară va permite profesorului să realizeze planuri individuale de învățare pentru fiecare elev. Flexibilizarea curriculumului va produce individualizarea învățării.

5. Asigurarea calității și stimularea excelenței în învățământul superior de stat și privat.

Programele de masterat și doctorat reprezintă principalele puncte slabe ale învățământului superior românesc. Pentru a remedia această situație, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și universitățile trebuie să întreprindă, de urgență, următoarele acțiuni:

- Acreditarea, de către ARACIS, a tuturor universităților care pot desfășura studii de masterat și doctorat. Acreditarea se va face pe domenii de studii, nu pe fiecare masterat/doctorat în parte, permițând astfel universităților să-și dezvolte flexibil propriile programe de masterat și doctorat. Universitățile neacreditate de către ARACIS pentru studii de masterat și doctorat nu vor avea diplomele recunoscute de către instituțiile statului, cu consecințele salariale și profesionale de rigoare.
- Finanțarea preferențială a studiilor de masterat în limbi de circulație internațională și a doctoratelor în cotelă cu universități de prestigiu din străinătate.
- Diferențierea și ierarhizarea universităților. Pentru concretizarea acestor opțiuni, instituțiile de învățământ superior acreditate vor fi evaluate de către ARACIS și CSIS, pe baza unor criterii riguroase și a unor indicatori de performanță măsurabili, pentru a fi diferențiate și ierarhizate:
  - de cercetare intensivă (cu ciclurile de studii: licență + master + doctorat + studii postdoctorale, cu accent pe programe de studii graduale și postgraduale).

- de educație și cercetare (licență + masterat).
- de educație (licență).
- Evaluarea și ierarhizarea programelor de studii. Programele de studii sunt mai ușor de comparat și ierarhizat decât instituțiile. Ministerul va elabora o metodologie specifică, aprobată prin hotărâre de guvern, prin care programele de studiu din cadrul aceluiași domeniu de studiu vor fi comparate și ierarhizate la nivel național. Rezultatele ierarhizărilor vor fi făcute publice. Programele de studiu din fruntea ierarhiei vor avea prioritate în finanțare prin alocarea granturilor de studiu. Programele de calitate slabă din universitățile publice nu vor mai primi bani publici pentru școlarizarea studenților.
- Înființarea unui sistem de indicatori statistici prin care să se monitorizeze permanent starea învățământului superior.

6. Stimularea educației permanente și obținerea unor calificări noi, a extinderii specializării și perfecționării

- *Guvernul României deschide un cont printr-un depozit echivalent a 500 EUR la care părintele poate contribui anual, în limita a 2% din venitul impozabil. Contul poate fi folosit doar la finalizarea învățământului obligatoriu, în scopuri strict educaționale. Părinții/tutorii copilului sau alte persoane fizice interesate pot depune în acest cont noi sume, în limita a 500 EUR /an, care devin deductibile din impozitul pe venit. Contul va putea fi utilizat de copil abia după vârsta de 16 ani, în scopuri strict educaționale, precis determinate prin legislație. Existența unui asemenea cont, ca și sporirea lui prin deduceri fiscale pot contribui substanțial la dezvoltarea unei culturi a învățării în societatea noastră. O prevedere similară există în Strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii Măsura 6. Stimularea puternică a educației permanente. Acțiunea 6.3. - Crearea unui cont bancar personal de educație permanentă pentru fiecare nou-născut din România".*

7. Generalizarea programului „Școala de după școală”

- Programul lansat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va oferi finanțarea și metodologiile prin care unitățile de învățământ vor putea să-și extindă activitățile cu elevii după orele de curs, asigurând, timp de 8 ore, condiții de învățare, recreere, sport, supraveghere și protecția propriilor elevi. În parteneriat cu Asociațiile părinților, școlile pot oferi, după orele de curs, activități de învățare remedială pentru cei cu deficiențe de învățare sau de accelerare a învățării pentru copiii supradotați.

8. Structura sistemului național de învățământ

- Sistemul național de învățământ este constituit din ansamblul unităților de stat, particulare și confesionale.
- Finanțarea de bază a unităților din sistemul național la nivelul învățământului obligatoriu se asigură de la bugetul de stat.

Direcții de acțiune suplimentare

1. Digitalizarea conținuturilor curriculare și crearea unei Biblioteci Virtuale, prin care toți elevii vor avea acces la toate resursele de învățare în format digital.

- Toate conținuturile ce trebuie învățate la școală, toate instrumentele de lucru, exemplele orientative de probe de verificare a cunoștințelor vor fi convertite și în format digital și accesibile permanent oricărui elev sau profesor, pe o platformă de învățare tip LMS (*Learning Management System*), *on-line*. Lecțiile celor mai buni profesori vor fi procesate digital și stocate pe platforma de *e-learning*. Prin Internet, orice elev va avea astfel acces la lecțiile celui mai bun profesor.
- Se vor crea „laboratoare virtuale” pentru a compensa și/sau întregi dotarea laboratoarelor școlare. Pentru fiecare disciplină, se va crea o bază de resurse digitale, astfel încât fiecare profesor sau elev să poată avea acces rapid și gratuit la informațiile și instrumentele necesare pentru o învățare cât mai eficientă.
- Producția de conținuturi digitale pentru învățare (*e-contents*) va deveni un criteriu de performanță profesională al profesorilor. Curriculumul digital și Biblioteca Școlară Virtuală vor fi îmbogățite permanent, respectând cerințele de calitate și standardele internaționale.

2. Constituirea consorțiilor școlare

- Consorțiile școlare sunt înțelegeri contractuale între unitățile școlare dintr-o arie geografică. Formarea consorțiilor școlare se face cu scopul de a optimiza utilizarea infrastructurii pentru educație, a resurselor materiale și a forței de muncă. Consorțiile vor permite libera circulație a personalului în cadrul lor, pe verticală (ex. gimnazii-licee) sau pe orizontală (ex. liceu-liceu), astfel încât restructurarea ciclurilor curriculare să nu producă sincope în normele didactice și să permită accesul neîngrădit la resursele de învățare.
- Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora metodologia privind constituirea consorțiilor școlare.

3. Definitivarea în conformitate cu Cadrul European al Calificărilor a Cadrului și a Registrului Național al Calificărilor.

- Pentru fiecare program de studiu pe care îl desfășoară, universitățile trebuie să definească riguros calificarea la care duce acesta, în termeni de competențe și rezultate ale învățării. Curriculumul se va stabili astfel încât să maximizeze atingerea calificării, iar ponderea

disciplinelor în dobândirea calificării finale se va reflecta în unitățile de credit alocate (ECTS). La nivel național, cadrul calificărilor se va stabili prin colaborarea dintre universități, asociațiile profesionale și angajatori. Calitatea unui program de studiu va fi evaluată în funcție de măsura în care curriculumul duce la formarea calificării dorite.

4. În domeniul învățământului și educației pentru minoritățile naționale se vor avea în vedere:

- accesul egal la educație în toate ciclurile de învățământ în instituții de sine stătătoare sau multiculturale.
- asigurarea cu manuale școlare în limba maternă.
- asigurarea condițiilor de însușire a limbii române și limbii materne. Disciplina limba și literatura română se predă pe tot parcursul învățământului preuniversitar după programe școlare și manuale specifice.
- în învățământul preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale disciplinele se studiază în limba maternă, cu excepția disciplinei limba și literatura română.
- promovarea interculturalității.

În structura ISE va funcționa o secție pentru cercetarea și dezvoltarea învățământului în limbile minorităților, cu rolul de a realiza o baza de documentare și baza de date educatională în domeniul curricular, a programelor de formare pentru cadrele didactice și înlesnirea învățământului profesional și tehnic.

5. Eliminarea violențelor din școală și din jurul acesteia.

6. Dezvoltarea de campusuri școlare integrate pentru educația de bază, complementară și continuă.

CAPITOLUL 6

Sănătate

Obiective de guvernare

1. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea calității vieții în condițiile compatibilizării sistemului sanitar românesc cu cel din Uniunea Europeană.
2. Aprobarea strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sanitare pe o perioadă de minimum 8 ani.
3. Dezvoltarea programelor de prevenție și de depistare precoce a bolilor.
4. Redresarea și dezvoltarea asistenței medicale din mediul rural.
5. Participarea personalului sanitar la un program de educație continuă garantat de către stat.

6. Asigurarea transparenței în cheltuirea banilor publici.

Direcții de acțiune

- Corelarea reformei asigurărilor medicale cu reforma sistemului de sănătate publică.
- Punerea în aplicare a unui program național de investiții care să permită dezvoltarea infrastructurii sanitare la standardele europene, în maximum 8 ani, inclusiv prin atragerea de fonduri europene.
- Elaborarea planului național de paturi corelat cu nevoile de asistență medicală a populației.
- Elaborarea planului național de resurse umane în domeniul medical.
- Accelerarea procesului de descentralizare în sistemul de sănătate și creșterea gradului de implicare a administrației locale în managementul spitalicesc.
- Sprijinirea mediului de afaceri în proiecte investiționale în sistemul de sănătate și dezvoltarea parteneriatelor public-private.
- Promovarea parteneriatelor cu societatea civilă.
- Integrarea serviciilor sanitare în rețele complexe de asistență, de la medicina primară până la nivel spitalicesc.
- Înființarea de centre multifuncționale, în special în mediul rural.
- Informatizarea sistemului sanitar cu interconectarea tuturor furnizorilor de servicii medicale pentru controlul costurilor.
- Introducerea sistemului de evaluare a performanțelor manageriale la toate nivelurile.
- Introducerea de standarde pentru toate nivelurile sistemului sanitar românesc și a unui sistem de asigurare a calității serviciilor medicale.

1. *Susținerea asistenței medicale primare*

- Dezvoltarea medicinei de familie prin creșterea alocațiilor din fondul de asigurări de sănătate, care va permite medicilor de familie să participe la programe de supraveghere a mamei și copilului, de prevenție și supraveghere a bolilor cronice cu impact în sănătatea publică.
- Dotarea cabinetelor medicale cu aparatură de diagnostic și tratament, astfel încât după următorii trei ani să existe un nivel standard de dotare în toate cabinetele din țară.
- Elaborarea de ghiduri și asigurarea de consultanță pentru accesarea de fonduri europene pentru reabilitarea și dotarea dispensarelor din mediul rural.
- Concesionarea și/sau vânzarea cabinetelor medicale de la stat către medicii care le dețin în administrare.

- Implicarea medicului de familie în asistența medicală comunitară.
- Dezvoltarea accentuată a serviciilor de îngrijiri la domiciliu printr-o colaborare strânsă cu structurile de specialitate ale autorităților publice locale.
- Asigurarea unei asistențe medicale primare, accesibilă în egală măsură pentru locuitorii tuturor județelor țării, pornind de la medicina de familie, prin asistența medicală ambulatorie și până la cea spitalicească.

2. Dezvoltarea ambulatoriului de specialitate

- Modernizarea ambulatoriului de specialitate prin creșterea alocării fondurilor și accesarea de programe cu finanțare europeană.
- Dezvoltarea parteneriatului public-privat și atragerea mediului de afaceri în dezvoltarea de rețele sanitare integrate.

3. Eficientizarea și modernizarea serviciilor spitalicești

- Reabilitarea spitalelor publice la nivelul normelor de funcționare și dotare din Uniunea Europeană.
- Realizarea unei rețele de spitale de urgență regionale la standarde europene.
- Restructurarea sistemului de asistență medicală spitalicească prin utilizarea eficientă a resurselor umane.
- Îmbunătățirea managementului spitalelor prin introducerea indicatorilor de performanță și de calitate a serviciilor.
- Îmbunătățirea sistemului de internări de scurtă durată și a îngrijirilor la domiciliu.
- Dezvoltarea și extinderea externalizării serviciilor medicale și nemedicale prin parteneriate public-private.
- Dezvoltarea sistemului de finanțare pe bază de caz rezolvat.
- Demararea efectivă a procesului de acreditare a spitalelor astfel încât să existe „un standard de spital” care să asigure reguli și condiții egale pentru desfășurarea activității.
- Extinderea rețelei de centre medico-sociale care să permită degrevarea spitalelor de pacienții cu probleme predominant sociale și nu medicale.

4. Dezvoltarea sistemului de urgență prespitalicesc

- Creșterea finanțării sistemului de urgență și dezvoltarea serviciilor de tip SMURD, astfel încât acestea să acopere toate zonele țării.
- Asigurarea de mijloace de transport medical, inclusiv aerian sau naval.

- Introducerea sistemului de ambulanță comunitară pentru asigurarea urgențelor din teritoriu în special în zonele aflate la mari distanțe de spitale, în cooperare cu autoritățile locale.

5. *Asistența cu medicamente a populației și politica medicamentului*

- Garantarea susținerii financiare de către stat a programelor naționale de sănătate (tuberculoză, cancer, HIV/SIDA, dializă etc).
- Lansarea unui nou program național de sănătate pentru tratamentul infarctului miocardic acut.
- Garantarea accesibilității la medicamente compensate și gratuite pentru toată perioada anului.
- Compensarea, în funcție de posibilitățile bugetare, în proporție de 90% din prețul de referință, al medicamentelor pentru pensionari și persoane cu venituri mici.
- Asigurarea, conform posibilităților bugetare, de medicamente gratuite pentru copii, elevi, studenți, gravide și lăuze.
- Stimularea deschiderii de farmacii și puncte farmaceutice în mediul rural sau zone izolate.
- Stabilirea transparentă a prețurilor și a criteriilor de compensare în funcție de eficacitate și eficiență.

6. *Asistența sanitară în mediul rural*

- Stimularea folosirii de personal medical contractual pe perioadă determinată pentru asigurarea cu personal în zonele sau domeniile deficitare, plata în funcție de eficiență și de finalitatea actului medical.
- Creșterea stimulentele financiare (prime de instalare și salarii) pentru personalul care va lucra în mediul rural în zonele neacoperite cu asistență medicală.
- Dezvoltarea unei rețele de centre multifuncționale pentru asistența medicală de bază.
- Organizarea centrelor de permanență pentru asigurarea asistenței medicale permanente în mediul rural.
- Dotarea cu ambulanțe de intervenție a centrelor de permanență din mediul rural.
- Introducerea în programul de educație pentru sănătate în toate școlile din mediul rural și a unui program de prevenție și profilaxie (în special pentru elevi) în patologia dentară.
- Asigurarea caravelor medicale (radiologie și laborator de analize) în zonele rurale și greu accesibile constituite din 15-20 unități mobile repartizate geografic.

7. *Dezvoltarea sănătății publice*

- Extinderea programului național de imunizări prin introducerea gratuită a unor noi vaccinuri conform practicilor din UE.

- Vaccinarea antigripală gratuită a copiilor, pensionarilor și a persoanelor cu risc.
- Acces universal și gratuit la servicii de planificare familială.
- Corelarea acțiunilor din România cu Programul Comunitar în domeniul sănătății pentru perioada 2008-2013 stabilit de Uniunea Europeană.
- Asigurarea unei rețele de asistență medicală pentru elevi și studenți (cabinete medicale în școli și universități).
- Stimularea creșterii calității sistemului de asistență medico-sanitară prin intermediul mediatorilor pentru romi și al asistenților comunitari.

8. Dezvoltarea și susținerea sectorului privat

- Stimularea asigurărilor de sănătate private prin delimitarea îngrijirilor medicale publice de cele private.
- Susținerea și dezvoltarea parteneriatului public-privat, a privatizărilor și a managementului privat în sistemul public.
- Stimularea investițiilor private în sistemul sanitar.

CAPITOLUL 7 PIAȚA MUNCII

Obiective de guvernare

1. Echilibrarea pieței muncii și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.
2. Creșterea gradului de flexibilitate a pieței muncii.
3. Întărirea dialogului social la toate nivelurile în scopul creșterii aportului acestuia la dezvoltarea economică și socială.

Direcții de acțiune

- Finalizarea și implementarea sistemului unitar de salarizare a funcționarilor publici și a personalului contractual bugetar, care să aibă la bază criteriile de diferențiere și corelare a salariilor între funcții și domenii de activitate bugetară.
- Creșterea gradului de ocupare la minimum 65%, până în anul 2013.
- Creșterea participării la formarea profesională la minimum 7% din populația în vârstă de muncă între 25-64 de ani; susținerea înființării și funcționării comitetelor sectoriale.
- Absorbția eficientă a resurselor financiare europene destinate dezvoltării resurselor umane, astfel

încât să se asigure suportul de formare profesională și ocupațională.

- Simplificarea procedurilor de angajare și concediere a lucrătorilor.
- Sprijinirea dialogului angajator - angajat în ceea ce privește flexibilizarea programului de lucru și facilitarea mobilității ocupaționale, profesionale și geografice.
- Restructurarea centrelor de formare profesională și plasarea lor într-un sistem de competitivitate pentru ocupare și formare profesională.
- Stimularea, prin măsuri fiscale, a participării salariaților la formarea profesională continuă.
- Asigurarea serviciilor de formare profesională pentru persoanele din mediul rural și din cadrul grupurilor vulnerabile.
- Intensificarea procesului legislativ și de aplicare a măsurilor instituționale care vizează reducerea muncii la negru.
- Redimensionarea competențelor și a atribuțiilor instituțiilor de control în scopul creșterii exigenței și responsabilității în actul de control al raporturilor de muncă, precum și în ceea ce privește asigurarea securității și sănătății în muncă.
- Revederea întregului pachet de legi privind sindicatele, patronatele, negocierile colective, conflictele de muncă.
- Restructurarea și revitalizarea dialogului social la nivel național prin revizuirea legislației privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social în ceea ce privește adaptarea acesteia la nivelul practicii din Uniunea Europeană și țările membre.

CAPITOLUL 8

ASIGURĂRI SOCIALE

Obiective de guvernare

1. Asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale.
2. Eliminarea inechităților și anomaliilor care mai există în sistemul public de pensii.
3. Stimularea economisirii private prin pensiile facultative administrate privat.

Direcții de acțiune

- Susținerea în Parlamentul României și implementarea legii sistemului unitar de pensii publice.
- Elaborarea legislației necesare preluării unor active ce se cuveneau sistemului public de

pensii care nu au fost preluate odată cu integrarea în sistemul public a unor sisteme independente de pensii.

- Eliminarea inechităților în ceea ce privește pensiile pentru persoanele încadrate în fostele grupe de muncă I și II, precum și pentru condiții speciale și deosebite de muncă, conform prevederilor Legii nr. 218/2008.
- Înființarea fondului de garantare a drepturilor participanților la sistemul de pensii private și elaborarea legii de organizare și funcționare a sistemului de plată a pensiilor din sistemul privat.

CAPITOLUL 9

FAMILIA, PROTECȚIA COPILULUI ȘI EGALITATEA DE ȘANSE

Obiective de guvernare

1. Asigurarea condițiilor instituționale și financiare pentru susținerea familiilor tinere, reducerea abandonului copiilor, combaterea violenței în familie.
2. Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate.
3. Asigurarea echilibrului socio-economic al familiilor din mediul urban și rural, al familiei și persoanelor de vârstă a treia, al persoanelor cu dizabilități și al familiilor aparținătoare.
4. Promovarea participării active a femeii la luarea deciziei și în structurile de reprezentare publică; diminuarea discriminărilor de orice natură.
5. Revizuirea concepției programelor de asistență socială prin orientarea acestora în funcție de nivelul veniturilor realizate pe familie și restructurarea celor peste 200 de prestații sociale existente atât la nivel național, cât și local, astfel încât acestea să reprezinte o formă complementară de protecție socială și nu să constituie unica sursă de venit pentru cei care au capacitate de muncă.

Direcții de acțiune

1. Familie

- Raționalizarea diferitelor tipuri de asistență socială acordate atât la nivelul familiilor, cât și la nivel individual.
- Politici privind reconcilierea vieții de familie cu cea profesională.
- Finalizarea descentralizării serviciilor sociale în domeniul violenței în familie în vederea responsabilizării autorităților locale privind această problemă, precum și a asigurării

resurselor financiare necesare.

- Dezvoltarea rețelei de servicii suport pentru integrarea familiei rome în societate.
- Înființarea de noi adăposturi pentru victimele violenței în familie și de centre de asistență destinate agresorilor familiali.
- Îmbunătățirea criteriilor și formelor de acordare a venitului minim garantat.

2. Protecția copilului

- Acordarea de gratuități în vederea accesului la educația primară a copiilor din familiile sărace, mai ales din mediul rural (uniformă, rechizite, transport) și din cadrul etniei rome.
- Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate; creșterea alocației de stat pentru copii, în perioada 2010-2013, și acordarea acesteia în funcție de veniturile familiei.
- Creșterea numărului de creșe și includerea acestora în nomenclatorul serviciilor sociale, precum și încurajarea înființării de creșe de către structurile societății civile.
- Sprijinirea dezvoltării rețelei de servicii profesionalizate de îngrijire a copiilor la domiciliu.
- Stimularea structurilor societății civile pentru dezvoltarea activității de prestare a serviciilor sociale din domeniul protecției drepturilor copilului.
- Reducerea numărului de copii plasați în instituții publice sau private prin reintegrarea lor în familia naturală și sprijinirea familiei extinse ca alternativă.

3. Egalitatea de șanse

- Eliminarea condiției discriminatorii a femeii pe piața muncii, în viața social-economică, culturală și politică, prin consolidarea reprezentării femeilor în Parlament și în primele două linii ierarhice ale guvernului.
- Diminuarea discriminărilor etnice.
- Creșterea capacității instituționale pentru implementarea politicilor de gen, crearea sistemului național de sprijinire și promovare a politicilor privind egalitatea de șanse pe piața muncii bazate pe fondurile structurale.
- Dezvoltarea sistemului de consiliere juridică gratuită, precum și a serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice.
- Transformarea unităților medico-sociale în centre pentru îngrijirea de lungă durată a persoanelor vârstnice dependente.
- Creșterea continuă a calității vieții persoanelor cu handicap și sprijinirea familiilor aparținătoare.
- Sporirea numărului de locuri de muncă adecvate pentru activarea persoanelor cu dizabilități cu potențial lucrativ în vederea încadrării lor în muncă.

- Dezvoltarea centrelor de tip rezidențial și a centrelor alternative pentru persoanele cu handicap mintal, cu psihopatologii și afecțiuni multiple, prin programe specifice.
- Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități la suportul fizic, informațional și la transportul public, respectiv la intrarea în imobile.
- Creșterea eficienței structurilor instituționale și a personalului dedicat problematicii minorității rome, respectiv actualizarea strategiei în materie a Guvernului.
- Susținerea participării active a societății civile la furnizarea serviciilor sociale și stimularea voluntariatului.

CAPITOLUL 10 TINERET ȘI SPORT

Obiective de guvernare

1. Realizarea unui sistem de securitate socială activă pentru tineri.
2. Sprijinirea angajării tinerilor în conformitate cu specializările obținute pentru a stopa exodul forței de muncă tinere și specializate din țară și pentru ocuparea într-un grad cât mai ridicat a forței de muncă tinere.
3. Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive.
4. Valorificarea economică a activităților sportive și creșterea rolului managementului sportiv.
5. Creșterea rolului educației fizice și a sportului în școli.
6. Dezvoltarea resurselor umane din domeniul sportului și sprijinirea sportului de performanță.
7. Susținerea activităților de tineret specifice minorităților naționale, pentru întărirea diversității și incluziunea socială a acestora.
8. Sprijinirea cu prioritate a programelor, inițiativelor menite să faciliteze asumarea unui rol în viața publică a tineretului nostru.

Direcții de acțiune

1. Tineret

- Susținerea tinerilor din mediul rural și din familiile cu posibilități reduse în vederea asigurării egalității de șanse.
- Armonizarea infrastructurii și a cadrului juridic și instituțional intern cu legislația și directivele Uniunii Europene în materie de tineret și sport.
- Promovarea unui pachet de legi pentru tineret care va cuprinde Legea tineretului, Legea voluntariatului și a *internship-ului* și alte măsuri legislative.

- Lărgirea gamei de burse și sporuri sociale pentru studenți și generalizarea sistemului de sprijin pentru fiecare student, indiferent de forma sau caracterul învățământului.
- Reglementarea rolului, responsabilităților și interacțiunea cu școala a consiliilor de elevi.
- Crearea unei rețele de centre de consultanță și informare pentru tineret.
- Sprijinirea creării unor produse bancare de creditare pentru studenți.
- Sprijinirea întreprinzătorilor și fermierilor tineri, prin programe educative și de consultanță menite să dezvolte cultura antreprenorială.
- Lărgirea posibilităților de integrare socială pentru copii și tineri cu dizabilități sau proveniți de la centre de plasament.
- Predarea taberelor școlare și de tineret închise sau nefuncționale autorităților locale pentru renovarea și folosirea lor conform funcției inițiale și reabilitarea acelor care funcționează și adaptarea lor la standardele UE prin parteneriate public-private.
- Înființarea în parteneriat cu organizații neguvernamentale de tineret a opt centre pentru tineret în cele opt regiuni de dezvoltare, cu responsabilități directe în atragerea fondurilor comunitare și în implementarea de proiecte strategice pe domeniul tineret. Aceste centre vor încheia parteneriate bilaterale cu centre de tineret din Republica Moldova.
- Înființarea unei direcții de programe de tineret România - Republica Moldova care va viza încurajarea și finanțarea activităților de tineret în parteneriat și cooperare între organizațiile neguvernamentale din România și Republica Moldova.
- Reabilitarea taberelor școlare și adaptarea lor la standardele UE, în fiecare județ, prin parteneriate public-private.

2. *Sport*

- Organizarea de întreceri sportive internaționale, susținute și cofinanțate de Guvern, în ramurile sportive unde România excelează.
- Elaborarea strategiei naționale, cu accent pe sportul de masă, și a unei noi legi în domeniul sportului, armonizată cu prevederile UE în materie.
- Implicarea și cointeresarea autorităților administrației publice locale în crearea, modernizarea și dezvoltarea bazei materiale, precum și a structurilor sportive din plan local și județean.
- Dezvoltarea educației fizice și a sportului în școli, stabilirea unor sisteme de competiții la nivel local, regional și național.
- Susținerea introducerii evenimentelor sportive școlare în agenda competițiilor întocmită de către Ministerul Educației.
- Clarificarea drepturilor de proprietate, de marcă a cluburilor sportive și dezvoltarea

componentei de marketing a activității asociațiilor și a cluburilor sportive.

- Stabilirea unor relații de colaborare între școli și cluburi sportive.
- Reorganizarea și adaptarea sistemului sportiv pentru persoanele cu handicap, pentru atragerea respectivei categorii de persoane către această disciplină.
- Asigurarea unei traiectorii de tip „dublă carieră” sportivilor de performanță, prin asigurarea educației și calificării într-o altă profesie, suplimentar carierei sportive, pentru a sprijini reintegrarea lor în societate.
- Construirea de stadioane și de baze sportive pentru disciplinele olimpice, conform cerințelor Comitetului Olimpic Internațional.
- Înființarea unor centre moderne de recuperare sportivă.

CAPITOLUL 11

MEDIUL DE AFACERI, IMM-URILE, CONCURENȚA ȘI PROTECȚIA CONSUMATORULUI

Obiective de guvernare

1. Îmbunătățirea calității actului administrativ, a procesului decizional și a managementului și coordonării orizontale a politicilor publice.
2. Crearea unui mediu de afaceri care să stimuleze competitivitatea firmelor și dezvoltarea de abilități și competențe antreprenoriale ridicate, capabile să facă față competiției atât pe piața unică europeană, cât și în exteriorul UE.
3. Stimularea capacității firmelor de a crea, adăuga, capta și reține valoare în lanțul național productiv, bazată pe procese, produse și servicii.
4. Creșterea încrederii consumatorilor, bazată pe o protecție eficientă și drepturi consistente.

Direcții de acțiune

- Simplificarea și îmbunătățirea cadrului legislativ și administrativ, diminuarea birocrăției și a corupției, a poverii administrative și fiscale și a parafiscalității; se va urmări reducerea numărului de proceduri administrative, a duratei de obținere a autorizațiilor, avizelor, licențelor, permiselor, a costurilor acestor proceduri și implicit scăderea corupției.
- Accelerarea reformelor procompetitive și promovarea unui mediu concurențial corect.
- Elaborarea și implementarea unei strategii integrate și transparente pentru îmbunătățirea și dezvoltarea mediului de afaceri, pe baza evaluării și valorificării factorilor cu impact asupra competitivității firmelor și a promovării măsurilor de îmbunătățire a cadrului legislativ și organizatoric.

- Dezvoltarea, în cadrul sistemului de învățământ și în sisteme de pregătire specializate, a culturii antreprenoriale, întărirea performanțelor manageriale și încurajarea spiritului inovator; în acest context sunt necesare eforturi pentru conștientizarea în mediul de afaceri românesc a importanței drepturilor de proprietate intelectuală, managementului calității, managementului activelor intangibile, în particular al brevetelor de invenție și al mărcilor - stimularea utilizării acestora.
- Aplicarea noului cadru de politici în domeniul IMM al Comisiei Europene - *Small Business Act*.
- Facilitarea accesului întreprinderilor la fondurile structurale europene și la mecanismele de finanțare puse la punct prin intermediul EXIMBANK, CEC, Fondului Român de Garantare pentru IMM, a Fondului de Garantare pentru Agricultură, a Fondului Român de Contragarantare pentru IMM înființat în 2009.
- Asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin aplicarea efectivă a legislației; protecția consumatorilor împotriva practicilor comerciale incorecte, precum și a riscurilor care pot să le afecteze viața, sănătatea, securitatea și interesele economice; dezvoltarea cooperării cu organismele Uniunii Europene, cu statele membre, precum și cu societatea civilă; stimularea capacității de autoprotecție individuală și asociativă a consumatorilor în completarea protecției directe oferite de instituțiile statului.

1. *Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM)*

- Crearea cadrului instituțional, legislativ și financiar favorabil susținerii IMM-urilor și a inițiativei private.
- Contracurarea efectelor crizei economice globale prin implementarea, în regim de urgență, a unor măsuri de natură economică și de reglementare fiscală, în vederea susținerii și stimulării IMM-urilor.
- Racordarea politicilor în domeniul IMM-urilor la obiectivele Lisabona.
- Dezvoltarea capacității tehnologice a IMM-urilor.
- Implementarea politicii în domeniul cooperăției.
- Sprijinirea întreprinzătorilor agricoli și a gospodăriilor familiale.
- Stimularea activității de producție și valorificare din resurse locale.
- Sprijinirea activităților inovative.
- Dezvoltarea bazei antreprenoriale durabile.

2. *Comerț exterior*

- Implementarea, susținerea și monitorizarea implementării Strategiei Naționale de Export, inclusiv dezvoltarea de strategii regionale de competitivitate la export în parteneriat public-

privat.

- Derularea programului „Exportul românesc” în teritoriu, pentru extinderea bazei de exportatori la nivel local.
- Corelarea activităților promoționale și de acces pe piețe non-UE la nivel național cu cele la nivelul UE, prin participarea activă la Comitetul Consultativ de Acces pe Piețe al Comisiei Europene.
- Creșterea contribuției Consiliului de Export la coordonarea rețelelor de sprijin pentru exportatori, la nivel central și regional, utilizându-se în acest scop resursele oferite prin programul de cooperare cu ITC - Geneva (*International Trade Center*).
- Rezervarea drepturilor care decurg pentru România din Tratatul de Aderare (în special pentru domeniul agriculturii), care poate fi sprijinită și prin contribuția instituției la formularea și definitivarea mandatului de negociere al Comisiei Europene în cadrul actualei Runde de negociere a Organizației Mondiale a Comerțului.
- Urmărirea deschiderii de noi piețe pentru exporturile românești, atât prin negocierile comerciale multilaterale, cât și prin cele privind noi Acorduri de Comerț Liber ale UE.
- Instruirea reprezentanților instituției din rețeaua externă pentru semnalarea cu precădere a situațiilor în care exporturile românești de bunuri și servicii sunt discriminate.

3. Mediul de afaceri

- Utilizare mai bună a pieței de capital de către autorități prin:
  - Plasarea prin intermediul Bursei de Valori București (BVB) a unor emisiuni de obligațiuni de stat;
  - Vânzarea prin mecanismele BVB, prin ofertă publică, a unor pachete de acțiuni la companii deținute de stat din domeniul energetic;
  - Oferte suplimentare de acțiuni ale unor societăți deja listate la BVB la care statul deține încă acțiuni.
- Inițierea proiectelor de acte normative având ca scop consolidarea mediului de afaceri și dezvoltarea activităților din domeniul profesiilor liberale.
- Intensificarea dialogului și creșterea transparenței reglementărilor, prin formalizarea consultărilor publice-privat în sfera managementului reglementărilor din domeniul mediului de afaceri și profesiilor liberale.
- Reducerea și simplificarea procedurilor administrative cu impact asupra mediului de afaceri și profesiilor liberale, inclusiv prin înființarea și operaționalizarea unor birouri (ghișee) unice, pentru rezolvarea tuturor problemelor administrative.
- Implementarea cadrului legal de reglementare a activităților din domeniul profesiilor

liberale, în concordanță cu prevederile europene privind recunoașterea calificării profesionale și serviciile pe piața internă.

- Colaborarea cu direcțiile de specialitate din cadrul instituțiilor publice centrale pe teme referitoare la impactul integrării europene asupra mediului de afaceri și profesiilor liberale.

4. Protecția consumatorului

- Continuarea procesului de preluare a *acquis-ului* comunitar.
- Dezvoltarea cooperării cu mediul de afaceri, ca instrument pentru promovarea și protecția intereselor consumatorilor.
- Dezvoltarea capacității administrative a ANPC.
- Desfășurarea de acțiuni de control pentru asigurarea cerințelor de securitate și/sau de conformitate a produselor și serviciilor, precum și în scopul protecției drepturilor și intereselor economice ale consumatorilor privind furnizarea de produse și servicii, inclusiv servicii financiare și de interes public.
- Rezolvarea reclamațiilor consumatorilor, cooperarea cu alte instituții ale administrației publice centrale și locale și, după caz, cu statele membre sau candidate ale Uniunii Europene în realizarea de acțiuni de control, efectuarea schimbului rapid de informații privind produsele periculoase, atât cu oficiile teritoriale ale ANPC, cât și cu alte instituții ale administrației publice centrale și locale, cu instituții similare din statele membre ale Uniunii Europene, prin Sistemul european RAPEX de schimb rapid de informații privind produsele periculoase.
- Realizarea de acțiuni specifice de control privind regimul metalelor prețioase, verificarea îndeplinirii condițiilor în baza cărora au fost autorizați operatorii economici care desfășoară activități cu metale prețioase.
- Dezvoltarea instrumentelor de informare și educare a consumatorilor.
- Asigurarea de sprijin și consultanță pentru organizațiile neguvernamentale de consumatori.

CAPITOLUL 12

Infrastructura de transport

Obiective de guvernare

1. Asigurarea coerenței și continuității pe termen lung a lucrărilor de autostrăzi prin promovarea „PACTULUI NAȚIONAL AUTOSTRĂZILE ROMÂNIEI”, finanțat cu cel puțin 1% din PIB.
2. Refacerea infrastructurii feroviare simultan și în concordanță cu cea rutieră, astfel încât cel puțin traficul greu de mărfuri să redevină atractiv pe transportul feroviar.

3. Dezvoltarea infrastructurii porturilor maritime românești astfel încât acestea să devină poarta maritimă din est a UE.
4. Îmbunătățirea condițiilor de trafic fluvial pe sectorul românesc al Dunării la nivel european.
5. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare, inclusiv în zonele cu activitate turistică importantă.
6. Mărirea perioadei de garanție a lucrărilor realizate pentru îmbunătățirea infrastructurii de transport.
7. Ocolirea localităților aglomerate prin realizarea unui program național de centuri ocolitoare.
8. Asigurarea unui nivel calitativ european până în anul 2012 a 80% din rețeaua de drumuri naționale.
9. Reducerea constantă a numărului de victime ale accidentelor de circulație rutieră.
10. Creșterea vitezei pe calea ferată în medie cu 25% și reducerea timpului de circulație cu 50% față de cel actual la trenurile de călători și marfă, precum și eliminarea staționării trenurilor la frontieră.
11. Înnoirea și modernizarea parcului existent de material rulant, modernizarea stațiilor de cale ferată și asigurarea legăturilor între marile orașe prin trenuri intercity.
12. Asigurarea condițiilor de transport aerian pasageri/marfă din toate regiunile țării.

Direcții de acțiune

1. *Transport rutier*

- Instituirea unui mod echitabil de colectare a taxelor pe infrastructura rutieră conform principiului „plătești cât și cum folosești” și colectarea într-un procent ridicat a acestor taxe.
- Reorganizarea activității de construcție și întreținere a infrastructurii de transport rutier prin separarea în cadrul C.N.A.D.N.R. a activităților: de autostrăzi, de drumuri naționale, de centuri ocolitoare.
- Îmbunătățirea legislației privind modalitățile și condițiile de participare la licitațiile pentru lucrările necesare îmbunătățirii infrastructurii de transport.
- Modificarea legislației privind relocarea utilităților pentru realizarea autostrăzilor și a centurilor ocolitoare, prin implicarea proprietarilor acestor utilități urmărindu-se respectarea unor termene și costuri de relocare minime.
- Modificarea legislației privind obținerea diverselor avize pentru lucrările necesare îmbunătățirii infrastructurii de transport, astfel încât să se asigure termene minime de obținere a acestora.
- Constituirea unei baze de date cu toate firmele care nu au respectat anumite prevederi contractuale (prețul, calitatea, termenul de finalizare) în vederea depunerii lor la licitații.
- Utilizarea, acolo unde este cazul, a concesiunii de lucrări.

Autostrăzi

- Realizarea PACTULUI NAȚIONAL „AUTOSTRĂZILE ROMÂNIEI” pentru stabilirea proiectelor de autostrăzi ce vor fi realizate până în 2020, cu asigurarea coerenței și continuității în finanțare la nivelul necesar.
- Finalizarea tronsoanelor de pe coridorul IV pan-european între Nădlac și Sibiu (total 349 km) și între Cernavodă și Constanța, inclusiv Centura Constanța (total 74 km) la nivel de autostradă până în anul 2012.
- Finanțarea porțiunii între Târgu Mureș și Borș (254 de km), din Autostrada Transilvania (total 415 km), urmând ca pentru porțiunea între Târgu Mureș și Brașov (161 km) să fie identificate alte soluții de finanțare și realizare.
- Finalizarea tronsonului de autostradă București - Comarnic (110 km), urmând ca tronsonul Comarnic - Brașov (56 km) să fie realizat prin concesiune cu finalizare în 2014.
- Începerea lucrărilor la autostrada Ploiești - Buzău - Focșani (108 km), parte a coridorului IX pan-european și la autostrada Focșani - Săbăoani (140 km).
- Începerea lucrărilor la autostrada Târgu Mureș - Iași (300 km) și la Autostrada Sudului București - Alexandria - Craiova (170 km).
- Realizarea studiilor de fezabilitate și proiectare la autostrada Lugoj - Caransebeș - Orșova - Drobeta Turnu Severin - Craiova - Calafat, parte a coridorului pan-european IV B.
- Realizarea studiilor de fezabilitate și proiectare la coridorul pan-european IX Focșani - Albița.

Drumuri Naționale

- Asigurarea, până în anul 2012, a capacității portante de 11,5 tone/osie pentru toate drumurile europene.
- Finalizarea lucrărilor de lărgire la 4 benzi a centurii existente a Bucureștiului, astfel încât să se poată ocoli atât prin nord, cât și prin sud.
- Refacerea a 4 000 km de drumuri naționale la nivel calitativ european.
- Inițierea demersurilor pentru realizarea podului peste Dunăre la Turnu Măgurele - Nikopole și conectivitatea cu Autostrada Sudului.
- Reconstrucția zonelor cu risc ridicat de accidente pentru eliminarea punctelor negre cunoscute în infrastructura rutieră.
- Unificarea activităților de control în trafic ale R.A.R., A.R.R., C.N.A.D.N.R., în cadrul Inspectoratului de Control în Transportul Rutier.
- Înființarea Biroului Național de Siguranță Rutieră ce va cuprinde un serviciu Info Trafic.
- Eliberarea de autorizații rutiere gratuite de tranzit sau de continuare parcurs, în cazul TIR-

urilor care utilizează tehnologia RO-LA sau feribot.

- Realizarea până la finalul anului 2012 a programului național de variante ocolitoare cuprinzând:
  - Variante ocolitoare cu finanțare de la bugetul de stat: Oradea, Iași Sud, Suceava, București (lărgire la 4 benzi), Tecuci, Sebeș, Horezu, Sânnicolau Mare, Tulcea, Cluj Est, totalizând 206 km.
  - Variante ocolitoare cu finanțare pe programe FEDR: Miercurea Ciuc-Ciceu-Siculeni, Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Gheorgheni, Aleșd Sud, Aleșd Nord, Stei, Huși, Bistrița, Toplița, Tușnad, Huedin, Bârlad, Timișoara Sud, Sighișoara, Făgăraș, Pașcani, Roman, Roșiori de Vede, Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Titu, Târgoviște, Adjud, Craiova Sud, Budești, Buftea, Dej, Fălticeni, Filiași, Mangalia, Mihăilești, Pucioasa, Târgu Frumos, Târgu Jiu, Săcuieni, Valea lui Mihai, Carei, Caracal, Alexandria, totalizând 280 km.
  - Variante ocolitoare cu finanțare ISPA: Adunații Copăceni, Drobeta Turnu Severin, Mehadia, Domașnea, Plugova, Caransebeș, Lugoj, totalizând 54 km.
  - Variante ocolitoare cu finanțare din credite externe: Bacău, Târgu Mureș, Reghin, Mediaș, Timișoara, Slatina, Brașov, totalizând 143 km.

Transport feroviar

- Finalizarea lucrărilor de modernizare a tronsonului de cale ferată București-Constanța și a tronsonului Câmpina - Brașov, porțiuni din coridorul IV pan-european.
- Finalizarea lucrărilor de modernizare a tronsonului Curtici-Brașov, parte a Coridorului IV pan-european, prin împărțirea în sectoare scurte.
- Începerea lucrărilor de modernizare a Coridorului IX pan-european Giurgiu - București - Suceava-Vadu Siret.
- Electrificarea și dublarea liniei principale Cluj - Oradea și a magistralei Iași - Tecuci.
- Analizarea finanțării din alte surse a lucrărilor la Linia Râmnicu Vâlcea - Vâlcele.
- Reducerea TUI cu până la 25% pentru trenurile de marfă cu circulație permanentă și instituirea TUI preferențial pentru transportul RO-LA (camioane transportate în vagoane speciale).
- Reconstrucția Gării de Nord București prin transformarea zonelor adiacente în centru comercial, lucrările fiind scoase la licitație internațională.
- Modernizarea stațiilor de cale ferată: Pitești, Râmnicu Vâlcea, Vaslui, Brăila, Târgu Mureș, Giurgiu, Călărași, Reșița Sud, Piatra Neamț, Zalău, Bistrița, Alexandria, Slatina, Slobozia, Sfântu Gheorghe, Botoșani, Baia Mare, Satu Mare, Târgoviște, Miercurea Ciuc, Târgu Jiu.

- Continuarea procesului de modernizare telecomenzi și semnalizare feroviară pentru coridoarele IV și IX pan-europene de mare viteză (160 km/h).
- Înnoirea și modernizarea parcului de material rulant pentru transportul de călători.
- Continuarea programului de achiziții automotoare diesel tip „Săgeata Albastră”.
- Asigurarea compensațiilor la nivelul necesar pentru transportul public de călători pe calea ferată conform practicilor europene, precum și pentru administratorul de infrastructură, în vederea susținerii activității de întreținere și reparații a infrastructurii feroviare publice.
- Finalizarea până în anul 2010 a liniei de metrou 1 Mai - Laromet (3,1 km - 2 stații).
- Începerea lucrărilor la linia 5 de metrou: Ghencea - Drumul Taberei - Eroilor - Universitate - Pantelimon cu finalizarea primului tronson Ghencea - Eroilor până în 2012.
- Modernizarea parcului de vagoane de metrou.
- Modernizarea instalațiilor de siguranță a circulației și de ventilație de la metrou, componente ale sistemului de protecție în cazuri speciale.
- Încurajarea transportului de tip RO-LA.
- Înființare de centre logistice în regiunile de dezvoltare pentru stimularea transportului mixt cale ferată - rutier.

Transport naval

- Prelungirea digului de larg al Portului Constanța pentru asigurarea condițiilor optime de operare și staționare a navelor la cheu în Constanța Sud - Agigea.
- Construirea unui pod peste Canalul Dunăre - Marea Neagră în zona Agigea care să facă legătura cu autostrada A2 și cu centura la nivel de autostradă a Municipiului Constanța.
- Implementarea proiectului privind îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre pe sectorul Călărași - Brăila.
- Consolidarea malurilor și modernizarea instalațiilor la Canalul Dunăre - Marea Neagră și Poarta Albă - Midia Năvodari.
- Implementarea fazei a doua a sistemului RORIS (*River Information System*) de urmărire și dirijare a traficului fluvial de nave și mărfuri pe sectorul românesc al Dunării și construcția centrului de editare a hărții electronice a Dunării și de colectare a datelor pentru sistemul RORIS.
- Elaborarea legislației pentru implementarea programului Comisiei Europene privind dezvoltarea transportului pe căile navigabile interioare (NAIADES).
- Sporirea capacității de operare a mărfurilor prin construirea molului 3 și a molului 4 în portul Constanța Sud Agigea.
- Dezvoltarea infrastructurii portului Constanța prin construirea unui pod de legătură între

țarm și insula artificială.

- Dezvoltarea infrastructurii în porturile dunărene Moldova Nouă, Drobeta- Turnu Severin, Orșova, Calafat, Bechet, Giurgiu, Oltenița.
- Implementarea proiectului „Apărări de maluri pe Canalul Sulina”.
- Simplificarea formalităților de control al navelor fluviale.

Transport aerian

- Acordarea de sprijin tehnic și financiar pentru aeroporturile care deservește zone cu potențial turistic ridicat (Suceava, Tulcea, Satu-Mare, Baia Mare);
- Asigurarea unui management competitiv pentru dezvoltarea Companiei Naționale Aeroportuare București (Otopeni-Băneasa) și înființarea Companiei Naționale Aeroportuare Banat (Timișoara -Arad);
- Finalizarea terminalului de pasageri de la Aeroportul Internațional Henri Coandă București pentru atingerea unei capacități de 5 milioane de pasageri pe an;
- Acordarea de asistență tehnică autorităților locale din județele Brașov și Galați-Brăila pentru construirea de noi aeroporturi;
- Creșterea eficienței activității Companiei TAROM, pentru consolidarea poziției de membru în alianța Sky Team, în vederea listării la bursă și privatizării;
- Consolidarea poziției Regiei Autonome ROMATSA în cadrul programului Cer Unic European prin realizarea unui bloc multifuncțional de dirijare a traficului aerian împreună cu Bulgaria.
- Separarea funcției de supervizare a activității de aviație în general de activitățile de furnizare de servicii în cadrul Autorității Aeronautice Române.

CAPITOLUL 13.

Cercetarea științifică, dezvoltarea și inovarea

Obiective de guvernare

1. Susținerea domeniilor de vârf cu potențial pentru performanță și a domeniilor în care România este implicată la nivel internațional (CERN, Extreme Light Infrastructure).
2. Sporirea numărului de cercetători cu rezultate științifice de nivel internațional.
3. Creșterea atractivității carierelor științifice și promovarea tinerilor cercetători.
4. Încurajarea parteneriatelor instituționale și a repatrierii diasporei științifice românești.
5. Organizarea sistemului de cercetare - dezvoltare - inovare în mod funcțional.

6. Integrarea cercetării științifice în mediul economic și social.
7. Întărirea capacității instituționale și personale pentru atragerea de fonduri internaționale, publice și private.
8. Promovarea performanțelor științei în rândurile publicului larg.

Direcții de acțiune

- Creșterea finanțării cercetării-dezvoltării, inclusiv din mediul privat.
- Alocarea resurselor prin competiție, exclusiv în funcție de criteriile de calitate științifică. Evaluările instituțiilor, persoanelor și proiectelor vor fi făcute exclusiv în baza unor criterii internațional recunoscute.
- Debirocratizarea procedurilor referitoare la finanțarea și utilizarea fondurilor aferente proiectelor științifice.
- Introducerea unor politici de resurse umane dinamice și competitive.
- Accesul la posturi sau competiții exclusiv pe bază de performanță profesională.
- Finanțarea multianuală a proiectelor de cercetare, în acord cu practicile europene.
- Facilitarea utilizării fondurilor câștigate pe bază de competiție, inclusiv punerea în practică a principiului „finanțarea urmează cercetătorul”.
- Stimularea investițiilor private în cercetare-dezvoltare.
- Punerea în practică a unui plan de acțiune de lungă durată privind popularizarea științei și tehnicii către publicul larg, inclusiv prin canale media.
- Raționalizarea instituțională a sistemului.

CAPITOLUL 14

SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ

Obiective de guvernare

1. Implementarea unui cadru strategic unitar și coerent, respectiv „Strategia România Digitală - e-strategia pentru o societate informațională”, pe următoarele direcții strategice:
  - Interoperabilitate;
  - Tehnologia Informației;
  - Administrația publică minimală;
  - E-Romania;
  - Directiva Servicii - Crearea Punctului Unic de contact;

- Cyber Crime;
  - E-Incluziune;
  - Strategia națională Domenii.ro și Domenii.eu, de servicii poștale și de telecomunicații;
  - Strategia de spectru și de broadband.
2. Dezvoltarea platformei naționale e-Romania și a Sistemului Electronic Național (SEN) prin integrarea de noi servicii electronice, în paralel cu creșterea gradului de acces al populației la serviciile publice informatizate la un nivel de 55%.
  3. Extinderea accesului la infrastructura de comunicații electronice de bandă largă pentru comunitățile mici urbane și rurale, ca premisă esențială a trecerii la Societatea Informațională, astfel încât gradul de penetrare a serviciilor de comunicații electronice la nivelul populației să atingă un nivel de 55% până în 2012.
  4. Creșterea la 70% a procentului firmelor care utilizează Internetul ca principal mijloc de interacțiune cu instituțiile statului.
  5. Crearea condițiilor pentru realizarea unui stat funcțional, modern, performant și interactiv, prin regândirea proceselor și procedurilor asociate actului de guvernare pe baza utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor.
  6. Implementarea și asigurarea mecanismelor de funcționare ale Serviciului Universal de acces la mijloacele de comunicare și informare.
  7. Modernizarea infrastructurii de comunicații și sporirea calitativă și cantitativă a serviciilor de comunicații electronice.
  8. Creșterea gradului de securitate la nivelul rețelelor de comunicații și a securității informațiilor în scopul creșterii gradului de protecție a cetățeanului, administrației și agenților economici, prin sisteme de tip CERT (Centre de reacție și răspuns la incidentele de securitate informatică).
  9. Creșterea rolului sectorului TIC în promovarea și stimularea dezvoltării economice, a coeziunii sociale și în reducerea decalajelor regionale de dezvoltare.
  10. Asigurarea unui cadru legislativ de natură a impulsiona planurile de dezvoltare la nivelul societății informaționale, cu prioritate a celor în infrastructură și servicii electronice.
  11. Crearea unor instrumente informaționale puternice de tip Supercomputing, capabile să sprijine cercetarea și mediul universitar, mai ales în direcția apropierii acestora de aplicațiile economice, precum și integrarea în rețelele europene similare.

Direcții de acțiune

1. Crearea unui cadru instituțional și legal coerent pentru dezvoltarea societății informaționale, cu următoarele priorități:

- Proiect de lege privind registrele electronice naționale;
  - Proiect de lege privind cadrul de interoperabilitate al sistemelor societății informaționale;
  - Proiect de lege privind condițiile minime de securitate ale sistemelor informatice din administrația publică;
  - Modificări la Legea nr. 161 din 2003 care să precizeze măsuri pentru accelerarea dezvoltării Societății Informaționale;
  - Proiect de lege privind e-Guvernarea;
  - Introducerea și generalizarea planificării și execuției bugetare online;
  - Introducerea fluxurilor electronice de documente pentru comunicațiile inter și intra-ministeriale;
  - Introducerea gestiunii electronice a documentelor cu caracter legislativ din cadrul Guvernului;
  - Unificarea cadrului legislativ în domeniul comunicațiilor electronice prin elaborarea cu prioritate a Legii comunicațiilor.
2. Dezvoltarea serviciilor și sistemelor societății informaționale:
- Implementarea și dezvoltarea sistemului de e-guvernare, la nivel central și local, având ca principiu de bază asigurarea valabilității și opozabilității față de terți a operațiunilor efectuate prin mijloace electronice și a documentelor emise, prelucrate și transmise în format electronic, atât între instituțiile publice, cât și între acestea și entitățile și persoanele de drept privat, cu respectarea reglementărilor cuprinse în Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică, adaptarea și modificarea acelor acte normative care nu respectă prevederile acestei legi, și care, astfel, periclitează stabilitatea circuitului economic și juridic și au ca efect denaturarea liberei concurențe.
  - Dezvoltarea accelerată a Sistemului Electronic Național (SEN), integrat cu platforma națională eRomania, facilitându-se introducerea a cel puțin unui serviciu electronic pe zi. Dezvoltarea SEN se va face în două faze, în prima fază urmărindu-se agregarea tuturor formularelor și asigurarea interacțiunii prin mijloace electronice dintre cetățeni și administrație (informatizarea *front-office*-ului administrației), urmând ca în faza a doua să se asigure mecanismele necesare informatizării comode a fluxurilor de avizare inter și intraorganizaționale, inclusiv definirea traseelor interinstituționale (informatizarea *back-office*-ului administrației).
  - Dezvoltarea Sistemului Electronic de Achiziții Publice (SEAP) în vederea simplificării și creșterii eficienței achizițiilor efectuate. Până la sfârșitul anului 2010 SEAP va implementa toate procedurile specifice achizițiilor publice prin mijloace electronice, asigurându-se

totodată integrarea cu sistemele similare la nivel european. Procentul de achiziții publice efectuate prin SEAP va crește în 2010 la 30%.

- Implementarea Punctului de Contact Unic Electronic, care să simplifice și să accelereze semnificativ procedurile administrative pentru obținerea de autorizații, îndeplinind totodată toate obligațiile ce revin României în conformitate cu prevederile Directivei Serviciilor nr. 123/CE/2006. Sistemul va trata într-o manieră coerentă toate procesele de autorizare la nivel național.
- Dezvoltarea unei platforme naționale de autentificare pentru toate serviciile electronice.
- Dezvoltarea Ghișeului Virtual de Plați (GVP), pentru a permite conectarea tuturor sistemelor administrației publice care necesită un mecanism de plată.
- Implementarea platformei unificate de eLearning; susținerea dezvoltării infrastructurii TIC în învățământul public de toate nivelele și asigurarea șanselor egale la informare pentru toți copiii școlari din România, acordând o atenție sporită învățământului rural; susținerea dezvoltării și utilizării de conținut informatic dedicat pentru toate materiile de învățământ în cadrul procesului de educație publică.
- Integrarea soluțiilor de e-guvernare în ansamblul soluțiilor europene, asigurându-se interconectarea cu sisteme similare din celelalte țări membre UE.
- Creșterea securității și fiabilității sistemelor de e-guvernare, condiție obligatorie pentru sporirea încrederii cetățenilor în alternativa electronică a serviciilor publice și implicit pentru creșterea numărului de utilizatori ai acestor sisteme.
- Realizarea unei platforme informaționale naționale care să pună într-o corespondență dinamică și directă informațiile referitoare la cetățeni, firme și proprietăți imobiliare.
- Asigurarea infrastructurii pentru accesul securizat la informațiile medicale personale pentru serviciile medicale, oriunde și oricând pe teritoriul României.
- Promovarea schimbului electronic de documente, astfel încât acesta să devină principalul mijloc de transmitere a informației în administrația publică, prin:
  - Soluție integrată de planificare și execuție a bugetelor;
  - Introducerea fluxurilor electronice pentru comunicațiile guvernamentale.
- Gestiunea documentelor cu caracter legislativ din cadrul guvernului.
- Promovarea pe scară largă a serviciilor caracteristice societății informaționale: comerț electronic, semnătură electronică, marcă temporală, activitatea electronică notarială, arhivarea documentelor în formă electronică, avizarea instrumentelor de plată la distanță; promovarea utilizării soluțiilor bazate pe certificate digitale calificate și asigurarea mecanismelor de interconectare/interoperabilitate cu infrastructurile PKI la nivel european.

- Dezvoltarea și asimilarea de standarde, norme și metodologii, precum și dezvoltarea și întreținerea nomenclatoarelor de interes general care să asigure în mod unitar proiectarea, realizarea, implementarea și operarea serviciilor publice informatizate, prin care se vor asigura interoperabilitatea și interactivitatea acestora.
3. Cadrul de cooperare
- Cooperarea cu alte autorități pentru introducerea de prevederi referitoare la infrastructura de comunicații în standardele de urbanism, în autorizarea pentru construire și în alte categorii de standarde.
  - Promovarea experienței și propunerilor românești în domeniul reglementărilor în instituțiile europene, precum și transferul experienței spre țări ce urmează calea integrării europene, prin participarea la grupurile de expertiză europene.
  - Încurajarea demersurilor comune de cooperare în zona sud-est europeană pentru crearea unei piețe puternice de Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor (TIC).
  - Asimilarea și integrarea practicilor de succes internaționale, precum și stimularea schimburilor de expertiză, în cadrul unor memorandumuri precum cele cu Germania, Austria, Marea Britanie, Franța.
  - Promovarea interacțiunii autorităților publice cu cetățenii și mediul de afaceri prin servicii de e-guvernare.
4. Construirea „orașelor și județelor digitale”, care să contribuie la descentralizare, scăderea costurilor și eficientizarea actului de guvernare.
5. Implementarea de rețele de infrastructură în mediul mic urban și rural cu finanțare prin intermediul fondurilor structurale.
6. Reducerea deficitului de accesibilitate înregistrat între mediul urban și cel rural în scopul asigurării cadrului necesar realizării și implementării strategiilor guvernamentale în vederea unei dezvoltări echilibrate la nivelul întregii țări.
7. Susținerea neutralității tehnologice în dezvoltarea infrastructurii de comunicații naționale și a sistemelor societății informaționale, încurajarea dezvoltării Internetului de bandă largă ca principal suport de transmisie și convergență.
8. Implementarea unui nivel de securitate adecvat, asigurându-se protecția vieții private și integritatea și securitatea informațiilor tranzacționate. De asemenea, promovarea intereselor specifice ale utilizatorilor cu handicap și ale celor cu nevoi sociale speciale trebuie să constituie o prioritate pe termen mediu și lung, în spiritul politicilor europene de promovare a incluziunii sociale.
9. Implementarea Centrului Național CERT pentru prevenirea, depistarea și combaterea criminalității informatice, precum și diseminarea mecanismelor de prevenție și promovarea

cooperării internaționale prin interconectarea cu centre similare.

10. Realizarea programului „Supercomputing” care să asigure o dezvoltare rapidă a sectorului de cercetare-inovare cu aplicabilitate directă în domenii precum: economic și finanțe, social, sănătate, mediu, științe naturale, combaterea criminalității informatice, precum și o platformă națională pentru informare și acțiune, în caz de calamități sau dezastre, care să asigure intervenția rapidă și specializată a autorităților.
11. Finalizarea procesului de tranziție de la televiziunea în format analogic la cea în format digital până la sfârșitul anului 2011, prin asigurarea unui cadru instituțional de colaborare între entitățile implicate în procesul de implementare, care, pe baza documentului de strategie deja adoptat, să permită finalizarea procesului de tranziție la termenul și în condițiile agreeate la nivel comunitar.
12. Generalizarea accesului la servicii integrate de voce (cu mobilitate), date și imagini (inclusiv televiziune digitală) pentru cetățenii României.
13. Continuarea și extinderea proiectului „Economia bazată pe cunoaștere”, finanțat de Banca Mondială, prin creșterea numărului de localități rurale care au acces la rețeaua de comunicații de bandă largă.

CAPITOLUL 15

Agricultură și dezvoltare rurală. Proprietate și cadastru

Obiective de guvernare

4. Asigurarea securității alimentare a țării prin creșterea și diversificarea producției agricole.
5. Creșterea exportului de produse agroalimentare și echilibrarea balanței comerciale agricole.
6. Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe multianuale.
7. Eficientizarea structurilor de piață agricole și agroalimentare.
8. Stimularea înființării de depozite pentru colectarea, sortarea și valorificarea produselor agricole.
9. Accelerarea procesului de dezvoltare rurală, inclusiv a serviciilor din spațiul rural.
10. Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice.
11. Extinderea suprafețelor de păduri în România și dezvoltarea pisciculturii.
12. Susținerea cercetării agricole și a formării profesionale.
13. Reforma structurilor administrative cu atribuții în domeniul agriculturii.

Direcții de acțiune

1. Asigurarea securității alimentare a țării prin creșterea și diversificarea producției agricole
  - Stimularea comasării voluntare a terenurilor agricole și a exploatării eficiente.
  - Specializarea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone de favorabilitate.
  - Amplificarea sprijinului necesar creării de ferme comerciale moderne și de unități de industrie alimentară competitive.
  - Promovarea produselor cu randamente și calitate ridicate obținute prin biotehnologii.
  - Reevaluarea progresivă a ponderii zootehniei în totalul producției agricole, a pomiculturii, legumiculturii și viticulturii - sectoare mult rămase în urmă.
  - Stimularea producției agricole integrate pentru valorificarea superioară a acestora.
  - Orientarea fermierilor către producția de carne acolo unde nu se poate aloca cotă de lapte.
  - Stimularea continuă a producției ecologice.
  - Exercițarea obligatorie a controalelor sanitar-veterinare și fito-sanitare în conformitate cu reglementările stabilite cu autoritățile corespondente din Uniunea Europeană.

2. Creșterea exportului de produse agroalimentare și echilibrarea balanței comerciale agricole
  - Menținerea sprijinului financiar pentru susținerea și promovarea brandurilor românești.
  - Extinderea măsurilor de susținere a politicilor de marketing ale producătorilor autohtoni pentru piețele externe.
  - Dezvoltarea sistemelor informatice referitoare la piața externă, accesibile producătorilor români.
  - Sprijinirea consecventă a asocierii întreprinzătorilor autohtoni și a afilierii lor la structuri din afara țării.
  - Sprijinirea înființării unităților de procesare a produselor agroalimentare.

3. Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe și bugete multianuale
  - Aplicarea unor scheme eficiente de finanțare a agriculturii în termene concrete, pentru absorbția integrală a fondurilor europene disponibile, prin cofinanțarea de la bugetul de stat, prin proiecte tip „Fermierul”.
  - Acordarea de consultanță gratuită în vederea asocierii în ferme comerciale competitive și realizării proiectelor.
  - Promovarea politicilor stimulative pentru producțiile destinate total sau parțial pieței.
  - Subvenționarea semințelor selecționate, a materialului săditor și a materialului seminal genetic ameliorat.

- Acordarea de subvenții pentru îmbunătățirea calității materialului genetic folosit pentru reproducere în zootehnie.
  - Elaborarea unui sistem eficient de acordare a despăgubirilor în agricultură.
  - Suportarea de la buget a costurilor de marcare și identificare a animalelor, precum și a tratamentelor antiepidemice.
  - Susținerea sistemului unitar de accesare și garantare, atât a creditelor pentru producție, cât și a creditelor pentru investiții.
4. Eficientizarea structurilor de piață agricole și agroalimentare
- Susținerea unor programe de tipul rentei viagere și dublarea cuantumului actual pentru cei care arendează terenurile sau pentru înstrăinarea terenului.
  - Consolidarea piețelor agricole și agroalimentare și eliminarea distorsiunilor acestora prin:
    - măsuri pentru stimulare a organizării piețelor: stimularea organizațiilor și a acordurilor interprofesionale, facilitarea accesului grupurilor de producători la comerțul organizat, stimularea piețelor locale de vânzare directă de la producător.
    - stimularea comerțului prin bursa cerealelor și reglementarea în domeniul certificatelor de depozit, privind funcționalitatea și tranzacționabilitatea.
    - atragerea băncilor în finanțarea fermierilor pe baza acestor certificate și a garanției cu terenuri agricole.
    - sprijinirea înființării formelor asociative pentru valorificarea produselor agricole.
  - Definirea și aprobarea măsurilor pentru consolidarea pieței funciare și transformarea terenului într-un bun valoric prin:
    - finalizarea retrocedărilor și a reformei proprietății funciare, precum și acordarea de justă despăgubire, în situații specifice;
    - introducerea cadastrului unitar, pe cheltuiala statului;
    - intabularea tuturor suprafețelor agricole și forestiere, inclusiv a celor rezultate din ieșirea din indiviziune;
    - reglementarea condițiilor de expropriere pentru lucrările de interes național;
    - promovarea de programe pentru înființarea depozitelor de preluare a produselor agricole și silvice în vederea sortării, depozitării și comercializării lor.
5. Accelerarea procesului de dezvoltare rurală
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rurale de bază: drumuri, rețele de apă și canalizare, gestionarea deșeurilor.
  - Extinderea serviciilor medicale în mediul rural, prin crearea de cabinete pentru medici de

familie și acordarea de stimulente pentru a se stabili în mediul rural.

- Diversificarea susținută a activităților economice, altele decât cele agricole, și a serviciilor din mediul rural și crearea de locuri de muncă, inclusiv pentru categorii aflate în dificultate (exemplu: femeia din mediul rural).
- Amplificarea susținerii construirii de spații de depozitare (silozuri pentru produse agricole).
- Susținerea multiplă a instalării tinerilor fermieri în mediul rural.
- Stimularea complexă a renovării satelor și conservarea arhitecturii, tradițiilor și obiceiurilor locale.
- Stimularea activităților de turism specializat în mediul rural.
- Permanentizarea reabilitării, întreținerii și promovării siturilor naturale și istorice.
- Program pentru adaptarea forței de muncă și a administrației publice de la sate la schimbările actuale, pentru instruirea în meserii tradiționale și servicii, precum și modernizarea administrației publice locale.

6. Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice

- Asigurarea funcționalității sistemelor de irigații pe o suprafață amenajată de 1,5 milioane ha.
- Elaborarea unui Program național de îmbunătățiri funciare:
  - intervenții pentru situații de forță majoră.
  - reconversia unor sisteme de irigații, extinzând sistemul gravitațional prin valorificarea potențialului hidroenergetic al țării.
  - măsuri de susținere a costurilor apei de irigat până la stațiile de distribuție.
- Reabilitarea în continuare a digurilor de la Dunăre, precum și întreținerea și repararea amenajărilor de desecări-drenaj și a celor de combatere a eroziunii solului.
- Folosirea eficientă a îngrășămintelor, prin îmbunătățirea structurii și a gradului de utilizare a acestora, cu impact pozitiv asupra mediului.
- Stimularea culturilor energetice pentru valorificarea potențialului productiv al terenurilor.

7. Extinderea suprafețelor de păduri în România și dezvoltarea pisciculturii

- Stoparea declinului suprafețelor împădurite și extinderea suprafeței de păduri la 30% din suprafața României, în următorii 3 ani.
- Împădurirea terenurilor improprii agriculturii și crearea de perdele forestiere de protecție pe 5% din suprafețele agricole din zonele expuse secetei și deșertificării.
- Combaterea despăduririlor și tăierii ilegale de masă lemnoasă prin perfectarea pachetului

legislativ pentru reducerea tăierilor ilegale de masă lemnoasă și înființarea unei unități pentru paza pădurilor și a parcurilor naturale.

- Adaptarea la necesarul intern a Programului pentru pescuit și acvacultură.

8. Susținerea cercetării agricole și formării profesionale

- Adaptarea ciclului de învățământ profesional și mediu agricol la nevoile agriculturii și sprijinirea acestuia de către ministerul de specialitate.
- Aplicarea Programului Național de cercetare-dezvoltare agricolă, împreună cu partenerii implicați, în jurul unor obiective comune: productivitate, calitate, rezistență la secetă, boli, dăunători etc.
- Gestionarea programelor de cercetare și inovare pe bază de rezultate, pentru dezvoltarea durabilă a sectoarelor agroindustriale și silvice.

9. Reforma administrativă a agriculturii

- Restructurarea și profesionalizarea structurilor de administrare a fondurilor UE, pentru a asigura o absorbție integrală a acestora.
- Descentralizarea administrației agricole și reorganizarea structurilor teritoriale ale ministerului pe principiile Politicii Agricole Comune.
- înființarea Camerelor Agricole și crearea Caselor de Credit Rural.
- Abilitarea organizațiilor interprofesionale în transferul spre producătorii agricoli a politicilor de piață.

10. Agricultură și dezvoltare rurală. Proprietate și cadastru.

- Revizuirea și reactualizarea sistemului național de evidență a animalelor (în prezent se dau subvenții pe efectivele deținute în 2007).
- Armonizarea legislației de protecția mediului cu cerințele zootehnice performante aplicate în țările UE.
- Subvențiile pe teren să fie acordate inclusiv pe baza dovezii că acele terenuri sunt lucrate.
- Viabilizarea certificatelor de depozit (astfel încât să fie acceptate de bănci ca garanții) pentru facilitarea finanțării producției agricole.
- Introducerea posibilității de compensare cu statul a subvențiilor acordate de drept, dar neplătite încă.
- Controlul mai riguros al comercianților și procesatorilor care achiziționează cereale în valoare mai mare de 5.000 lei/persoană fizică. În documentele de achiziție de la persoane

fizice să se menționeze codul de exploatare evidențiat la APIA.

- Sprijinirea consiliilor locale pentru întocmirea Registrului Parcelar al terenurilor (obligație legală).

CAPITOLUL 16

Politici de dezvoltare regională, Infrastructură publică de interes local și turism

1. Politici de dezvoltare teritorială și coeziunea teritoriului național

Obiective de guvernare

1. Operaționalizarea strategiei de dezvoltare teritorială a României
2. Asigurarea unui sistem de guvernare complementară și coerentă în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului, în respectul principiului subsidiarității
3. Utilizarea completă a fondurilor structurale și a celor de finanțare a obiectivului cooperare teritorială europeană, în susținerea planurilor de dezvoltare regionale și pregătire pentru perioada de programare 2014-2020.
4. Operaționalizarea programului de dezvoltare policentrică.
5. Promovarea strategiilor și a programelor derivate aferente Bazinului Dunării și Bazinului Mării Negre.
6. Stimularea cooperării interregionale, interne, internaționale și transfrontaliere, respectiv promovarea constituirii unor entități cu personalitate juridică de către autoritățile administrației publice centrale, a unităților administrativ-teritoriale, a organismelor de drept public, precum și a asociațiilor constituite de acestea, din România, cu structuri similare din alte state membre ale Uniunii Europene, pentru realizarea și gestionarea unor acțiuni de cooperare teritorială, pentru consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale.

Cadru normativ, cadru instituțional

- Adoptarea Conceptului de dezvoltare strategică a României 2010-2025
- Intensificarea activității Comisiei interministeriale permanente pentru planificare strategică
- Actualizarea legii privind amenajarea teritoriului național - document directivă pentru orice plan de investiții
- Actualizarea legislației în domeniul urbanismului și corelarea cu legislația conexă

Programe de acțiune

- Programul privind finanțarea elaborării planurilor urbanistice generale și a regulamentelor locale de urbanism aferente;
- Programul privind realizarea "sistemului informațional specific domeniului imobiliar edilitar și a băncilor de date urbane", instituirea infrastructurii pentru informații spațiale în România în sensul politicilor comunitare din domeniul mediului și al politicilor sau activităților care pot avea impact asupra mediului - Directiva CE 2007/2/CE - INSPIRE;
- Programul de co-finanțare a hărților de risc pentru alunecările de teren;
- Generarea și gestiunea planurilor integrate de dezvoltare a polilor de creștere;
- Contractarea integrală a fondurilor disponibile prin Programul Operațional Regional până în anul 2011 și a fondurilor disponibile prin programele de Cooperare Teritorială Europeană până în anul 2012;
- Pregătirea și elaborarea documentelor strategice și de planificare pentru programarea și implementarea finanțărilor nerambursabile de la Uniunea Europeană aferente perioadei 2014-2020;
- Continuarea implementării programelor finanțate din fonduri europene de preaderare.

2. Politici în domeniul lucrărilor publice

Obiective de guvernare

- Dezvoltarea infrastructurii sociale, educaționale, sportive, de cultură și turism
- Aplicarea politicilor de dezvoltare regională, cu respectarea principiilor subsidiarității, descentralizării și parteneriatului;
- Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială inter și intra regională;
- Dezvoltarea infrastructurii de accesibilitate și edilitare;
- Coordonarea politicilor investiționale, intersectoriale și interregionale;
- Implementarea unor noi programe de investiții și continuarea programelor existente în infrastructura de interes public în vederea atingerii în ritm accelerat a condițiilor de locuire conform cerințelor europene în scopul creșterii calității vieții;
- Creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice;
- Creșterea alocărilor de resurse financiare din bugetul de stat pentru derularea programelor naționale de dezvoltare a infrastructurii de interes local.

Cadru normativ, cadru instituțional

- Îmbunătățirea instrumentelor de lucru ale Secretariatului Comisiei Interministeriale de avizare a lucrărilor de investiții - constituirea și exploatarea bazei de date integrate a lucrărilor publice de către Comisia interministerială de planificare strategică.
- Întărirea structurilor de control și supraveghere în domeniul construcțiilor și urbanismului

Programe de acțiune

- Dezvoltarea infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural în baza programului instituit prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2006
- Continuarea programelor de construcții de săli de sport; consolidarea și reabilitarea sălilor de sport; bazine de înot; patinoare artificiale; proiectarea, reabilitarea și construirea de sedii pentru așezăminte culturale din mediul rural și mic urban, reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și dotarea așezămintelor culturale în mediul rural și mic urban
- Implementarea programului de reabilitare și modernizare de drumuri județene, comunale și periurbane;
- Construcții de locuințe sociale; construcții de locuințe pentru tineri destinate închirierii; pentru chiriașii evacuați din locuințele retrocedate; sprijinirea construirii de locuințe proprietate personală;
- Continuarea programelor care vizează alimentarea cu apă a satelor în sistem centralizat, construcția de sisteme de canalizare și epurare a apei, tratarea apelor uzate, crearea și modernizarea de platforme pentru deșeuri, îmbunătățirea drumurilor rutiere de acces prin pietruire, reabilitare, asfaltare, construirea, extinderea sau modernizarea de poduri, podețe sau punți pietonale;
- Dezvoltarea, reabilitarea sistemelor integrate de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și stațiilor de epurare a apelor uzate în localități cu o populație de până la 50.000 de locuitori;
- Continuarea programelor de construcții de locuințe sociale și pentru tineri;
- Continuarea programului de reabilitare termică;
- Constituirea și exploatarea bazei de date integrate a lucrărilor publice derulate din fonduri naționale.

2. Politici în sectorul construcții

Obiective de guvernare

1. Normalizarea pieței - calitatea în construcții - sisteme de certificare

2. Eficiența energetică a clădirilor multietajate
3. Certificarea produselor, sisteme inovative

Cadru normativ, cadru instituțional

- Perfecționarea sistemului de reglementări și standarde în construcții și urbanism (domenii, număr de standarde etc.)
- Perfecționarea sistemului de contractare FIDIC
- Perfecționarea sistemului de alertă și de intervenție rapidă în caz de risc seismic
- Întărirea structurilor de control și supraveghere în domeniul construcțiilor și urbanismului

Programe de acțiune

- Program de reducere a vulnerabilității la activitate seismică a clădirilor publice
- Programul de consolidare la clădiri de locuit multietajate, încadrate prin raport de expertiză tehnică în clasa I de risc seismic și care prezintă pericol public
- Programul de intervenții în primă urgență la construcții vulnerabile și care prezintă pericol public
- Stimularea introducerii instituției creditului furnizor în vederea încurajării autorităților publice pentru demararea investițiilor, programelor de investiții

4. Politici în domeniul turismului

Obiective de guvernare

- Creșterea competitivității și atractivității României ca destinație turistică și a turismului românesc la nivel regional și internațional;
- Creșterea circulației turistice interne și a numărului de turiști străini din România;
- Conservarea și reabilitarea obiectivelor turistice care fac parte din patrimoniul cultural universal și național, în colaborare cu autoritățile publice centrale și locale sau în parteneriat public-privat;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor turistice naturale și culturale, în colaborare cu autorităților publice centrale și locale sau în parteneriat public-privat;
- Creșterea calității produselor și serviciilor turistice din România;
- Creșterea numărului de locuri de muncă în turism;
- Creșterea veniturilor la bugetul de stat din activitățile de turism.

Cadru normativ, legislativ

- Adoptarea Legii Turismului;
- Înființarea Comisiei Interministeriale pentru dezvoltarea turismului;
- Actualizarea/elaborarea Planurilor de Urbanism General și a Planurilor de Urbanism Zonal care se referă la zone și stațiuni turistice;
- Armonizarea cadrului legislativ existent cu legislația comunitară și internațională;
- Implementarea Legii tichetelor de vacanță

Programe de acțiune

- Identificarea resurselor naturale și antropice și elaborarea strategiilor de dezvoltare turistică, conform recomandărilor din Master Planul de dezvoltare turistică a României 2007-2026;
- Implementarea și susținerea proiectelor de dezvoltare turistică în parteneriat cu administrațiile publice locale sau în parteneriat public-privat;
- Susținerea proiectelor de investiții în infrastructura turistică în conformitate cu proiectele de dezvoltarea locală și regională;
- Programe de reabilitare și dezvoltare a stațiunilor turistice balneare și a infrastructurii de turism balnear;
- Promovarea României ca destinație turistică pe plan intern și internațional, pe baza unui program multianual de marketing turistic al României. Dezvoltarea brandului de țară și promovarea acestuia prin campanii eficiente;
- Întărirea structurilor și activităților de control în domeniul turismului;
- Dezvoltarea sistemului de educație în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și gestionarea activității de formare profesională în domeniul turismului.

CAPITOLUL 17

Energie și resurse minerale

Obiectivul strategic

Asigurarea securității energetice a țării, bazată pe un sistem eficient de aprovizionare cu resurse primare, producere, transport, distribuție și furnizare, care să asigure alimentarea continuă a tuturor consumatorilor în condiții de accesibilitate, disponibilitate și de suportabilitate a prețurilor, ținând cont de evoluția calității mediului înconjurător.

1. Obiective de guvernare în domeniul energiei

- Actualizarea strategiei energetice a României, care să asigure corelarea resurselor energetice, a capacităților economice, a tendințelor tehnologice și economico-financiare, precum și eficiență energetică, protecția mediului și concordanță cu politica energetică a UE.
- Adoptarea unui program național de creștere a eficienței energetice care ar permite reducerea dependenței de importurile de energie, creșterea competitivității industriei și reducerea emisiilor gazelor care produc efect de seră.
- Armonizarea legislației primare și secundare în domeniul energiei.
- Dezvoltarea unei piețe interne de energie, transparentă, nediscriminatorie și competitivă, pilon al dezvoltării pieței regionale și integrarea ei în piața unică europeană.
- Asumarea obiectivelor europene în domeniul energiei, de creștere a eficienței energetice și de asigurare a 20% din consumul național brut de energie al anului 2020 din surse regenerabile, precum și siguranța în aprovizionare cu resurse energetice ca o obligație a guvernului.
- Exploatarea eficientă a resurselor primare de energie și valorificarea acestora în condiții de piață.
- Utilizarea tuturor fondurilor structurale destinate sectorului energetic prin programul operațional de creștere a competitivității economice - axa 4 „energie”.
- Promovarea la nivel european a nevoii unei abordări comune europene a problematicii energetice.

Direcții de acțiune

- Creșterea securității energetice a țării prin:
  - modernizarea sistemelor de transport și distribuție, dezvoltarea inter-conexiunilor și diversificarea surselor de import de materii prime energetice.
  - creșterea ponderii producției de energie electrică, bazată pe un mix optim de energie compus din: cărbune, gaze naturale, nuclear și hidro, pentru a asigura funcționarea economică și stabilă, crescând ponderea surselor de energie nucleară și producția de energie din surse regenerabile.
  - Reorganizarea, retehnologizarea și eficientizarea societăților comerciale din sectorul energetic de stat și înființarea a două Companii Naționale de producere a energiei electrice, precum și asigurarea compatibilității instalațiilor energetice cu cerințele de mediu.
- Consolidarea independenței energetice a României
  - eficientizarea consumului de resurse energetice, având în vedere potențialul semnificativ de economisire pe care România îl are, mai ales în sectoarele clădirilor, transportului și industriei;

- încurajarea producției interne de hidrocarburi într-o manieră care să aducă încasări semnificative la bugetul de stat al țării;
  - diversificarea surselor de aprovizionare și a rutelor de transport pentru hidrocarburi. În acest sens, proiectul european „NABUCCO” va continua să fie obiectivul strategic al țării, de diversificare a aprovizionării cu gaz natural, în perioada 2010-2012; Guvernul va încuraja în același timp companiile românești să participe la alte proiecte regionale la care acestea vor fi invitate, în măsura în care condițiile oferite vor fi avantajoase;
  - creșterea gradului de interconectare cu țările UE, atât la energie electrică, cât și la gaz natural;
  - încurajarea creșterii capacităților de stocare pentru gaze naturale și a capacităților de extracție din depozitele construite;
  - stimularea dezvoltării unor noi capacități de producție pentru energie electrică, unitățile 3 și 4 de la Cernavodă și hidrocentrala de la Tarnița reprezentând obiective strategice;
  - încurajarea utilizării resurselor regenerabile și a energiei electrice pentru încălzirea termică a populației;
  - finalizarea studiului pentru identificarea unei locații pentru amplasarea unei noi centrale nucleare.
- Un preț al energiei cât mai accesibil consumatorilor
    - Reorganizarea companiilor de stat din domeniul energiei electrice, în două companii, care să ducă la creșterea concurenței în sector, în beneficiul consumatorilor;
    - Adoptarea în legislația națională a prevederilor celui de-al treilea pachet legislativ de liberalizare a pieței de energie electrică și gaz natural adoptat recent de Uniunea Europeană;
    - Întărirea capacității instituționale a Autorității de Reglementare în Domeniul Energetic și creșterea gradului de transparență în funcționarea acestei instituții;
    - Participarea activă la procesele ce vor fi derulate de către Agenția Europeană pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare în Domeniul Energetic;
    - Înființarea unei platforme de tranzacționare pentru gaz natural după modelul OPCOM pentru energie electrică;
    - Derularea unui program național de informare al consumatorilor în legătură cu drepturile pe care le au;
    - Protecția activă a consumatorilor vulnerabili care au nevoie de ajutor din partea statului;

- Încurajarea marilor companii europene interesate să investească în sectorul de producție de energie electrică și gaz natural, ca modalitate de creștere a concurenței pe aceasta piață.
- Promovarea proiectelor de investiții în domeniul energiei regenerabile (energia eoliană, solară, biomasă, geotermală, inclusiv deșeurile urbane) și armonizarea cadrului legislativ.
- Elaborarea planului multianual de investiții pentru achiziționarea tehnologiilor necesare captării și stocării CO₂, pentru depozitarea finală a deșeurilor radioactive, gestionarea și valorificarea celorlalte deșeuri în scopul protecției mediului.
- Reducerea intensității energetice a economiei românești prin măsuri stimulatorii pentru reorientarea spre activități economice cu consumuri scăzute și cu valoare adăugată ridicată.
- Optimizarea capacităților de producție existente în funcție de: gradul de uzură a instalațiilor, facilități existente, integrarea acestora în sistemul energetic european, costuri de mentenanță și investiții.
- Susținerea industriei românești din domeniul energetic și participarea cercetării, proiectării și a mediului de afaceri autohton în proiecte de dezvoltare a domeniului energetic, prin facilități care să nu afecteze mediul concurențial.
- Stimularea cercetării pentru realizarea tehnologiilor necesare atingerii obiectivelor prevăzute a fi atinse prin programul „20/20/20”.
- Finalizarea investițiilor în proiectele hidro aflate în diverse faze de execuție din surse financiare proprii, precum și în parteneriat public-privat.
- Promovarea cogenerării de înaltă eficiență și eficientizarea sistemelor de termoficare existente.
- Creșterea rolului autorităților locale în soluționarea noilor provocări ale domeniului energetic prin creșterea calității serviciilor energetice în domeniile iluminatului public, transport în comun, aer condiționat și alimentare cu energie termică, precum și în promovarea surselor regenerabile de energie păstrând caracterul de utilitate publică a prestării serviciilor.
- Intensificarea electrificării localităților izolate: case și cătune.
- Realizarea de studii de fezabilitate care să identifice oportunitatea construcției unei noi hidrocentrale pe Dunăre și a unei noi centrale nucleare.
- Realizarea unei interconexiuni a SEN România cu cel din Turcia prin cablu submarin.
- Realizarea unei capacități optime la nivel național pentru înmagazinarea gazelor naturale
- Studierea posibilităților de creare a unui fond de investiții, inclusiv prin includerea participațiilor statului în societăți comerciale, prin care să se asigure proiectele de investiții de importanță națională.
- Valorificarea unităților de atribuire (UA) a dreptului de poluare și crearea de surse pentru

investițiile din sectorul energetic.

- Eficientizarea sistemului energetic prin:
  - Modernizarea capacităților de producție, transport și distribuție existente, în funcție de viabilitatea lor economică.
  - Finalizarea investițiilor începute, precum și construcția unor capacități noi de producție, transport și distribuție.
  - Elaborarea și implementarea operativă a programelor post-privatizare.
  - Modificarea legislației în sensul obligării producătorilor de a oferi exclusiv prin intermediul pieței libere întreaga cantitate de energie produsă.
  - Creșterea capacității de interconectare cu sistemele energetice regionale la 20% din puterea instalată la nivel național.
- Protecția mediului și valorificarea surselor de energie regenerabilă
  - Valorificarea potențialului surselor de energie regenerabilă prin dezvoltarea cu precădere a proiectelor bazate pe biocombustibil (inclusiv deșeuri urbane), energie solară, eoliană, precum și susținerea prin mecanisme adecvate a producției de energie regenerabilă.
  - Reabilitarea termică a clădirilor, introducerea graduală a certificatelor energetice și a conceptului de „casă pasivă” (independență energetică), precum și a conceptului „clădire zero energie”.
- Autoritatea de reglementare
  - Reorganizarea autorităților de reglementare în domeniul energiei, astfel încât să se asigure independența instituțională, conform noilor directive europene în domeniul energiei.
  - Adoptarea unor metodologii de calcul al prețurilor și tarifelor care să permită reflectarea reală a cheltuielilor justificate în deplin respect față de consumator și față de principiile transparenței, asigurând totodată dezvoltarea durabilă a sectorului energetic.
- Pregătirea pentru situațiile de criză energetică
  - Elaborarea unui program pe termen lung în vederea importului de materii prime energetice, inclusiv de gaze naturale lichefiate.
  - Dezvoltarea infrastructurii și asigurarea stocurilor strategice interne, a interconexiunilor și cooperării cu sistemele energetice regionale și stabilirea unor proceduri clare pentru depășirea situațiilor de criză energetică.
  - Participarea la instituirea și funcționarea mecanismului european de reacție rapidă și cooperare regională în situații de criză energetică.

2. Obiectiv de guvernare în domeniul resurselor minerale:

Satisfacerea necesarului de produse miniere, la prețuri competitive, în condiții de siguranță și cu respectarea principiilor de dezvoltare durabilă.

Direcții de acțiune

- Valorificarea produselor miniere în condițiile pieței libere concurențiale între furnizorii interni sau externi.
- Reconsiderarea perimetrelor de exploatare *on-shore* și *off-shore*, în vederea concentrării extracției pe zonele cele mai productive și realizarea producției miniere la costuri competitive.
- Promovarea parteneriatului public-privat pentru asigurarea surselor de finanțare necesare, precum și promovarea unui management orientat către piață și eficiență economică.
- Perfecționarea și completarea cadrului instituțional și de reglementări, care să asigure monitorizarea îndeplinirii responsabilităților ce revin titularilor de licență în domeniul protecției mediului.
- Stimularea autorităților publice pentru valorificarea resurselor minerale prin modificarea adecvată a legii minelor - împărțirea justă a redevenței miniere între stat și autoritățile locale.
- Creșterea gradului de securitate a muncii la exploatarea subterană a huilei, precum și ameliorarea stării de sănătate a personalului angajat în activitățile de exploatare minieră în general.
- Crearea unui sistem național integrat de monitorizare a impactului de mediu produs de activitățile industriale miniere ca instrument eficient de prevenire, planificare și răspuns în situațiile de urgență.
- Gestionarea cât mai eficientă a resurselor naturale energetice interne prin utilizarea unor mixuri intern-import în scopul stabilizării prețurilor.
- Realizarea unei strategii naționale pentru valorificarea resurselor minerale non-energetice și reevaluarea proiectului Roșia-Montană.

CAPITOLUL 18

Protecția mediului înconjurător

Obiective de guvernare

1. Creșterea calității vieții și a mediului în comunitățile umane;
2. Reducerea decalajului existent față de alte state membre ale UE, cât și între regiunile de

dezvoltare cu privire la infrastructura de mediu;

3. Diminuarea riscului la dezastre naturale și creșterea gradului de siguranță a cetățenilor;
4. Conservarea biodiversității și a patrimoniului natural; valorificarea potențialului turistic și economic în conformitate cu planurile de management adecvate;
5. Aplicarea principiilor dezvoltării durabile în politicile sectoriale;
6. Introducerea principiilor dezvoltării durabile în sistemul educațional și susținerea cercetării aplicate în tehnologii curate;
7. Creșterea gradului de transparență a instituțiilor de mediu în relația cu cetățenii;
8. Aplicarea politicilor de mediu pentru prevenirea schimbărilor climatice;
9. Limitarea efectelor negative ale schimbărilor climatice;
10. Stimularea inițiativelor și investițiilor în domeniul protecției mediului prin instrumente economice și fiscale; creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene;
11. Utilizarea eficientă a resurselor naturale și minerale; apropierea treptată de nivelul mediu de performanță al țărilor UE;
12. Asigurarea transparenței în implementarea politicilor din domeniul protecției mediului; cooperare cu societatea civilă;
13. Extinderea cooperării internaționale prin participarea la programe și proiecte transfrontaliere, o mai bună prezență a României în organismele reprezentative la nivel european și internațional.

Direcții de acțiune

1. Dezvoltarea durabilă, calitatea vieții și mediului
  2. Dezvoltarea durabilă, mediul și sănătatea populației
  3. Implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă
- Mediul și sănătatea populației
    - Corelarea politicilor de mediu cu politicile în domeniul sănătății publice.
    - Elaborarea și implementarea unui Program Național de Acțiune pentru Sănătate și Mediu cu finanțarea prioritară a investițiilor în zonele critice.
  - Managementul deșeurilor și salubritatea localităților
    - Revizuirea Strategiei Naționale de Gestiune a Deșeurilor, elaborarea, aprobarea și monitorizarea implementării Planului Național de Gestiune a Deșeurilor pentru perioada 2009-2013.
    - Corelarea finanțărilor în infrastructura de mediu prin Programul Operațional Sectorial de Mediu.
    - Valorificarea deșeurilor urbane pentru producerea de energie „verde” și a deșeurilor

industriale inerte în construcții și infrastructura de transport.

- Aplicarea legislației de control în domeniul managementului deșeurilor
- Accesul la surse sigure de alimentare cu apă potabilă
  - Realizarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă pentru 80% din populația României și asigurarea pentru 69% din populație a canalizării și epurării apelor uzate menajere.
  - Asigurarea surselor de alimentare cu apă în zonele deficitare.
  - Asigurarea alimentării cu apă potabilă la standarde europene prin reabilitarea și/sau modernizarea stațiilor de tratare și a rețelelor de distribuție a apei potabile.
  - Autorizarea metodelor alternative de epurare a apelor uzate în cazul localităților mici.
- Calitatea aerului, radioactivitatea și zgomotul
  - Operaționalizarea și extinderea Sistemului Național de Monitorizare a Calității Aerului și Sistemului Național de Monitorizare a Radioactivității.
  - Implementarea Planurilor de reducere a emisiilor de poluanți în atmosferă.
  - Implementarea sistemelor de management pentru fluidizarea traficului în mediul urban.
  - Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale.
- Ameliorarea mediului urban
  - Extinderea suprafețelor verzi cu rol de agrement și îmbunătățirea microclimatului.
  - Planificarea amenajării urbane și elaborarea Regulamentului de urbanism bazat pe principii ecologice.
  - Crearea cadrului legal privind stimularea transportului urban „verde” și reducerea traficului de autoturisme în localitățile urbane.
  - Menținerea și dezvoltarea spațiilor verzi în vederea atingerii mediei europene de spațiu verde pe cap de locuitor.
  - Crearea cadrului legal privind stimularea construirii de piste de biciclete în localitățile cu o populație de peste 20.000 de locuitori;
  - Promovarea transportului public urban și a transportului urban „verde”.
  - Reabilitarea zonelor poluate și refacerea mediului în zonele industriale abandonate.
- Alimentație sănătoasă
  - Susținerea unei agriculturi ecologice.
  - Încurajarea utilizării îngrășămintelor naturale și reducerea folosirii pesticidelor.
  - Întărirea controlului în domeniul utilizării și trasabilității organismelor modificate genetic și pesticidelor.
- Limitarea efectelor negative ale substanțelor chimice periculoase
  - Implementarea Regulamentului european privind înregistrarea, evaluarea și

autorizarea substanțelor chimice periculoase.

1. Schimbările climatice și eficiența energetică

- Reducerea progresivă a emisiilor de gaze cu efect de seră conform angajamentelor asumate.
- Încurajarea reducerii consumurilor energetice prin utilizarea unor tehnologii eficiente energetic, izolarea termică a locuințelor și susținerea utilizării autovehiculelor cu grad redus de poluare.
- Susținerea producerii de energie ieftină și nepoluantă din surse regenerabile.
- Identificarea și implementarea măsurilor fezabile de stocare geologică a dioxidului de carbon.
- Susținerea Programului Național de împădurire destinat zonelor defrișate și extinderea suprafeței împădurite a României pe terenurile degradate.
- Susținerea prin programe de finanțare a investițiilor de tip „brown field”.

2. Mecanisme economice și fiscale pentru susținerea și stimularea investițiilor în infrastructura de mediu și conformarea cu legislația de mediu

- Reabilitarea, reanalizarea și delimitarea exactă a site-urilor Natura 2000 și a ariilor protejate.
- Stimulente economice și financiare pentru investițiile în domeniul gestiunii deșeurilor și în special pentru valorificarea acestora.

3. Capacitate instituțională, coerență legislativă și descentralizare

- Preluarea treptată de către administrația publică locală a unor competențe și responsabilități în domeniul protecției mediului.
- Optimizarea procesului de reglementare a activităților economice și sociale.
- Elaborarea de standarde ocupaționale și evaluarea competențelor personalului care lucrează în acest domeniu conform Strategiei Lisabona.

4. Managementul durabil al resurselor naturale și conservarea biodiversității

- Biodiversitatea și ariile protejate
  - Conservarea patrimoniului natural, păstrarea tradițiilor locale și îmbunătățirea condițiilor de viață în Rezervația Biosferei Delta Dunării.
  - Reabilitarea și refacerea rețelei de canale în Delta Dunării.
  - Protecția și reabilitarea litoralului românesc al Mării Negre.
  - Punerea în aplicare a Planului de gospodărire integrată a zonei costiere.
  - Stabilirea unui sistem de finanțare normativă din bugetul statului pentru administrarea parcurilor naționale și naturale.

- Întărirea rolului Direcției pentru Arii Protejate din cadrul Ministerului Mediului și creșterea rolului acesteia în managementul eficient al zonelor protejate.
- Susținerea proiectelor de modernizare a grădinilor zoologice pentru îndeplinirea standardelor de mediu.
- Încurajarea delegării administrării ariilor protejate organizațiilor neguvernamentale locale, asociațiilor proprietarilor de terenuri, composesoratelor, autorităților locale.
- Creșterea fondurilor alocate plăților compensatorii pentru terenurile incluse în ariilor protejate.
- Îmbunătățirea sistemului de reglementare a comerțului cu specii de floră și faună sălbatică.
- Utilizarea eficientă a resurselor naturale și minerale
  - Elaborarea și implementarea programului de achiziții „verzi” în sectorul public.
  - Creșterea gradului de valorificare a deșeurilor de toate tipurile și stimularea pieței produselor secundare rezultate.
  - Reducerea cantităților de apă prelevată din sursele de apă de suprafață și subterane prin creșterea gradului de recirculare în industrie și dezvoltarea sistemului de monitorizare a apelor subterane.
  - Susținerea lărgirii utilizării ambalajelor ecologice.
  - Reabilitarea siturilor contaminate din zonele de minerit și industriale.
  - Întărirea legislației de mediu în domeniul mineritului.

5. Educație, cercetare, societate civilă și colaborare internațională

- Introducerea în programa școlară a temelor de mediu și dezvoltare durabilă, stimularea cercetării aplicative în domeniul tehnologiilor curate și promovarea unor campanii naționale de educare și sensibilizare pentru ecologie și dezvoltare durabilă.
- Participarea și colaborarea la nivel european și internațional la elaborarea politicilor de mediu și gospodărirea apelor.

6. Prevenirea și eliminarea efectelor calamităților naturale pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor

- Implementarea strategiei naționale de apărare împotriva inundațiilor.
- Amenajarea bazinelor hidrografice în scopul diminuării efectelor inundațiilor.
- Adoptarea unor soluții moderne de apărare a localităților împotriva inundațiilor.
- Îmbunătățirea prognozelor, creșterea timpilor de reacție a populației și a autorităților implicate, precum și îmbunătățirea exploatații coordonate a acumulărilor prin definitivarea implementării

unor proiecte specifice.

- Aprobarea Planului de contingență pentru intervenții la poluarea accidentală a apelor Dunării.
- Reformă instituțională, relația cu societatea românească;
- Extinderea și simplificarea sistemului de finanțare a Fondului de Mediu, pentru ca acesta să devină un mijloc real și adecvat pentru întreprinderi mici și mijlocii, autorități locale, organizații neguvernamentale, asociații de proprietari și persoane fizice;
- Transformarea Fondului de Mediu într-o instituție eficientă de investiții în domeniul protecției mediului;
- Debirocratizarea procedurilor de autorizare;
- Participarea mai activă a cetățenilor la audieri publice și informarea promptă a cetățenilor în legătură cu proiectele care îi vizează;
- Descentralizarea treptată a instituțiilor de mediu subordonate Ministerului Mediului;
- Crearea unor centre de cercetare în domeniul protecției mediului în centrele universitare și stimularea cercetării aplicative în domeniul tehnologiilor curate;
- Introducerea în programa școlară a temelor de mediu și dezvoltare durabilă și promovarea unor campanii naționale de educare și sensibilizare pentru ecologie și dezvoltare durabilă.

CAPITOLUL 19

Reforma administrației publice

Obiective de guvernare

1. Creșterea autonomiei colectivităților locale prin transferul de noi responsabilități decizionale, precum și de resurse financiare și patrimoniale, cu respectarea principiului subsidiarității.
2. Restructurarea administrației publice centrale și locale, prin măsuri de creștere a eficienței instituționale, simplificare administrativă, reducere a cheltuielilor curente și creștere a transparenței în relația cu cetățenii.
3. Creșterea calității și accesului la servicii publice.

Direcții de acțiune

1. Descentralizarea administrativă și creșterea eficienței administrației publice locale

- Implementarea măsurilor de descentralizare a competențelor către autoritățile administrației publice locale, astfel:
  - în domeniul învățământului preuniversitar de stat:

- Implementarea măsurilor de descentralizare prevăzute în legea educației naționale, care prevede transferul, la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, al competențelor privind organizarea și funcționarea rețelelor școlare și numirea/eliberarea din funcție a directorilor, iar la nivelul unităților de învățământ, al celor referitoare la managementul resurselor umane;
  - Elaborarea și implementarea standardelor de cost per elev destinate finanțării cheltuielilor curente ale unităților de învățământ.
- în domeniul sănătății publice: transferarea către autoritățile locale a competențelor privind managementul spitalelor comunale, orașenești, municipale, respectiv județene.
  - în domeniul ordinii publice: consolidarea rolului autorităților locale prin înființarea poliției locale, cu competențe inclusiv în domeniul circulației pe drumurile publice din interiorul localităților.
  - în domeniul culturii: descentralizarea instituțiilor de cultură rămase în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și ai căror beneficiari sunt cu preponderență comunitățile locale.
  - în domeniul asistenței sociale: îmbunătățirea cadrului de finanțare și monitorizare a serviciilor sociale deja descentralizate, prin stabilirea de standarde de cost și de calitate.
  - în domeniul transporturilor: descentralizarea porturilor fluviale rămase în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și a metroului.
  - în domeniul agriculturii: descentralizarea către Consiliile Județene a atribuțiilor direcțiilor județene pentru agricultură, cu excepția celor de inspecție și control.
  - în domeniul protecției mediului: descentralizarea către Consiliile Județene a atribuțiilor agențiilor județene pentru protecția mediului, cu excepția celor de inspecție și control.
- Atribuțiile prefectului vor fi limitate strict la prevederile constituționale.
  - Ca urmare a procesului de descentralizare, serviciile deconcentrate vor păstra doar atribuțiile care privesc controlul, inspecția și monitorizarea domeniului în care activează.
  - În privința gestiunii patrimoniului, vor fi transferate în proprietatea comunelor, orașelor, municipiilor și a județelor terenuri și clădiri aflate actualmente în administrarea unor ministere sau instituții din administrația publică centrală, precum și societăți comerciale cu capital de stat (ex. Agenția Domeniilor Statului, Regia Autonomă Administrația Patrimoniului și Protocolului de Stat, aerocluburi, centre sportive școlare, unități militare și exploatații miniere dezafectate etc.).
  - Relațiile patrimoniale dintre unitățile administrativ-teritoriale și operatorii rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale vor fi reglementate în beneficiul comunităților locale.
  - Procedurile privind exproprierea pentru cauze de utilitate publică, inclusiv pentru proiecte de

interes local, vor fi simplificate.

- Autoritățile administrației publice centrale vor elabora politicile naționale care privesc administrația publică locală în colaborare cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.
- Încurajarea relațiilor transfrontaliere și a înfrățirii unităților administrativ-teritoriale din România cu cele din statele vecine și nu numai, inclusiv pentru accesarea în comun de resurse financiare pentru proiecte de dezvoltare.
- Sprijinirea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară prin programe naționale și prin posibilitatea refinanțării proiectelor europene.
- Va fi elaborat un proiect privind reorganizarea administrativ-teritorială a României și vor fi descurajate orice inițiative de înființare de noi comune și orașe.

2. Descentralizarea financiară

- Dimensionarea sumelor defalcate pentru finanțarea serviciilor publice descentralizate în funcție de standarde de cost per beneficiar/ unitate de măsură, mai ales în învățământ, servicii sociale și întreținerea drumurilor publice.
- Determinarea sumelor defalcate pentru echilibrarea bugetelor locale pe bază de formule, care să confere predictibilitate și transparență în alocarea acestora.
- Elaborarea și implementarea reglementărilor privind secțiunile de funcționare și dezvoltare ale bugetelor locale; adaptarea sistemului de echilibrare a bugetelor locale, astfel încât să asigure resursele necesare secțiunii de funcționare.
- Elaborarea și implementarea reglementărilor privind criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale, conform prevederilor Legii finanțelor publice locale nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare.
- Incluziunea în legile anuale ale bugetului de stat a unor anexe distincte care să conțină estimările pentru următorii 3 ani ale sumelor ce se vor aloca bugetelor locale, astfel încât autoritățile locale să poată planifica proiecte și programe multianuale.
- Creșterea autonomiei financiare a unităților administrativ-teritoriale și a veniturilor bugetelor locale ale acestora prin:
  - Acordarea dreptului autorităților locale de a modifica nivelul impozitelor și taxelor locale în funcție de necesitățile locale și gradul de suportabilitate al populației;
  - Calcularea valorii impozabile a clădirilor și terenurilor din intravilanul localităților prin raportarea la valoarea de piață a acestora, acolo unde aceasta este vădit mai mare decât cea determinată prin formula actuală de calcul;

- Revizuirea cotelor defalcate din impozitul pe venit în funcție de noile competențe transferate autorităților locale în cursul procesului de descentralizare;
- Alocarea integrală la bugetele locale a sumelor provenite din amenzile aplicate persoanelor juridice, întocmai ca în cazul celor provenite din amenzile aplicate persoanelor fizice.

3. Gestiunea resurselor umane

- Implementarea prevederilor legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice; elaborarea și implementarea legislației sectoriale și a normelor metodologice aferente, cu respectarea principiului „remunerație egală pentru muncă egală”.
- Revizuirea procedurilor de evaluare a performanțelor profesionale ale personalului din administrația publică; evaluarea complexității posturilor aferente categoriilor de personal din administrația publică.
- Formarea continuă a personalului din administrația publică centrală și locală în vederea creșterii performanțelor profesionale.

4. Creșterea eficienței și a transparenței în activitate a instituțiilor din administrația publică

- Dezvoltarea capacității administrative a instituțiilor publice centrale și locale în vederea planificării și implementării politicilor de dezvoltare, precum și a furnizării serviciilor publice la standardele de calitate prevăzute de legislația în vigoare.
- Îmbunătățirea și standardizarea procedurilor administrative prin elaborarea și implementarea Codului administrativ și a Codului de proceduri administrative.
- Implementarea prevederilor legii privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional.
- Elaborarea și implementarea de măsuri pentru standardizarea înființării, organizării și funcționării structurilor instituționale din administrația publică centrală.
- Restructurarea mecanismelor de cooperare interministerială și utilizarea lor în stabilirea priorităților de politici publice, investiționale și bugetare ale guvernului.
- Realizarea și implementarea unui sistem de indicatori de monitorizare și evaluare a furnizării serviciilor publice și funcționării tuturor instituțiilor din administrația publică centrală și locală, inclusiv a gestiunii resurselor umane și execuției bugetare.
- Introducerea standardelor de calitate pentru serviciile publice, cu prioritate pentru cele descentralizate.

- Simplificarea accesului cetățenilor la informațiile publice prin publicarea acestora pe portalurile internet ale instituțiilor publice.
- Simplificarea accesului la servicii publice prin furnizarea acestora, acolo unde este posibil, pe cale electronică și prin generalizarea „birourilor/ ghișeelor unice”.

5. Proprietate și cadastru

- Clarificarea regimului proprietății. Finalizarea cât mai rapidă a procesului de retrocedare a proprietăților.
- Elaborarea și implementarea unui program național de realizare a cadastrului general, inclusiv a cadastrului imobiliar-edilitar.
- Înscirarea corectă a proprietății în cartea funciară sub aspect tehnic și juridic, în baza realității din teren.
- Clarificarea legislației în domeniile cadastrului, cărții funciare, exproprierii pentru cauză de utilitate publică, urbanismului și amenajării teritoriului.
- Realizarea infrastructurii de date spațiale în vederea asigurării suportului informațional necesar adoptării unor decizii fundamentate cu privire la limitele unităților administrative-teritoriale, infrastructura de interes public, situații de urgență, urbanism și amenajarea teritoriului, protecția mediului, prevenirea dezastrelor naturale etc.
- Elaborarea de politici privind managementul teritoriului.

CAPITOLUL 20

Ordine publică și siguranța cetățeanului

Obiective de guvernare

1. Creșterea gradului de siguranță și protecție pentru cetățeni, combaterea infracționalității, a terorismului și criminalității transfrontaliere, combaterea traficului și consumului de droguri.
2. Restabilirea autorității structurilor de aplicare a legii, descentralizarea și reforma instituțională necesară consolidării serviciilor comunitare și a celor de ordine publică din România, precum și realizarea interoperabilității acestora.
3. Aderarea la Spațiul Schengen la data prevăzută - martie 2011 - pentru a asigura deplina libertate de mișcare a cetățenilor români.

Direcții de acțiune

I. Siguranța cetățenilor

1. Cunoașterea, prevenirea și combaterea infracționalității

- Implementarea unei Strategii Naționale pentru Controlul Criminalității ce are la bază trei componente: cunoașterea, prevenirea și aplicarea legii în domeniul criminalității. Strategia va prioritiza activitățile privind siguranța și ordinea publică.
- Reevaluarea distribuției resurselor instituționale ce acționează în domeniul siguranței și ordinii publice pentru asigurarea flexibilității, acoperirea necesităților reale și controlul criminalității, urmărind obiective precum:
  - înființarea poliției locale, prin transferul unor competențe în domeniul de ordine publică și poliție rutieră în zona de responsabilitate a primăriilor;
  - reluarea programelor de dotare și înzestrare a poliției și jandarmeriei, în vederea atingerii parametrilor optimi de eficiență;
  - redistribuirea resurselor umane în funcție de necesitățile reale;
  - în cadrul poliției naționale, precum și în cadrul polițiilor locale din unitățile administrativ-teritoriale cu o pondere semnificativă a unor minorități naționale, vor fi angajate și persoane care cunosc limba minorităților respective.
  - implementarea unui program pentru relocarea, în cadrul structurilor de siguranță publică, a polițiștilor de frontieră din zonele de frontieră internă, după aderarea la Spațiul Schengen.
- Reducerea impactului criminalității organizate și terorismului urmărind:
  - evaluarea amenințărilor criminalității organizate și a terorismului și prioritizarea acțiunilor în funcție de riscurile identificate;
  - promovarea și facilitarea organizării de echipe mixte (tip task-force), care să sprijine schimbul de informații operativ și să cumuleze competențe, inclusiv cele de control financiar, necesare pentru lupta împotriva antreprizelor criminale și recuperarea prejudiciului produs statului;
  - susținerea programelor naționale de prevenire și conștientizare a populației privind efectele traficului și consumului de droguri, traficului de ființe umane, criminalității informatice și pornografiei infantile;
  - intensificarea cooperării polițienești în cadrul Uniunii Europene și cu statele terțe și realizarea de acțiuni comune.
- Asigurarea unui management integrat al situației operative la nivelul comunităților locale, ce are la bază:
  - transferul în stradă a centrului de greutate al activității poliției și jandarmeriei, îmbunătățirea siguranței stradale și a relației cetățean-polițist;

- îndeplinirea standardelor operaționale la nivel teritorial pentru organizarea unui sistem unitar de management al siguranței și ordinii publice în cazurile de criză și gestiune a evenimentelor deosebite;
- multiplicarea măsurilor proactive în domeniul ordinii publice prin identificarea zonelor cu risc ridicat și aplicarea unor politici speciale pentru cunoașterea, prevenirea infracționalității și aplicarea legii.
- Creșterea calității serviciului polițienesc în mediul rural urmărind:
  - îmbunătățirea condițiilor de lucru prin derularea unui program de reabilitare a clădirilor secțiilor de poliție și modernizarea posturilor de poliție;
  - aplicarea unei politici coerente de prevenire și combatere a fenomenului infracțional;
  - eliminarea deficitului de personal.
- Reducerea oportunităților infracționale prin crearea unui cadru legislativ care să ofere instrumente tactice eficiente pentru menținerea ordinii publice, în special pentru securitatea bunurilor și valorilor.
- Introducerea și utilizarea tehnologiilor avansate pentru cunoașterea și aplicarea legii, în domeniul criminalității.
- Asigurarea unei politici coerente în domeniul managementului datelor și informațiilor, cu respectarea drepturilor și libertăților cetățenești, în special a protecției datelor cu caracter personal.
- Îmbunătățirea sistemului de evaluare a performanței serviciilor publice din domeniul siguranței și ordinii publice prin implementarea unui mecanism de indicatori calitativi și cantitativi concentrați pe eficiența și eficacitatea activităților, precum și pe satisfacția cetățeanului.
- Promovarea sistemului de prevenire a infracționalității în sistem integrat, pe segmentele vulnerabile ale societății, afectate de criminalitate.
- Implementarea unei strategii guvernamentale de reducere a riscului rutier.

2. Securizarea frontierei externe și gestionarea fenomenului migrației

- Perfecționarea cadrului legal în domeniu, prin preluarea integrală a *acquis*-ului Schengen.
- Dezvoltarea unor instituții responsabile, capabile să gestioneze într-o manieră unitară și coerentă, politicile și prioritățile europene în materie, în acord cu propriile exigențe, dar și cu așteptările partenerilor noștri europeni.
- Dezvoltarea cooperării inter-instituționale pe teritoriul național prin îmbunătățirea schimbului de date și informații între autoritățile naționale cu atribuții în gestionarea aspectelor legate de circulația persoanelor și combaterea criminalității transfrontaliere.

- Conectarea la Sistemul Informatic Schengen, element esențial pentru buna funcționare a spațiului de securitate, libertate și justiție și menținerea unei politici publice și unui nivel înalt de securitate publică, inclusiv securitate națională, în teritoriile statelor membre.
- Creșterea nivelului de control și de supraveghere a frontierei externe a UE prin finalizarea Sistemului Integrat de Securizare a Frontierei.
- Integrarea datelor biometrice în documentele de călătorie, în scopul creșterii gradului de securitate al acestora.
- Realizarea, împreună cu instituțiile publice responsabile, a unei strategii pentru acoperirea prin migrație legală selectivă a deficitului de forță de muncă.
- Susținerea și promovarea marilor proiecte europene strategice în materie de management al frontierelor externe și migrației și elaborarea unor politici comprehensive și eficiente în aceste domenii.

II. Îmbunătățirea managementului situațiilor de urgență

- Îmbunătățirea dotării și înzestrării cu tehnică, echipamente, aparatură și materiale de intervenție a structurilor operative, atât din fonduri bugetare, cât și prin utilizarea fondurilor nerambursabile oferite de Uniunea Europeană.
- Creșterea calității asistenței medicale de urgență și descarcerare prin îmbunătățirea pregătirii personalului și investiții în dotare.
- Dezvoltarea infrastructurii de comunicații și informații în situații de urgență și asigurarea interoperabilității tuturor structurilor cu responsabilități în domeniu.
- Utilizarea centrelor integrate de management al situațiilor de urgență la nivel național, regional și județean, cu participarea tuturor structurilor cu responsabilități în domeniu.
- Promovarea unor programe de sprijinire a serviciilor voluntare și private pentru situații de urgență.
- Extinderea și dezvoltarea cooperării în cadrul UE și NATO în domeniul protecției civile și situațiilor de urgență; promovarea relațiilor de colaborare bilaterale și regionale în domeniul managementului situațiilor de urgență.
- Creșterea capacității de reacție a structurilor operative prin participarea la exerciții și aplicații tactice de cooperare internațională.
- Realizarea, în parteneriat cu Bulgaria și Grecia, a unui Centru regional de protecție civilă privind intervenția în caz de dezastre naturale, care să acopere și zona Balcanilor de Vest.

III. Management instituțional

- Utilizarea tehnologiei informației pentru eficientizarea și debirocratizarea sistemului informațional din structurile administrative (resurse umane, logistică, financiar).
- Descentralizarea mecanismelor decizionale și asigurarea unui management consultativ ce are la bază comunicarea internă și cunoașterea problemelor personalului, pentru creșterea capacității și calității serviciilor oferite cetățenilor.
- Implementarea unui sistem de management al calității în instituțiile din domeniul siguranței și ordinii publice.
- Reevaluarea sistemului de formare și pregătire profesională a personalului și reasezarea acestuia pe principiul asimilării de competențe profesionale (aptitudini, cunoștințe și atitudini) ce alcătuiesc standardele ocupaționale. Evaluarea personalului se va realiza prin raportarea la standardele ocupaționale, iar pentru asigurarea accesului la dezvoltarea carierei se vor respecta principiile transparenței și nediscriminării în funcție de grad, vârstă, sex, orientare religioasă etc.
- Îmbunătățirea condițiilor de lucru și a cadrului legislativ pentru asigurarea securității la locul de muncă și pentru îndeplinirea atribuțiilor.

IV. Prevenirea și combaterea corupției interne

- Eficientizarea și dinamizarea activității Direcției Generale Anticorupție.
- Generalizarea efectuării testelor de integritate, în domeniile de activitate unde riscul de comitere a faptelor de corupție este ridicat.
- Îmbunătățirea activităților de identificare a factorilor de risc ce generează sau favorizează corupția în organizații (proceduri, comportamente, posturi, persoane etc.) și dezvoltarea de mecanisme de intervenție și de eliminare a acestora.
- Realizarea periodică de evaluări a amenințărilor corupției la nivelul structurilor de siguranță și ordine publică și informarea persoanelor cu responsabilități în domeniu, inclusiv conducerea structurilor respective.
- Creșterea eficienței activităților de cooperare cu celelalte instituții implicate în prevenirea și combaterea corupției, în special cu Ministerul Public (DNA, DIICOT și celelalte structuri ale acestui minister).
- Creșterea transparenței instituționale și implicarea activă a reprezentanților societății civile în activitățile de prevenire și combatere a faptelor de corupție.

V. Politica de cooperare

- Dezvoltarea parteneriatelor pe patru dimensiuni:

- Extinderea și dezvoltarea relațiilor de cooperare în domeniul afacerilor interne cu Uniunea Europeană, cu NATO și cu alte organizații internaționale specializate;
  - Creșterea cooperării bilaterale, în special cu statele vecine pentru sprijinirea misiunilor operative;
  - Cooperarea inter-instituțională în aplicarea legii;
  - Colaborarea cu mediul privat în dezvoltarea politicii de prevenire și pentru transferul de cunoștințe de specialitate în domenii foarte specializate (sisteme informaționale geografice, tehnologia informației etc.).
- Dezvoltarea componentei de cooperare la Marea Neagră, în special în privința combaterii criminalității organizate.
  - Susținerea activă a unei politici strategice a Uniunii Europene pentru frontierele externe estice, în conformitate cu principiul solidarității.
  - Continuarea participării la misiuni internaționale organizate sub egida ONU, UE sau altor organisme internaționale.
  - Îmbunătățirea cadrului legislativ pentru susținerea și dezvoltarea echipelor mixte (de tip task-force) pe baza experienței acumulate și bunelor practici dezvoltate la nivel european.

CAPITOLUL 21

Politica externă

Obiective de guvernare

1. Focalizarea tuturor acțiunilor asupra protejării și promovării intereselor României și a cetățenilor ei din punct de vedere politic, economic, social și cultural.
2. Punerea în valoare cu mai mare eficacitate a beneficiilor ce decurg din statutul României de membru al Uniunii Europene și a NATO.
3. Consolidarea cu mai mare pragmatism a parteneriatelor pe care România le-a dezvoltat în ultimii ani, fiind prioritare dimensiunea europeană și cea euroatlantică.
4. Întărirea cooperării cu statele din vecinătate.
5. Atingerea țintelor strategice de cooperare consolidată cu state de pe alte continente către care pot fi orientate interesele economice ale țării noastre.

Direcții de acțiune

1. Fructificarea statutului României de stat membru al Uniunii Europene

- Diversificarea și accelerarea demersurilor politico-diplomatice pentru consolidarea prezenței românești în instituțiile comunitare și creșterea influenței României în UE.

- Participarea în mod activ și consistent la luarea deciziilor în cadrul instituțiilor europene.
- Derularea de acțiuni diplomatice coerente pentru depășirea etapei monitorizărilor postaderare.
- Pregătirea instituțională a diplomației românești pentru participarea la Serviciul European de Acțiune Externă al UE.
- Consolidarea dialogului în plan european și a expertizei interne în pregătirea perspectivei financiare 2013-2020, astfel încât interesele României să fie reprezentate adecvat.
- Promovarea în cadrul de dialog european a unei relații transatlantice privilegiate pe dimensiunile politică, economică, de securitate și culturală.
- Promovarea creativă a obiectivelor economice, turistice și culturale ale României în cadrul Strategiei UE pentru Dunăre.
- Inițierea și promovarea unor proiecte strategice cu vocație europeană vizând extinderea programelor de cooperare ale Uniunii Europene cu țările din spațiul extins al Mării Negre, pentru consolidarea stabilității democratice și a cooperării economice, diversificarea legăturilor de infrastructură ale spațiului UE cu țările din această regiune.
- Consacrarea regiunii Mării Negre ca spațiu european de importanță strategică pentru NATO și UE.
- Identificarea oportunităților pentru dezvoltarea regiunii Carpați și implicarea activă a României, în parteneriate, pentru implementarea acestora.
- Intensificarea demersurilor pentru asigurarea unui tratament nediscriminatoriu pentru lucrătorii români în spațiul UE (libera circulație a forței de muncă).
- Pregătirea instituțională internă la standardele europene pentru asigurarea aderării României la spațiul Schengen conform calendarului stabilit, în anul 2011.
- Reluarea energică a eforturilor de pregătire în vederea aderării la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), pentru a facilita participarea eventuală a României la noi formate globale de decizie.

2. Promovarea intereselor de securitate ale României în plan regional și global

- Participarea României prin contribuții solid fundamentate la procesul de consolidare și transformare a NATO, urmărirea reflectării obiectivelor pe dimensiunea externă din Strategia de securitate națională a României în dezbaterile privind viitorul Concept Strategic al Alianței.
- Implicarea activă a diplomației românești în dezbaterile din cadrul UE în planul securității, în special cele ce decurg din intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona. Accentul va fi pus pe domeniile de expertiză confirmată a României în relația cu partenerii de cooperare din vecinătate și din zona Sud-Est Europeană, în vederea securizării frontierei externe.

- Promovarea atentă a intereselor României în dezbaterile ce au loc în cadrul OSCE pe tema arhitecturii europene de securitate.
- Asigurarea unei prezențe românești de calitate în misiunile Uniunii Europene, NATO, ONU și punerea în valoare a acestor contribuții de prestigiu prin promovarea mai atentă a intereselor României de politică externă pe spațiile în care contribuim la eforturile de stabilizare și securitate. Continuarea prezenței românești alături de aliații și partenerii noștri la misiunile militare din zonele de angajament internațional, în special cele din Afganistan. Consolidarea expertizei românești în dezvoltarea capacităților civile și de reconstrucție post-conflict și punerea în valoare a acestei contribuții în coordonare cu aliații României.
- Susținerea în dezbaterile și dialogul cu partenerii europeni a diversificării prezenței UE în zona est-europeană și în cea caspică, ca o contribuție la stabilitatea regională și la generarea unor soluții politice la conflictele înghețate din regiune.
- Participarea României la inițierea și dezvoltarea unor mecanisme eficiente de prevenire și soluționare a conflictelor în regiunea Mării Negre.

3. Dimensiunea regională a politicii externe, consolidarea relațiilor pragmatice de cooperare cu partenerii estici, relația cu Republica Moldova

- România va continua să susțină aspirațiile europene ale Republicii Moldova și obiectivul strategic al acesteia de integrare europeană. Ca stat membru UE, România va insista pentru o mai mare implicare a Uniunii în Republica Moldova, pentru acordarea de asistență financiară europeană și creșterea contribuției Uniunii la finanțarea proiectelor de dezvoltare economică și socială.
- România va acționa în continuare pentru convenirea și realizarea unor proiecte de cooperare bilaterală în relația cu Republica Moldova, în domeniile prioritare: comerț, transporturi, energie, educație.
- Dezvoltarea relațiilor speciale cu Republica Moldova se va fundamenta pe baza parteneriatului cu vocație europeană, atât în plan politic, cât și economic. Vor fi promovate o serie de instrumente în plan bilateral, între care stimularea și garantarea investițiilor românești în Republica Moldova, acordarea de asistență din Fondul de Asistență pentru Dezvoltare, proiecte bilaterale pentru stimularea cooperării în domeniul educației, culturii ș.a.
- România va continua să susțină reglementarea conflictului transnistrean și sprijinirea implicării constante și consistente a UE în identificarea unei soluții negociate viabile, cu respectarea suveranității și integrității teritoriale ale Republicii Moldova.
- România va continua să promoveze perspectivele europene ale statelor balcanice și pe cea a Republicii Moldova, stabilizarea vecinătății estice europene și apropierea ei de Uniunea

Europeană, inclusiv prin valorificarea Parteneriatului Estic, în concordanță cu celelalte priorități ale țării.

- Regiunea Mării Negre, în ansamblul ei, va constitui o temă de interes prioritar pe termen lung pentru politica noastră externă. Obiectivele strategice ale României în regiunea Mării Negre vor fi: consolidarea stabilității democratice, accesul la prosperitate prin proiectele de cooperare regională și cu partenerii din Uniunea Europeană, o abordare inclusivă pentru toți partenerii de dialog și cooperare din spațiul estic, conectarea la proiectele regionale ale UE.
- România va promova o implicare mai substanțială a Uniunii Europene în soluționarea conflictelor înghețate, facilitând consolidarea unui climat de securitate și stabilitate în vecinătatea estică.
- România va susține cu consecvență întărirea cooperării în cadrul OCEMN și în cadrul Sinergiei Mării Negre și va acționa pentru menținerea interesului european față de aceste inițiative.
- România va acorda o atenție prioritară, în plan regional, conexiunilor strategice între zona Mării Negre și zona Mării Caspice, prin consolidarea și diversificarea relațiilor bilaterale cu statele din Asia Centrală și prin implicarea sporită în inițiativele UE pentru regiune.

4. Fructificarea parteneriatelor României în plan bilateral și multilateral, consolidarea parteneriatelor bilaterale cu state europene, a dimensiunii transatlantice și a parteneriatului strategic cu SUA

- Un obiectiv al politicii externe îl va constitui aprofundarea sferei de acțiune a parteneriatelor existente prin accentuarea dimensiunilor economică, tehnico-științifică, culturală și educațională.
- Va fi continuată dezvoltarea parteneriatelor bilaterale în cadrul UE, urmărind concretizarea angajamentelor sectoriale fundamentate pe politicile europene prioritare, cu obiectivul acțiunii comune atât în interiorul Uniunii, cât și în afara acesteia.
- Parteneriatul strategic cu SUA: Obiectivul prioritar este trecerea la o nouă etapă a dimensiunii sale economice și tehnico-științifice și creșterea investițiilor americane în România. Excelenta cooperare în planul securității și apărării va fi aprofundată. Se va urmări avansarea procesului de creare a condițiilor pentru scutirea de vize a cetățenilor români care călătoresc în SUA.
- Va fi promovată o relație pragmatică a României și a Uniunii Europene cu Rusia, cu accent pe intensificarea legăturilor economice și stabilirea unor legături mai strânse la nivelul societății civile. Ne propunem trecerea la o cooperare concretă, multidimensională, care să valorifice la maximum complementaritățile existente între relația bilaterală directă și cea dintre UE și Rusia.

- Parteneriatul strategic cu Franța: Consolidarea dialogului cu Franța în interiorul UE va avea ca obiective adoptarea de poziții convergente și promovarea de inițiative comune la nivel european. În sfera relațiilor comerciale vor fi urmărite prioritar domeniile energie, agricultură, transporturi, mediu și comerț, pe baza Foii de Parcurș a Parteneriatului. În materie de liberă circulație a forței de muncă, obiectivul principal este finalizarea procesului de deschidere a pieței muncii franceze pentru lucrătorii români. În perspectiva aderării la Spațiul Schengen, România va coopera cu Franța pentru consolidarea controlului frontierelor, precum și pentru accelerarea luptei împotriva criminalității organizate.
- Relațiile cu partenerii apropiați din Europa Centrală (Ungaria, Polonia, Republica Cehă, Slovacia, Țările Baltice, Bulgaria), vor fi promovate pe o bază pragmatică, actualizată la obiectivele comune în cadrul Uniunii Europene și se va acționa printr-o ofensivă diplomatică și economică, concertată și profesionistă, pentru recuperarea piețelor externe pierdute după 1989, în parteneriat cu mediul de afaceri.
- O prioritate pentru politica externă a României va fi dezvoltarea relațiilor tradiționale cu țările emergente, China, India, Brazilia. Va fi necesară alocarea unor resurse consistente în exercitarea politicii noastre externe pentru revigorarea relațiilor cu aceste mari puteri. Prioritară este reconfirmarea relațiilor politice de parteneriat cu China și completarea acestora cu o relație economică echilibrată. De asemenea, vor fi consolidate parteneriatele și relațiile speciale cu alte state din Asia, precum Japonia și Coreea de Sud.
- Ne propunem recâștigarea influenței în zonele tradiționale de cooperare și câștigarea de noi piețe, inclusiv prin extinderea parteneriatelor cu țări influente din Orientul Mijlociu, dintr-o perspectivă care unește interesul întăririi relațiilor economice cu sprijinul pentru promovarea păcii în această regiune. Obiectivul în relația cu Israelul este realizarea unui parteneriat strategic pe domenii multiple cu România.
- Trebuie valorificate bunele relații cu statele arabe, în scopul promovării intereselor economice și culturale pentru facilitarea dialogului între civilizații.
- Putem să ne capacităm expertiza pentru a aduce o valoare adăugată dialogului în deblocarea situațiilor conflictuale, pentru promovarea păcii și stabilității în regiune.
- Transformările ce privesc relațiile cu țările din America Latină și Africa vor urmări să pună mai bine în valoare interesele economice românești, ținând seama de oportunitățile oferite de relația acestor state cu UE, valorificarea mai atentă a capitalului de simpatie pentru România din aceste țări, reluarea legăturilor cu cei care au studiat în România.
- Politica externă va urmări eficientizarea demersului României în cadrul organizațiilor internaționale și regionale, precum ONU, OSCE, Consiliul de Cooperare Regională (fostul Pact de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est), Consiliul Europei, OCEMN etc., fundamentat

pe conduita de promovare a cooperării internaționale și pe acțiunea concertată cu partenerii strategici.

5. Recalibrarea dimensiunii economice a politicii externe prin promovarea mai dinamică a intereselor economice, energetice și comerciale ale României

- Demersuri pentru expansiunea firmelor cu capital românesc în sud-estul Europei și în vecinătatea estică, susținerea promovării exporturilor românești și atragerea de investiții în zonele țintă de expansiune economică.
- Promovarea la nivel european a oportunităților de dezvoltare în bazinul Dunării ca proiect de maximă relevanță pentru interesele economice directe ale României și ale UE în ansamblul său.

6. Asigurarea securității energetice prin identificarea oportunităților de acces la piețe și prin participarea la proiecte de diversificare a surselor de aprovizionare

- Reprezentarea concretă a intereselor strategice directe ale României în politicile europene privind securitatea energetică, inclusiv pe parcursul trecerii la etapa de implementare a proiectelor NABUCCO, PEOP și terminalul LNG de la Constanța.
- Valorificarea potențialului de tranzit al României pentru resursele energetice, inclusiv prin transformarea portului Constanța într-un important punct nodal, logistic și terminal de LNG.
- Promovarea intereselor directe ale României în structurarea viitoarelor rute europene de transport și de conectare a Uniunii Europene cu zona Mării Negre și Caucaz.
- Interconectarea sistemului național de transport al gazelor naționale cu cele ale statelor din vecinătate.

7. Asigurarea și garantarea drepturilor cetățenilor români aflați în străinătate, promovarea și protejarea identității, a intereselor comunităților românești din vecinătate și din alte zone ale lumii

- Protejarea drepturilor minorităților românești din țările învecinate, precum și perpetuarea valorilor naționale: limbă, tradiții, cultură, religie.
- Întreprinderea tuturor demersurilor instituționale care se impun pentru ca românii stabiliți în statele UE să beneficieze în totalitate de drepturile și oportunitățile aferente statutului lor de cetățeni europeni; continuarea eforturilor pentru îndeplinirea condițiilor de aderare la Spațiul Schengen, precum și pentru ridicarea restricțiilor privind libera circulație a lucrătorilor români de către toate statele membre ale UE.
- Consolidarea palierelor de diplomație culturală și științifică, inclusiv prin organizarea de târguri și expoziții pentru a populariza valorile și tradițiile.
- Finanțarea unor proiecte vizând preservarea identității naționale și îmbogățirea

patrimoniului spiritual românesc în afara granițelor țării.

- Crearea unei platforme informatice care să faciliteze, cu sprijinul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, accesul la informații în domenii specializate (evoluțiile înregistrate pe piața muncii, cadrul de reglementări în materie de respectare a drepturilor).
- Îmbunătățirea cadrului legislativ și instituțional dedicat interacțiunii cu românii din afara granițelor, pornind de la interesele și preocupările specifice acestora.
- Extinderea colaborării MAE cu Ministerul Culturii, Girttetor și Patrimoniului Național, Patriarhia Română, Institutul Cultural Român, Academia Română în vederea promovării culturii și spiritualității românești în spațiul UE, precum și pentru sprijinirea dialogului intercultural cu țări aflate pe alte continente.

8. Punerea în valoare a potențialului creativ, cultural și științific al României

- În planificarea și derularea acțiunilor de politică externă, se va încuraja implicarea partenerilor din societatea civilă, mediul academic, mediul cultural.
- Proiectele de diplomație publică vor încuraja implicarea elitelor din comunitățile românești din străinătate în proiectele de modernizare a societății românești.
- Guvernul va extinde acordarea de burse de studii în România, având ca scop diseminarea și promovarea valorilor europene în state terțe, pentru a oferi relațiilor politice și comerciale un solid fundament științific și cultural.

CAPITOLUL 22

Cultură și patrimoniu național

Principii generale

1. Susținerea și promovarea drepturilor culturale fundamentale ale tuturor cetățenilor: acces la cultură și participare la viața culturală, în interdependența și inter-relația acestora cu celelalte drepturi fundamentale.
2. Susținerea, respectarea și protejarea dreptului la diversitate culturală, religioasă și lingvistică, recunoscut ca atare de Carta Drepturilor Fundamentale a UE.
3. Promovarea sectorului culturii ca factor important în procesul de dezvoltare durabilă și ca instrument esențial în coeziunea socială și în lupta împotriva excluziunii sociale.
4. Promovarea și stimularea creativității, a creației contemporane, ca factor incontornabil în dezvoltarea umană și în creșterea calității vieții.
5. Promovarea rolului central al culturii și artelor, al creativității și inovării în societatea bazată pe cunoaștere (inclusiv cultura ca domeniu prioritar/strategic pentru atingerea obiectivelor Strategiei de la Lisabona relansată).

6. Protejarea și respectul identităților culturale, a tradițiilor și moștenirii culturale (patrimoniul material și imaterial).
7. Promovarea patrimoniului național, inclusiv cel ce aparține culturii minorităților naționale.
8. Protejarea și respectarea dreptului la proprietate intelectuală al creatorilor și artiștilor.
9. Dezvoltarea sinergiilor între sectorul culturii și alte sectoare de activitate, precum sectorul educațional, social, economic și elaborarea unor politici publice trans-sectoriale.
10. Susținerea principiului autonomiei cultelor religioase recunoscute de statul român.

Obiective de guvernare

1. Dezvoltarea economiei culturale prin asigurarea unui cadru juridic, economic și financiar-fiscal eficient, eficace și stimulatив care să răspundă nevoilor specifice ale creatorilor (artiști independenți și liber profesioniști), producătorilor și mediatorilor (instituții publice de cultură, organizații neguvernamentale și IMM-uri creative) și ale consumatorilor/publicului.
2. Protejarea patrimoniului cultural național, a celui aparținând culturii minorităților naționale, precum și a patrimoniului imaterial, prin programe și măsuri specifice privind evaluarea, restaurarea și conservarea, respectiv punerea lor în valoare și reinsertia în viața comunității, prin dezvoltarea de proiecte integrate și de rețele de cooperare.
3. Reforma și descentralizarea, după caz, a sistemului instituțional al culturii, pentru a răspunde nevoilor culturale exprimate de colectivitate și pentru a diversifica oferta culturală și a o apropia de consumator.
4. Reforma și diversificarea sistemelor publice și private de finanțare a culturii, cu accent pe transparență, acces egal și nediscriminatoriu la fondurile publice, eficacitate și evaluare specializată, cu scopul de a promova diversitatea, calitatea, excelența și inovarea, inclusiv prin forme alternative de expresie artistică.
5. Dezvoltarea unor politici comune între cultură și educație atât în ceea ce privește educarea publicului tânăr pentru consumul cultural și dezvoltarea abilităților lor creative, cât și în ceea ce privește educația artistică specializată precum și pentru formarea profesională continuă și reconversia profesională.
6. Elaborarea și implementarea (într-o primă fază prin proiecte pilot) a unei politici publice pentru dezvoltarea prioritară a turismului cultural, bază a dezvoltării durabile în plan local.
7. Utilizarea fondurilor europene pentru sectorul culturii:
  - Restaurarea monumentelor istorice
  - Reabilitarea centrelor istorice
  - Încurajarea/promovarea tradițiilor și meșteșugurilor
  - Turismul cultural

- Industriile culturale
  - Formarea profesională
8. Pregătirea unui program operațional dedicat sectorului culturii pentru următoarea perioadă programatică a fondurilor structurale, 2013 - 2019.
  9. Promovarea valorilor culturii române precum și a celor aparținând minorităților naționale în circuitul cultural internațional și susținerea mobilității creatorilor, artiștilor, specialiștilor din sectorul culturii, prin implementarea unui program de măsuri de sprijin, care să cuprindă acordarea de sprijin financiar și material/logistic pentru rezidențe, călătorii, studii și cercetări, pentru stimularea prezenței și poziționării pe piața culturală internațională.
  10. Dezvoltarea, renovarea și înzestrarea corespunzătoare a infrastructurilor culturale în acord cu nevoile culturale actuale, sprijinirea înființării de noi muzee și spații expoziționale.
  11. Susținerea inițiativei private în cultură și a sectorului cultural independent prin instrumente financiar – fiscale, precum și prin stimularea cooperării culturale transfrontaliere.
  12. Asigurarea accesului și participării la cultură a publicului din mediul rural și urban mic, și din zonele defavorizate în parteneriat cu autoritățile locale și cu sectorul independent.
  13. Susținerea ofertei culturale și a accesului publicului prin dezvoltarea programatică a digitizării resurselor culturale, în cooperare și parteneriat cu autoritățile centrale și locale și cu alți deținători de asemenea resurse, în respectul drepturilor de proprietate intelectuală.
  14. Susținerea luptei împotriva încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală, prin cooperarea cu celelalte autorități și instituții cu competențe în domeniu, cu accent pe educarea publicului consumator și pe susținerea unor modele comerciale care să respecte drepturile titularilor și să faciliteze, în același timp, accesul la aceste conținuturi.
  15. Elaborarea cadrului legal care să asigure accesul liber la fondurile arhivistice. Retrocedarea la cerere, către foștii proprietari, a registrelor de stare civilă, a fondurilor arhivistice comunitare ale cultelor și ale organizațiilor civile.
  16. Formalizarea parteneriatelor interministeriale între Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Ministerul Economiei Comerțului și Mediului de Afaceri, în vederea atingerii acestor obiective.
  17. Dezvoltarea parteneriatului între stat și culte în domeniile social, cultural, educațional și susținerea relației de respect și cooperare între culte în beneficiul întregii societăți, inclusiv prin sprijinirea creării unor centre de asistență socială.
  18. Continuarea procesului de restabilire a dreptului de proprietate pentru cultele religioase recunoscute de statul român.
  19. Acordarea de sprijin financiar cultelor religioase, susținerea prezenței și a rolului acestora în

societate, pornind de la principiul recunoașterii contribuției lor la binele comun al societății.

20. Promovarea unui parteneriat activ între stat și culte prin crearea unor centre de asistență socială, încurajând astfel misiunea socială a bisericilor și cultelor.

Direcții de acțiune

- Dezvoltarea, renovarea și înzestrarea corespunzătoare a infrastructurilor culturale în acord cu realitățile de pe plan internațional, eficientizarea și perfecționarea profesională în actul managerial și de execuție.
- Elaborarea și punerea în aplicare a unei strategii naționale de restaurare și valorificare a patrimoniului cultural.
- Modificarea legii patrimoniului, elaborarea legii zonelor protejate și a legii mecenatului în cultură și artă.
- Perfecționarea legislației privitoare la salarizarea clerului și al personalului neclerical al Bisericii de la bugetul de stat.
- Sprijinirea cultelor religioase recunoscute al căror număr de enoriași este sub 5 % din populația țării de către Guvern, prin măsuri pozitive cu un procent cel puțin egal sau peste procentul enoriașilor.
- Promovarea unui parteneriat activ între stat și societatea civilă.

CAPITOLUL 23

Apărarea națională

1. *Starea de fapt*

Politica de apărare națională a României este determinată, în mod obiectiv, de evoluțiile politice, economice, sociale și culturale care au loc pe plan intern și extern.

În ceea ce privește influența mediului internațional de securitate actual asupra politicii de apărare națională, pot fi luate în considerare următoarele caracteristici:

- diversificarea riscurilor și amenințărilor (de natură militară și non-militară) la adresa securității naționale; manifestarea riscurilor și amenințărilor asimetrice, în paralel cu menținerea celor de natură clasică;
- amplificarea competiției pentru resurse și piețe de desfacere;
- afirmarea unor actori non-statali în procesul decizional la nivel internațional;

- creșterea rolului organismelor de securitate europene și euro-atlantice în gestionarea situațiilor de criză;
- complexitatea situației de securitate în regiuni de interes strategic pentru România, în special în zona vecinătății sale estice (Regiunea Extinsă a Mării Negre);
- noile tendințe ale relațiilor dintre SUA și Federația Rusă - relațiile dintre cei doi actori par să se bazeze pe identificarea unor puncte de interes comun și pe realizarea unor înțelegeri în domenii de interes strategic;
- efectele crizei financiare și economice la nivel global.

Pe plan intern, politica de apărare a României poate fi influențată, în perioada următoare, de o serie de evoluții generate, în primul rând, de considerente economice și financiare:

- constrângerile bugetare generate de criza economică și financiară vor crea dificultăți de finanțare a domeniului apărării;
- acumularea unor restanțe succesive în îndeplinirea obiectivelor din domeniul apărării - amânarea acestora în anii anteriori determină suprapunerea termenelor de îndeplinit cu cele fixate pentru perioada actuală, fapt care conduce la perspectiva creșterii nevoii de finanțare. Rectificările bugetare din anii 2007-2009 au presupus și o reducere a cheltuielilor de înzestrare cu circa 406 milioane Euro;
- există premise favorabile, pe de o parte, încheierea participării trupelor române în misiunea din Irak - situație care va disponibiliza unele resurse financiare pentru programele din domeniul apărării, dar noile cerințe pentru teatrul de operații Afganistan impun însă creșterea participării României în cadrul ISAF cu elemente semnificative („multiplicatori de forță”), care vor presupune costuri suplimentare.

Stadiul de elaborare a documentelor strategice în domeniul apărării:

- Strategia națională de apărare a fost aprobată de Parlament în noiembrie 2008;
- Carta Albă a Apărării este în stadiul de proiect finalizat și revizuit, însă nu a fost supusă aprobării Parlamentului;
- Strategia militară a României se află în stadiul de proiect;
- A fost aprobată Directiva de Planificare a Apărării nr. 10/2010-2015.

Stadiul implementării Strategiei de Transformare a Armatei României:

- Se realizează prin planuri de implementare a transformării;
- În prezent, constrângerile bugetare, impun revizuirea acestora cu consecințe asupra termenelor

de îndeplinire a unor obiective și angajamente asumate.

2. Obiective de guvernare

Obiectivul strategic al actului guvernamental în domeniul apărării naționale îl reprezintă dezvoltarea, la un nivel ridicat, a capacității de decizie și acțiune a organismului militar, adaptarea cadrului legislativ, în vederea afirmării intereselor României și valorificării oportunităților, în cadrul comunității europene, euro-atlantice și internaționale.

- adaptarea Legii 346/2006 de organizare și funcționare a Ministerului Apărării Naționale;
- consolidarea profilului României în cadrul NATO;
- dezvoltarea contribuției României la Politica Europeană de Securitate și Apărare, în calitate de membru UE;
- angajarea în lupta împotriva terorismului și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă;
- creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale;
- dezvoltarea capacității de apărare a României.

Îndeplinirea acestor obiective va avea în vedere următoarele priorități:

- îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de stat membru al NATO și UE;
- continuarea procesului de transformare multidimensională a Armatei României: cadru legislativ și instituțional, structură de forțe, flexibilizarea ierarhiei de comandă, planificarea bazată pe capabilități. Scopul fundamental al procesului de transformare în domeniul apărării constă în realizarea unei structuri militare moderne, mobilă, flexibilă, eficientă, sustenabilă, capabilă să își asume și să îndeplinească un larg spectru de misiuni atât pe teritoriul național, cât și în afara acestuia;
- înzestrarea Armatei cu sisteme de armamente performante, în conformitate cu misiunile sale în cadrul NATO, cu nevoile de securitate internă și cu programele majore de înzestrare;
- creșterea graduală a ponderii cheltuielilor de înzestrare astfel încât, pe termen lung, aceasta să reprezinte cel puțin 20% din bugetul MAPN, în conformitate cu recomandările NATO, prin asigurarea și menținerea bugetului apărării la un procent apropiat de 2%;
- dezvoltarea sistemului de management al carierei individuale a personalului civil și militar și a sistemului de învățământ militar și creșterea atractivității profesiei militare;
- creșterea calității vieții personalului Armatei României, în acord cu realitățile economice interne și cu statutul de stat membru NATO și UE;
- eficientizarea proceselor de gestionare a resurselor financiare, materiale și de patrimoniu ale

MApN;

- obținerea și menținerea superiorității informaționale în domeniul informații pentru apărare;
- reducerea vulnerabilităților și contracararea amenințărilor la adresa securității naționale în domeniul militar.

3. *Direcții de acțiune*

- eficientizarea procesului de planificare a apărării, concentrat pe dezvoltarea de capacități pe termen mediu, pentru perioada 2011-2013, în scopul asigurării coerenței și eficienței disciplinelor de planificare a apărării și adaptării acestora la evoluția procesului de planificare NATO;
- adaptarea cadrului legislativ care să corespundă noilor realități instituționale și mediului de securitate intern și extern privind domeniul apărării naționale și sistemul militar;
- continuarea revizuirii structurii de forțe și a procesului de operaționalizare;
- dezvoltarea elementelor de infrastructură care să asigure capacități de dislocare, staționare și antrenament pentru forțele naționale și cele aliante, conform conceptului de Sprijin al națiunii gazdă (HNS);
- crearea unor structuri de comandă și control flexibile;
- pregătirea forțelor proprii pentru misiuni clasice și neconvenționale, inclusiv misiuni antiteroriste, contraproliferare, contrainsurgență și reconstrucție postconflict;
- realizarea unui cadru comun de acțiune la nivelul tuturor structurilor implicate în procesul de înzestrare, modernizare și operaționalizare a forțelor;
- stimularea producției interne și adaptarea capacităților existente ale industriei de apărare autohtone la cerințele Armatei și standardele NATO și UE;
- menținerea și dezvoltarea unei componente a cercetării tehnico-militare ca sursă de consultanță științifică a Armatei;
- dezvoltarea cooperării internaționale reciproc avantajoase în realizarea sistemelor de armamente și valorificarea oportunităților oferite de mecanismele instituționale în cadrul NATO și UE, în domeniul înzestrării;
- implementarea noului model de management al resurselor umane care să permită dezvoltarea sistemului motivării profesionale;
- remodelarea sistemului de salarizare pe baza *Legii unice de salarizare a personalului bugetar*;
- îmbunătățirea condițiilor de locuit pentru personalul MApN prin facilitarea accesului la credite pentru construirea de locuințe și asigurarea de indemnizații pentru chirie;
- îmbunătățirea asistenței medicale acordate personalului Armatei României și familiilor

acestui, precum și pensionarilor militari;

- dezvoltarea asistenței medicale complementare: asigurarea medicală operațională și asigurarea medicală staționară;
- reorganizarea sistemului de gestionare a patrimoniului MApN;
- valorificarea superioară în folosul instituției militare a imobilelor și terenurilor disponibilizate în urma procesului de transformare;
- adaptarea organizatorică a structurilor financiar-contabile și de planificare la noile cerințe operaționale;
- crearea unui sistem logistic integrat, structurat pe fluxuri de distribuție;
- dezvoltarea capacităților de culegere, prelucrare și diseminare a informațiilor militare pentru asigurarea sprijinului decizional în domeniul politico-militar;
- prelucrarea și realizarea produselor informative și diseminarea acestora către autoritățile decizionale naționale, aliate și parteneri în acord cu rolul, locul și misiunile specifice domeniului informații pentru apărare.

CAPITOLUL 24

Afaceri europene

Obiective de guvernare

1. Adaptarea instituțiilor și politicilor naționale la noul mod de funcționare al Uniunii, sub Tratatul de la Lisabona.
2. Consolidarea mecanismului de coordonare al afacerilor europene, prin creșterea gradului de apropiere instituțională între Ministerul Afacerilor Externe și Departamentul pentru Afaceri Europene în vederea asigurării unei promovări eficiente și pro-active a pozițiilor României în negocierile la nivel european (de la nivel de lucru - Consiliu - Consiliul European).
3. Asigurarea resurselor instituționale pentru negocierea și transpunerea eficientă a legislației comunitare.
4. Adjudecarea, în cea mai mare proporție posibilă, a beneficiilor, inclusiv de natură financiară, care decurg din calitatea de stat membru.
5. Participarea activă la funcționarea democratică și eficientă a instituțiilor UE, adoptarea legislației comunitare, definirea politicilor comune și creșterea profilului acțiunii externe a Uniunii Europene.

Direcții de acțiune

1. Politici europene

- Procesul de aprofundare a integrării europene: România susține continuarea extinderii zonei euro și a Spațiului Schengen.
- România trebuie să contribuie, prin inițiative și acțiuni strategice, la identificarea de răspunsuri adecvate provocărilor cu care se confruntă Uniunea Europeană: extinderea, globalizarea, evoluțiile demografice, efectul schimbărilor climatice, criminalitate transfrontalieră, etc.
- România trebuie să-și formuleze prioritățile pe care le urmărește pentru proiectele europene. Astfel, viitoarea Strategie Lisabona post 2010, trebuie să se constituie într-o preocupare la nivel național.
- Adoptarea unei strategii privind promovarea experților și înalților funcționari români în cadrul instituțiilor europene.
- Definirea unor poziții clare ale României în ceea ce privește:
  - Perspectiva bugetară post-2013: reforma veniturilor proprii; reconfigurarea priorităților privind cheltuielile bugetare îndeosebi în direcția creșterii coeziunii economice, sociale și teritoriale; menținerea finanțării suficiente pentru Politica Agricolă Comună; alocarea de resurse în domeniul competitivității și cercetare-dezvoltare;
  - Noua Strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (UE 2020): obiective, instrumente de monitorizare a implementării, resurse necesare (naționale, buget comunitar).
  - analizarea, în mod obiectiv și realist, a modului în care România este integrată în Piața Internă pentru a identifica soluțiile optime pentru realizarea deplină a acestui deziderat.
- Politica de coeziune: menținerea actualelor obiective ale politicii de coeziune a UE și adaptarea acestora pentru perioada 2014-2020, astfel încât să se asigure accesul României la fondurile europene necesare susținerii dezvoltării economice și sociale.
- Libera circulație a persoanelor: susținem recomandarea Comisiei Europene către Statele Membre de a nu impune restricții privind accesul lucrătorilor din noile state membre pe piața forței de muncă. Mobilitatea lucrătorilor este un factor pozitiv care determină creșterea economică, iar statele care nu au aplicat restricții s-au bucurat de beneficiile economice ale migrației forței de muncă; susținem interesele românilor care lucrează în Europa și milităm pentru drepturile acestora.
- România trebuie să se implice activ în promovarea și implementarea Strategiei pentru

regiunea Dunării, un proiect european, viabil și coerent, merit să consolideze cooperarea și stabilitatea în regiune. Având în vedere beneficiile și importanța acestui proiect, Ungaria și-a stabilit ca prioritate, în mandatul pe care-l va deține la președinția UE, în 2011, promovarea acțiunilor de realizare a acestei strategii.

- Politica comună în domeniul migrației: identificarea liniilor de acțiune comună în cadrul UE privind managementul migrației, cu menținerea la dispoziția statelor membre de instrumente care permit combaterea eficientă a migrației ilegale și reglementează angajarea persoanelor cu înaltă calificare ce provin din țări terțe.
- Completarea eforturilor întreprinse de instituțiile românești competente pentru ridicarea Mecanismului de Cooperare și Verificare.
- Integrarea comunității rome: susținem definirea unei strategii la nivel european de incluziune a romilor. Principiul egalității de șanse trebuie să stea la baza acestor politici ca o garanție pentru eliminarea statutului de cetățeni de mână a doua. România va milita și pentru crearea unei Agenții Europene în domeniul incluziunii romilor, eventual găzduită chiar de țara noastră.

2. *Relațiile externe ale Uniunii Europene*

- Prioritate va fi acordată participării la demersurile de operaționalizare a Serviciului European de Acțiune Externă.
- Procesul de extindere: România va sprijini continuarea extinderii Uniunii, în condițiile respectării de către statele candidate a criteriilor definite la nivelul UE.
- De o atenție deosebită se vor bucura inițiativele din cadrul Politicii Europene de Vecinătate, România implicându-se în mod substanțial în confirmarea priorităților definite prin Parteneriatul Estic.
- Cooperarea la Marea Neagră: asumarea unui rol activ în regiune, alături de celelalte state membre ale UE, în soluționarea unor probleme majore precum lupta împotriva terorismului, securitatea și diversificarea energetică, consolidarea instituțională, dezvoltarea economică și extinderea comunității democratice.
- Capitalizarea participării substanțiale a României la misiunile civile și militare din cadrul Politicii Europene de Securitate și Apărare.
- Creșterea profilului României de stat donator în cadrul Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare.

CAPITOL 25

Politici în domeniul relațiilor interetnice

Obiective de guvernare și direcții de acțiune

1. Guvernul României se va implica în asigurarea dreptului de a-și păstra și dezvolta liber exprimarea identității etnice pentru toți cetățenii aparținând minorităților naționale, astfel încât să se poată manifesta pe deplin în viața publică, în administrație și justiție în sfera culturii, limbii, religiei, educației, vieții publice, în conformitate cu prevederile Constituției României, cu angajamentele României în procesul de integrare în Uniunea Europeană, precum și cu documentele europene și internaționale în materie. Va fi stimulat efortul comun și dialogul cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional și afirmării identității etnice.
2. Principiul de bază în relațiile interetnice trebuie să fie egalitatea deplină de drepturi și șanse egale de afirmare a identității.
3. Politica față de minorități va avea drept obiective de principiu:
  - Păstrarea, afirmarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice prin politici afirmative;
  - Combaterea discriminării și promovarea toleranței;
  - Aducerea la suprafață și promovarea valorilor diversității culturale;
  - Încurajarea dialogului interetnic;
  - Eliminarea oricărei forme de extremism, șovinism, antisemitism;
  - Îmbunătățirea situației romilor și continuarea politicilor de reducere a decalajelor dintre populația romă și societate în ansamblu.
4. În conformitate cu prevederile Constituției revizuite, se vor realiza următoarele:
  - Crearea cadrului legal privind extinderea utilizării limbii materne în administrație;
  - Se vor lua măsuri guvernamentale, inclusiv acte normative pentru punerea în aplicare a prevederilor legii privind ratificarea Cartei Europene a limbilor regionale sau minoritare;
  - Guvernul va sprijini în continuare adoptarea proiectului de lege privind statutul minorităților naționale din România.
5. În ceea ce privește aspectele instituționale:
  - Guvernul va sprijini (financiar) în mod corespunzător Institutul pentru studierea problemelor minorităților naționale și se va adapta cadrul legislativ în vederea facilitării absorbției fondurilor europene de către Instituție.
  - Pentru continuarea și consolidarea protecției sectoriale a drepturilor minorităților naționale, în acord cu cerințele integrării României în Uniunea Europeană, se au în vedere următoarele direcții de acțiune:
    - lărgirea cadrului existent al învățământului în limba maternă pe specialități și niveluri de instruire - primar, profesional, gimnazial, universitar;

- consolidarea cadrului instituțional necesar reprezentării proporționale și consultării politice a minorităților la nivel legislativ și executiv, atât la nivel național, cât și la nivel local;
  - finanțarea unor programe de dezvoltare culturală și interculturală specifice, atât la nivel comunitar, cât și la nivel național;
  - asigurarea unor programe în limba maternă la radio și televiziune pentru toate minoritățile naționale, în special pentru comunitatea maghiară, astfel încât să se asigure satisfacerea nevoilor culturale și de comunicare în limba maternă la nivel național. Se vor lua măsuri cu scopul finanțării lărgirii emisiunilor de radio și televiziune publică în limba minorităților naționale.
  - asigurarea condițiilor pentru conservarea și dezvoltarea patrimoniului confesional, în contextul respectului pentru principiile libertății de conștiință și al pluralismului religios.
- Pentru a se realiza eficient aceste obiective, este necesară orientarea resurselor financiare spre proiecte viabile. În acest sens se vor avea în vedere:
    - promovarea valorilor ce decurg din diversitatea etnică și culturală la nivel național și local prin finanțarea unor activități pe bază de proiecte;
    - orientarea resurselor financiare publice către finanțarea unor activități specifice pe bază de proiecte;
    - promovarea diversității culturale în scopul eliminării prejudecăților și recunoașterea valorilor comune;
    - sprijinirea și încurajarea programelor regionale, a accesului la fonduri de dezvoltare comunitare, în vederea realizării unei dezvoltări durabile în zone tradiționale.
6. Problematika legată de comunitatea romilor reprezintă un domeniu aparte, care necesită atât eforturi pe plan intern, cât și corelarea cu eforturile europene de eliminare a decalajelor în societate. Considerăm necesare aplicarea mult mai eficientă a strategiei naționale și reorientarea acestei strategii spre programe specifice, menite să asigure îmbunătățirea substanțială a situației romilor, prin:
- consolidarea structurilor de implementare a strategiei naționale pentru romi la nivel local;
  - realizarea unui parteneriat viabil între structurile administrației publice și comunităților de romi;
  - rezolvarea problemelor legate de dreptul de proprietate asupra terenurilor și locuințelor deținute de romi și implementarea unor programe de reabilitare a locuințelor din zonele locuite de romi prin asigurarea energiei electrice, a apei potabile, a canalizării, a gazului metan, a salubrității;
  - eficientizarea măsurilor ce vizează aspecte sectoriale (accesul pe piața muncii, promovarea

de activități generatoare de venit, accesul la servicii medicale, reducerea abandonului școlar, promovarea valorilor artistice, crearea unor programe de educație civică, prevenirea infracționalității).

CAPITOLUL 26

Românii de pretutindeni

Obiective de guvernare

1. Întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării, prezervarea și afirmarea identității culturale a românilor de pretutindeni.
2. Dobândirea/redobândirea cetățeniei române și flexibilizarea regimului de vize.
3. Dreptul la muncă al românilor aflați în străinătate.
4. Crearea unui cadru instituțional funcțional în relația cu românii de pretutindeni.
5. Asigurarea condițiilor necesare exercitării dreptului de vot pentru cetățenii români aflați în afara granițelor.

Direcții de acțiune

1. **Întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării, prezervarea și afirmarea identității culturale a românilor de pretutindeni:**
  - Promovarea unor acțiuni politico-diplomatice profesioniste pentru a transforma comunitățile românești din străinătate într-un avantaj pentru țara noastră, o pârgie de influență și o sursă de mândrie națională.
  - Protejarea și promovarea drepturilor românilor aflați în afara granițelor țării, atât pentru cei care trăiesc în vecinătatea țării noastre, cât și pentru cei din emigrație.
  - Cooperarea cu statele de origine în baza standardelor europene în materie în vederea garantării drepturilor la prezervarea identității culturale a persoanelor aparținând minorităților românești autohtone din țările vecine FYROM, Albania, Serbia, Ucraina, Bulgaria, Ungaria, inclusiv recunoașterea ca minoritate română a aromânilor, vlahilor, macedoromânilor, istoromânilor, meglenoromânilor, moldovenilor etc.
  - Promovarea în plan educațional a proiectelor de sprijin logistic și profesional pentru școlile românești intracomunitare.
  - Încurajarea, inițierea și susținerea manifestărilor culturale de tip identitar.
  - Susținerea în plan lingvistic și mass-media a proiectelor care au ca obiectiv protejarea limbii

române și elaborarea unei strategii în acest sens. Relația cu mass-media internațională și locală din țările în care trăiesc comunități importante de români va avea ca obiectiv crearea unui orizont de interes față de realitățile comunităților românești din lume.

- Sprijinirea proiectelor care încurajează implicarea organizațiilor neguvernamentale românești în programe cu impact civic-formativ.
- Încurajarea în plan spiritual a proiectelor care vizează protejarea și promovarea vieții spirituale a comunităților românești.

2. Dobândirea/redobândirea cetățeniei române și flexibilizarea regimului de vize

- Adoptarea măsurilor legislative și instituționale privind facilitarea dobândirii/redobândirii cetățeniei române de către persoanele care sunt îndreptățite în acest sens.
- Flexibilizarea regimului de acordare a vizelor, precum și încheierea rapidă a unor acorduri bilaterale privind micul trafic de frontieră cu Republica Moldova, Ucraina, Serbia.
- Flexibilizarea regimului de acordare de permise de muncă temporare pe teritoriul românesc pentru cetățenii provenind din statele din vecinătatea UE (Republica Moldova, Ucraina, Serbia etc.).

3. Dreptul la muncă al românilor aflați în străinătate

- Eliminarea progresivă a restricțiilor pe piața muncii în spațiul comunitar pentru cetățenii români.
- Respectarea de către statele membre UE a drepturilor prevăzute de legislația europeană în materia dreptului muncii pentru cetățenii comunitari români aflați la muncă în spațiul UE.
- Cooperarea bilaterală cu statele din spațiul extracomunitar pentru respectarea drepturilor muncitorilor români din țările respective.